

Technická univerzita v Liberci  
Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Technická univerzita v Liberci

Ekonomická fakulta

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

Financování a hospodaření územních samosprávných celků

Funding and the Economy of Municipalities

DP-EF-KFÚ-2010-38

Bc. PETRA LITOŠOVÁ

Vedoucí práce: Ing. Josef Horák, Ph.D., Katedra financí a účetnictví

Konzultant: Ing. Milan Těšák, Krajský úřad Libereckého kraje

Počet stran 98

Počet příloh 7

4. 5. 2010

## **Prohlášení**

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Berou na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si v domě povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci, 04. 05. 2010

## **Anotace**

Cílem práce je analyzovat financování a hospodaení obce Pertoltice v letech 2005 – 2009 a nalézt opatření, která by vedla ke zlepšení stavu při sestavování rozpočtu obce a hospodaení s ním. Úvodní část se podrobněji věnuje základním pojmům, které se týkají obce jako základního územního samosprávného celku a jejímu financování, jež v sobě zahrnuje příjmy, výdaje a jejich členění podle rozpočtové skladby. Jsou zde popsány veřejné rozpočty, jejich soustava a jednotlivé funkce. Podrobněji je definován rozpočtový proces a jeho fáze v územních samosprávách. Teoretická část je ukončena krátkým pojednáním o hospodaení s majetkem obcí. Analýza financování a hospodaení obce Pertoltice navazuje na analýzu souhrnné příjmové situace obcí, která obsahuje shrnutí vývoje jak sdílených, tak svěřených daní za Českou republiku jako celek.

## **Klíčová slova**

Financování, hospodaení, obec, příjmy, rozpočet, sdílené daně, svěřené daně, územní samosprávný celek, výdaje



**Annotation**

The aim of this thesis is to analyse funding and management of the village of Pertoltice in the years 2005-2009 and to find precautions that would lead to improvement of the situation while setting the budget and its implementation. The introductory part is closely concerned with basic terms which are related to a town as a municipality and its funding comprehensive of receipts and expenditures and their division according to the structure of budget. Public budgets, their scale and individual functions are also described here. Budgetary process and its phases in municipal authorities are defined here in details, too. Theoretical part is ended with short treatise on management of municipal property. Financial and management analysis of the village of Pertoltice follows up on the analysis of present income situation of municipalities which includes summary of development of both shared taxes and fiduciary taxes on behalf of The Czech Republic.

**Key words**

Budget, expenditures, fiduciary taxes, funding, management, municipality, receipts, shared taxes, village

## OBSAH DIPLOMOVÉ PRÁCE

Seznam použitých zkratk a symbol .....	8
Seznam tabulek.....	9
Seznam obrázk .....	10
1. Úvod.....	11
2. Obec – základní pojmy.....	12
2.1 Právní postavení obce.....	12
2.2 Území obce.....	13
2.3 Ob ané obce.....	14
2.4 P sobnost obce.....	15
2.4.1 Samostatná p sobnost.....	16
2.4.2 P enesená p sobnost.....	17
2.5 Orgány obce.....	19
2.5.1 Zastupitelstvo.....	19
2.5.2 Rada obce.....	22
2.5.3 Starosta obce.....	23
2.5.4 Obecní ú ad.....	24
2.5.5 Výbory a komise.....	24
3. Ve ejné rozpo ty.....	26
3.1 Soustava ve ejných rozpo t .....	26
3.2 Funkce ve ejného rozpo tu.....	26
3.3 Rozpo ty územních samosprávných celk .....	27
4. Financování obce.....	29
4.1 P íjmy rozpo tu obce.....	29
4.1.1 Da ové p íjmy.....	30
4.1.2 Neda ové p íjmy.....	32
4.2 Výdaje rozpo tu obce.....	34
4.3 Financování.....	37
4.4 Rozpo tová skladba.....	37
5. Rozpo tový proces v územních samosprávách.....	39
5.1 Obecná charakteristika.....	39
5.2 Fáze rozpo tového procesu.....	40
5.3 Rozpo tový výhled.....	46
6. Hospoda ení s majetkem obcí.....	48
6.1 D lení majetku a evidence.....	48
6.2 Nakládání s majetkem obce.....	49
6.3 Zásady hospoda ení s majetkem.....	50

7. Současná příjmová situace obcí.....	52
7.1 Vývoj daňových příjmů obcí v ČR.....	52
7.2 Analýza daňových příjmů obcí v roce 2010.....	56
7.3 Pohled průběhu nároků krajů a obcí.....	65
8. Analýza financování a hospodaření obce Pertoltice.....	69
8.1 Zhodnocení jednotlivých složek souvisejících s hospodařením obce Pertoltice.....	70
8.2 Analýza rozpočtu obce Pertoltice.....	73
8.2.1 Celkový rozpočet.....	73
8.2.2 Celkové příjmy.....	76
8.2.3 Třída 1 – daňové příjmy.....	78
8.2.4 Třída 2 – nedaňové příjmy.....	83
8.2.5 Třída 4 – přijaté dotace (transfery).....	86
8.2.6 Celkové výdaje.....	88
8.3 Návrh opatření vedoucí ke zlepšení stavu hospodaření obce Pertoltice.....	91
9. Závěr.....	94
Seznam použité literatury.....	96
Seznam příloh.....	98

## SEZNAM ZKRATEK A SYMBOL

<b>aj.</b>	a jiné
<b>apod.</b>	a podobn
<b>atd.</b>	a tak dále
<b>R</b>	eská republika
<b>DPFO</b>	da z p íjm fyzických osob
<b>DPH</b>	da z p ídané hodnoty
<b>DPPO</b>	da z p íjm právnických osob
<b>EU</b>	Evropská unie
<b>FÚ</b>	finan ní ú ad
<b>HDP</b>	hrubý domácí produkt
<b>K</b>	korun eských
<b>MF R</b>	Ministerstvo financí eské republiky
<b>mld.</b>	miliardy
<b>nap .</b>	nap íklad
<b>RUD</b>	rozpo tové ur ení daní
<b>SPD</b>	spot ební dan
<b>tis.</b>	tisíce
<b>tj.</b>	to je
<b>TKO</b>	tuhý komunální odpad
<b>tzn.</b>	to znamená
<b>tzv.</b>	takzvaný
<b>ÚSC</b>	územní samosprávný celek
<b>%</b>	procenta

## SEZNAM TABULEK

<b>Tab. 1</b>	Počet členů zastupitelstva v závislosti na velikosti obce.....	20
<b>Tab. 2</b>	Koeficienty velikostní kategorie obcí.....	54
<b>Tab. 3</b>	Velikostní kategorie obcí.....	55
<b>Tab. 4</b>	Příjmy sektoru vládních institucí.....	57
<b>Tab. 5</b>	Meziroční srovnání celostátního inkasa sdílených daní a daní z nemovitostí za roky 2008 a 2009 (v mld. Kč).....	64
<b>Tab. 6</b>	Meziroční srovnání celostátního inkasa sdílených daní a daní z nemovitostí za 1. čtvrtletí let 2008, 2009 a 2010 (v mld. Kč).....	65
<b>Tab. 7</b>	Vývoj rozpočtu obce Pertoltice v období 2005-2009.....	73
<b>Tab. 8</b>	Složení celkových příjmů obce Pertoltice v období 2005-2009.....	77
<b>Tab. 9</b>	Vybrané složky daňových příjmů rozpočtu obce Pertoltice v období 2005-2009.....	78
<b>Tab. 10</b>	Financování likvidace TKO v letech 2005-2009.....	80
<b>Tab. 11</b>	Příjmy z pronájmu v letech 2005-2009.....	84
<b>Tab. 12</b>	Ostatní nedaňové příjmy v letech 2005-2009.....	85
<b>Tab. 13</b>	Celkové výdaje v letech 2005-2009.....	89

## SEZNAM OBRÁZK

<b>Obr. 1</b>	Daňové příjmy na obyvatele: srovnání původního a nového modelu (v tis. Kč).....	56
<b>Obr. 2</b>	Celostátní hrubý výnos DPPO v letech 2006 – 2010 (v mld. Kč) pro příjmy obcí a kraj.....	59
<b>Obr. 3</b>	Celostátní hrubý výnos DPFO ze závislé činnosti v letech 2006 – 2010 (v mld. Kč) pro příjmy obcí a kraj.....	60
<b>Obr. 4</b>	Celostátní hrubý výnos DPFO podávajících příjmy v letech 2006 – 2010 (v mld. Kč) pro příjmy obcí a kraj.....	61
<b>Obr. 5</b>	Celostátní hrubý výnos DPFO zvláštní sazba v letech 2006 – 2010 (v mld. Kč) pro příjmy obcí a kraj.....	62
<b>Obr. 6</b>	Celostátní hrubý výnos DPH v letech 2006 – 2010 (v mld. Kč) pro příjmy obcí a kraj.....	63
<b>Obr. 7</b>	Změny celostátního hrubého výnosu sdílených daní (DPH a daně z příjmů) v letech 2006 – 2010 (v mld. Kč).....	67
<b>Obr. 8</b>	Vývoj příjmů, výdajů a financování rozpočtu obce Pertoltice za období 2005 – 2009.....	74
<b>Obr. 9</b>	Složení celkových příjmů rozpočtu obce Pertoltice za období 2005 – 2009.....	76
<b>Obr. 10</b>	Složení daňových příjmů rozpočtu obce Pertoltice za období 2005 – 2009.....	79
<b>Obr. 11</b>	Složení nedaňových příjmů rozpočtu obce Pertoltice za období 2005 – 2009.....	83
<b>Obr. 12</b>	Složení přijatých dotací rozpočtu obce Pertoltice za období 2005 – 2009.....	86
<b>Obr. 13</b>	Složení celkových výdajů rozpočtu obce Pertoltice za období 2005 – 2009.....	89

## 1. ÚVOD

Tato diplomová práce si klade za úkol popsat a zhodnotit financování a hospodaení územních samosprávných celků. Celá práce je věnována obcím, jako základnímu územnímu samosprávnému celku.

Základní demokratické principy územních samosprávných celků jsou v současné době vymezeny hlavou sedmou Ústavy České republiky. Klíčovým je článěk 99, který vymezuje obec jako základní samosprávný celek. Definici územního samosprávného celku nalezneme v článku 100, který říká, že je to územní společenství občanů, které má právo na samosprávu, přičemž zákon stanoví, kdy jsou správními obvody.

Financování obcí je dnes velice citlivé téma, neboť i na tuto oblast nepříznivě dolehla současná hospodářská krize, která se projevila ve sníženém celostátním inkasu sdílených daní v roce 2009, kdy se celostátní hrubý výnos sdílených daní připadajících na obce a kraje pohybuje na úrovni roku 2006. Na tento stav musí obce pružně reagovat, což je velmi složité v době velkého zadlužení většiny obcí.

Cílem této práce proto bude zhodnotit průběh celostátního inkasu sdílených daní připadajících na obce v roce 2009 globálně za Českou republiku a na konkrétním příkladu obce Pertoltice ukázat její financování a hospodaení a zároveň se pokusit nalézt opatření, která by vedla ke zlepšení její finanční situace.

## 2. OBEC – ZÁKLADNÍ POJMY

### 2.1 Právní postavení obce

Historie územních samosprávných celků na území české republiky sahá až do revolučního roku 1848. O rok později se obcím dostalo první zákonné úpravy tzv. Státním prozatímním obecním zřízením, kde byla poprvé zakotvena zásada: „základem svobodného státu je svobodná obec“, která je vyjádřením ustanovení o přirozené a přenesené působnosti obce. V té době se naplnění této zásady ještě nevnášala přílišnou pozornost a v platnost vstoupilo spíše ustanovení o domovském právu [8].

Jednotlivé články Hlavy sedmé Ústavy české republiky charakterizují obec jako základní územní samosprávné společenství občanů, které má relativně samostatně rozhodovat ve věcech, které jí byly svěřeny zákonem do samostatné působnosti. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, hospodáří podle vlastního rozpočtu, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Zároveň je obec základním administrativním celkem státu, v němž je vykonávána státní správa. V případě, že obec tohoto práva nevyužije, stává se součástí jiné obce nebo stát pověřen výkonem státní správy pro takovou obec jinou.

Obec se vyznačuje charakteristickými znaky, kterými jsou vlastní území; občané, kteří na tomto území žijí; soustava orgánů, jimiž jedná a uskutečňuje svou vůli; v právních vztazích vystupuje svým jménem a vydává právní předpisy; vlastní majetek a hospodáří s ním podle vlastního rozpočtu [7].

Obce mohou užívat i vlastní symboly, mezi které patří znak, vlajka a razítko.

Souasná právní úprava obecní samosprávy je zakotvena především v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. Tento zákon vymezil obce jako územní samosprávné celky, které mají statut obce ke dni účinnosti zákona, tj. k 12. 11. 2000, a dále obce nově zřízené podle tohoto zákona.



## 2.2 Území obce

Dle zákona o obcích je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů tvořícím územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Součástí obcí je území celého státu s výjimkou vojenských újezdů.

Nové obce mohou vzniknout oddělením části obce, sloučením dvou nebo více sousedních obcí, případně připojením obce.

Oddělením může vzniknout nová obec pouze v případě, že bude mít samostatné katastrální území. Z toho tedy vyplývá, že k oddělení může dojít pouze u vesnické obce, která se skládá z více katastrálních území. Dále musí oddělená obec sousedit nejméně se dvěma obcemi nebo jednou obcí a cizím státem, mít souvislé území a nejméně 1 000 občanů. Stejně podmínky musí splňovat i obec, zbylá po oddělení. Oddělení obcí podléhá souhlasnému rozhodnutí ze strany krajského úřadu. Obec si musí zvolit své zastupitelstvo a to v době každého konání voleb do zastupitelstev obcí. Převodní obec předává nově vzniklé obci majetek, který jí náleží podle rozhodnutí krajského úřadu, nejdéle do 3 měsíců po ustavujícím zasedání zastupitelstva nově vzniklé obce.

V případě, kdy se slučují obce, dochází k zániku orgánů dosavadních obcí a obec spravuje správce obce. Musí se tedy konat mimořádné nové volby do zastupitelstva nově vzniklé obce. Nová sloučená obec nese název jedné z obcí tak, jak se na tom obce dohodnou, případně o novém názvu rozhodne Ministerstvo vnitra. Sloučení lze provést na základě dohody, s níž souhlasí zastupitelstva dotčených obcí, není zde potřeba souhlasného stanoviska ze strany krajského úřadu. Právním nástupcem je obec, která nově vzniká sloučením. Přechází na ni veškerý majetek, všechna práva a závazky právních předchůdců.

Naopak, v případě připojení obce k obci jiné, zanikají orgány pouze připojované obce, takže není nutné konání mimořádných voleb do zastupitelstva. Nevýhodou je, že občané připojované obce mohou být voleni do zastupitelstva až v době konání řádných voleb do zastupitelstev obcí. K připojení obcí stačí souhlasné stanovisko zastupitelstev dotčených

obcí. Právním nástupcem je obec, která p ípojením nezaniká a p echází na ni veškerý majetek, všechna práva a závazky zaniklých obcí [7].

### 2.3 Ob ané obce

Pro správné fungování obce je nutné, aby byla trvale obývána ob any. Ob anem obce je fyzická osoba, která je státním ob anem eské republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu.

Ob an, který dosáhl v ku 18 let, má právo volit zastupitelstvo, být volen do zastupitelstva, p ípadn hlasovat v místním referendu; vyjad ovat svá stanoviska k projednávaným v cem za zasedání zastupitelstva obce; vyjad ovat se ústn nebo písemn k návrhu rozpo tu obce a k záv re nému ú tu; nahlížet do rozpo tu, záv re ného ú tu a do usnesení a zápis z jednání zastupitelstva, do usnesení rady, výbor zastupitelstva a komisí rady a po izovat z nich výpisy; požadovat projednání ur ité záležitosti v oblasti samostatné p sobnosti radou nebo zastupitelstvem, v p ípad spln ných podmínek pro p edložení žádosti; podávat orgán m obce návrhy, p ípomínky a podn ty [7].

Ob ané se podílejí na ízení obce bu aktivn , nebo pasivn . Aktivní p ístup zahrnuje dobrovolnou práci v komisích, p ípadn aktivní ú ast na ve ejných zasedáních zastupitelstva. Pasivním p ístupem se rozumí podíl na ízení obce prost ednictvím zvolených zástupc .

Zastupitelstvo obce m že ud lit estné ob anství v p ípad , že se daná osoba významnou m rou zasloužila o rozkv t obce, p í emž m že být ud leno komukoliv, tedy i cizinc m i bezdomovc m a osobám, které nemají trvalý pobyt v obci. estný ob an má ze zákona právo vyjad ovat svá stanoviska na zasedání zastupitelstva obce. Ostatní práva a postavení estného ob ana m že obec upravit svým rozhodnutím nebo vydáním obecn závazné vyhlášky [2].

## 2.4 P sobnost obce

P sobností obcí rozumíme oblast innosti subjektu ve ejné správě:

- a) v rámci úpravy ur itých společenských vztah (v cná p sobnost),
- b) na ur itém území (prostorová, místní i územní p sobnost),
- c) v i ur itému okruhu osob (osobní p sobnost),
- d) v ur itém ase ( asová p sobnost).

Každý subjekt ve ejné správě má zákonem ur eno, kdy je p íslušný rozhodovat v první instanci, kdy o odvolání, p ípadn o dalším p ípušném opravném prost edku. V tomto p ípad hovo íme o funk ní p íslušnosti [7].

Východiskem eského obecního z ízení je tzv. smíšený systém, kdy jednotky územní samosprávy vykonávají samostatnou i p enesenou p sobnost, což se dá formulovat i tak, že obce realizují v cnou p sobnost jednak formou samosprávy a jednak formou p enesené státní správy na obec.

Oba druhy v cné p sobnosti obce musí fungovat v rámci zákonných p edpis . V p ípad p enesené p sobnosti m že obec vykonávat jen to, co na ni zákon v oblasti státní správy výslovn p enáší. Naproti tomu stojí samostatná p sobnost obce, kdy zákonné p edpisy musí respektovat garance dané samospráv , a proto je samostatná samosprávná p sobnost v zákon o obcích definována pouze demonstrativn .

P i výkonu samosprávy nefungují vztahy nad ízenosti a pod ízenosti, což ale neznamená, že obec je naprosto autonomní. I v tomto p ípad podléhá výkon samosprávy doзору ze strany státu, ale pouze následn , kdy se kontroluje dodržování zákon a jiných právních p edpis .

P i výkonu (hlavn samostatné) p sobnosti obce je nutné d sledn rozlišovat ve ejnoprávní a soukromoprávní postavení obce.

Obec je na jedné straně právnickou osobou ve veřejného práva a subjektem ve veřejné správě, což znamená, že je vykonavatelem tzv. veřejné moci, a to jak v oblasti samosprávy, tak v oblasti státní správy. Pro obec to v praxi znamená, že může fyzickým i právnickým osobám jednostranně ukládat povinnosti ve formě příkazů a zákazů, kterým se musí podívat, aniž by s tím dotčené osoby musely souhlasit. V případě nesplnění povinností může obec pohrozit sankcí, například ve formě pokuty.

Na druhé straně však obec ve své samostatné působnosti vystupuje také, jako by byla právnickou osobou soukromého práva. Uzavírá nájemní, kupní i jiné smlouvy, může přijímat i poskytovat úvraty apod. V těchto případech má stejné, tedy rovné, postavení jako osoby, se kterými vstupuje do těchto právních vztahů [2].

#### **2.4.1 Samostatná působnost**

Právo na samosprávu (samostatnou působnost) obcí je zakotvena již v samotném Ústavě, která stanoví, že stát (státní orgány) má dovoleno zasahovat do činnosti obcí pouze v případech, kdy to vyžaduje ochrana státu, a to způsobem stanoveným zákonem.

Do samostatné působnosti obce spadají veškeré záležitosti, které nejsou zákonem svěřeny státu, krajům nebo nejde o přenesenou působnost orgánů kraje a zároveň jsou v zájmu obce a občanů obce. Je vymezena především zákonem o obcích. Při výkonu této působnosti se obec řídí jen právním řádem. Akty přijímané státními nebo krajskými orgány mají pro obce pouze doporučující charakter. Rozsah samostatné působnosti je pro všechny obce stejný. Obce jsou si právně rovné. Nerovnost mezi nimi ale přece jenom vzniká, a to z důvodu rozdílných rozpočtových možností realizovat samostatnou působnost.

Do samostatné působnosti podle zákona o obcích patří především hospodaření obce, nabývání, zcizení a zatřžování majetku obce, poskytování a přijímání půjček, vydávání komunálních dluhopisů, rozpočet a závazný účet obce, přezkoumání hospodaření, vydávání obecně závazných vyhlášek, místní referendum, ustanovování starosty,

místostarosty, rady, výbor zastupitelstva, komisí rady obce a stanovení odměn členům zastupitelstva, obecní policie, ukládání pokut za správní delikty v samostatné působnosti.

Do samostatné působnosti na základě zvláštních zákonů dále patří organizování a správa předškolních zařízení, základních škol, základních uměleckých škol a zařízení jim sloužících, organizování jednotky dobrovolných hasičů a zabezpečení úkolů požární ochrany v obci, ochrana před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, místní poplatky, ochrana nočního klidu, zajištění připravenosti obce na mimořádné události a podílení se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva, provozování veřejného pohřebiště [7].

Tento výčet není úplný, jsou zmíněny pouze nejdůležitější záležitosti spadající do samostatné působnosti obce vyplývající jak ze zákona o obcích, tak ze zvláštních předpisů.

#### **2.4.2 Přenesená působnost**

Vedle samosprávy vykonává obec i přenesenou působnost, což je státní správa, kterou na ni „přenesl“ stát.

Přenesená působnost je určena ve speciálních zákonech, respektive v jiných zákonech než je obecní zákoník a na jednotlivé obce je přenesena v rozdílné míře.

Na rozdíl od samostatné působnosti tu neplatí zásada formální rovnosti obcí a závisí na tom, o jaký typ obce jde. Podle míry přenesení státní správy rozlišujeme:

1. všechny obce, na nichž je přenesen základní výkon státní správy,
  2. obce s matřickým údem,
  3. obce se stavebním údem,
  4. obce s pověřeným obecním údem, která je i obcí s matřickým a stavebním údem.
- Jsou označovány jako obce 2. stupně přenesené působnosti a tuto působnost vykonávají pro více obcí,

5. obce s rozšířenou působností, která je i obcí s pověřeným obecním úřadem. Označují se jako obce 3. stupně ponesené působnosti,
6. statutární města, kterých je celkem 19 a jsou určena zákonem o obcích,
7. Brno se zvláštní ponesenou působností, která umožňuje jednat v nich kterých v cech státní správy ve vztahu k zahraničí,
8. Praha s působností kraje, která má i působnosti obce s rozšířenou působností.[7]

K přesunu zákonem určené ponesené působnosti dochází prost ednictvím ve ejnoprávní smlouvy mezi obcemi stejné skupiny ponesené působnosti; delegace působnosti z obce s rozšířenou působností na obec s pověřeným obecním úřadem; rozhodnutí krajského úřadu z obce s pověřeným úřadem na jinou obec s pověřeným obecním úřadem nebo Ministerstva vnitra z obce s rozšířenou působností na jinou obec s rozšířenou působností [7].

Při výkonu státní správy se obce řídí právním řádem, usneseními vlády a směrnicemi úst edních správních úřadů. Výjimkou je vydávání nařízení obce nebo rozhodování o právech, právech chráněných zájmech a povinnostech osob, kdy se řídí jen právním řádem.

Výkon ponesené působnosti je pro obec nejen právem, ale i povinností. Musí být řádně zabezpečen, protože lidé mají právo na fungující veřejnou správu a to s sebou nese poměrně vysoké náklady. Z tohoto důvodu dostávají obce každoročně příspěvek ze státního rozpočtu na plnění úkolů v ponesené působnosti, který může mít formu roční dotace podle míry vykonávané ponesené působnosti nebo formu úředlové dotace. Jak již bylo výše napsáno, jedná se pouze o příspěvek. Z tohoto důvodu jsou obce nuceny část nákladů na výkon státní správy hradit ze svého rozpočtu, respektive ze svých příjmů.

V praxi je někdy velmi obtížné rozlišit, zda konkrétní problém spadá do samostatné nebo ponesené působnosti obce. Článek 105 Ústavy stanoví, že výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen zákonem. Na toto pravidlo navazuje zákon o obcích, který v § 8 řadí do samostatné působnosti všechno, o čem zákon výslovně neuvádí, že jde o ponesenou působnost. Z tohoto důvodu je nutné, aby bylo v zákoně jasné definováno,

zda řešení určitého problému je přenesením státní správy na obce. V opačném případě bude daný problém spadat do samostatné působnosti obce podle § 35 zákona o obcích [7].

## **2.5 Orgány obce**

Orgány obce, které jsou vymezeny zákonem o obcích, dělíme na:

1. volené: zastupitelstvo,
2. výkonné: rada obce, starosta, obecní úřad,
3. poradní a kontrolní: finanční a kontrolní výbor (další volí obec dle potřeby) nebo komise. Tyto orgány jsou zřizovány jako orgány obce a rady.

### **2.5.1 Zastupitelstvo**

Zastupitelstvo, jako orgán obce, je vymezeno přímo Ústavou ČR. Jedná se o volený kolektivní orgán, který má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti.

Členové zastupitelstev jsou voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Funkční období zastupitelstva je čtyřleté. Zákon stanoví, za jakých podmínek se vyhlásí nové volby zastupitelstva před uplynutím jeho funkčního období.

Pro stanovení počtu členů zastupitelstva je rozhodující stav obyvatel obce k datu 1. ledna roku, v němž se konají volby. V případě, kdy tento počet není stanoven nejpozději ve lhůtě 85. dnů před dnem voleb, volí se stejný počet zastupitelů jako v končícím volebním období.

Počet členů zastupitelstva obce se řídí § 68 odst. 1 zákona o obcích, je závislý na počtu obyvatel a velikosti obvodu obce, tak, jak znázorňuje Tab. 1.

Tab. 1 - Počet členů zastupitelstva v závislosti na velikosti obce

Velikost obce	Počet členů
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
od 501 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
od 3 001 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
od 10 001 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
od 50 001 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 001 obyvatel	35 až 55 členů

*Zdroj: vlastní zpracování dle § 68 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění*

Členovi zastupitelstva obce vzniká mandát zvolením k okamžiku ukončení hlasování. Na prvním zasedání zastupitelstva musí složit zákonný slib před zastupitelstvem. Funkce člena zastupitelstva je ve veřejnou funkci a z tohoto důvodu nemůže být zastupitel krácen na právech z pracovního poměru. Zákon o obcích rozlišuje tzv. uvolněné a neuvolněné členy zastupitelstva.

Uvolněný zastupitel je pro výkon své funkce dlouhodobě „uvolněn“ ze svého pracovního poměru na základě zákoníku práce. Naproti tomu neuvolněným členem zastupitelstva odmítá být vyplácena mzda nebo nemusí.

Je na rozhodnutí zastupitelstva obce, kolik zastupitelů bude pro svoji funkci uvolněno a kdo konkrétně to bude. Obec je povinna vyplácet mzdu uvolněným zastupitelům ve výši stanovené nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách členů zastupitelstev, v platném znění. Výše mzdy je závislá na druhu vykonávané funkce a na počtu obyvatel obce [2].

S funkcí člena zastupitelstva obce jsou spojena určitá práva, ale také povinnosti. Má právo předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům zastupitelstva a komisím rady své návrhy na projednání určitých záležitostí. Dále může vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejich zakladatelem je obec, a na vedoucí řízení v organizacích a organizačních složkách, které obec zřídila. Ve výše uvedené nesmí chybět právo požadovat



informace od zaměstnanců zastavených do obecního úřadu nebo od zaměstnanců právnických osob zastavených obcí.

Mezi zastupitelské povinnosti patří zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce a zasedání orgánů, kterých je zastupitelem. Musí plnit úkoly, které jsou mu uloženy orgány obce, hájit zájmy občanů a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost funkce [2].

Zastupitelstvo obce v rámci samostatné působnosti rozhoduje zejména o schvalování rozpočtu a závazného úřadu, vydávání obecně závazných vyhlášek, volb a odvolávání starosty, místostarosty a dalších členů rady obce, stanovení počtu členů rady obce, funkcí dlouhodobě uvolněných členů zastupitelstva, zřizování a rušení výborů, stanovení výše odměn uvolněným členům zastupitelstva obce, zřizování a rušení obecní policie, poskytnutí dotace nad 50 000 Kč a dar osobám v hodnotě nad 20 000 Kč v jednom kalendářním roce.

Mezi další pravomoci obce patří rozhodování o úkonech při nakládání s majetkem obce, jako je nabytí a zcizení nemovitostí, bytů a nebytových prostor, zastavení nemovitostí a zřízení věcného břemene [2].

Zastupitelstvo si může vyhradit svým usnesením i rozhodování o dalších záležitostech. V tomto případě se ale nesmí jednat o pravomoci, které jsou stanoveny radou obce. V přenesené působnosti vydává zastupitelstvo obce nařízení obce tam, kde se nezřizuje rada obce.

Zastupitelstvo obce je usnášeníschopné v případě, že je přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. K přijetí platného usnesení je potřebné dosáhnout souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva. Pravidla pro jednání zastupitelstva jsou sjednána v jednacím řádu, ve kterém jsou řešeny především otázky, kterými se podrobně nezabývá zákon.

Zákon o obecním zřízení ukládá zastupitelstvu obce povinnost scházet se podle potřeby, minimálně však jednou za tři měsíce, přičemž jeho zasedání je vždy veřejné. Jednáním

jazykem je český jazyk. O průběhu zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis, do kterého má každý právo nahlédnout a pořídit si poznámky. Tento zápis musí být zároveň vyvěšen na úřední desce umožňující dálkový přístup.

Rozhodovací pravomoc zastupitelstva je výrazně omezena v případech, kdy počet členů klesne o více než polovinu nebo pod nejnižší možný počet 5-ti zastupitelů a není možno je doplnit ani z tzv. náhradníků.

## **2.5.2 Rada obce**

Je to výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti. V praxi to znamená, že vykonává úkony, které jsou jí uloženy zastupitelstvem obce a jemu se také ze své činnosti odpovídá. V oblasti přenesené působnosti může rada rozhodovat jen v případech, kdy jí to výslovně stanoví zákon.

Rada obce může například zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydávat nařízení obce, zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady obce, ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce, uzavírat nájemní smlouvy [8].

Členy rady jsou starosta, místostarosta a radní, které volí ze svých řad na ustavující schůzi členové zastupitelstva. Je tvořena nejméně 5 a nejvýše 11 členy, počet členů musí být lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu zastupitelstva. Rada může rozhodovat jedině v případě nadpoloviční většiny svých členů.

Rada se nevolí v obcích, které mají v zastupitelstvu méně než 15 členů. V tomto případě část pravomocí vykonává starosta obce a na které vyhrazené pravomoci vykonává zastupitelstvo.

Zákon o obcích umožňuje radě obce, aby se scházela ke svým schůzím dle potřeby, a to na základě svolání starostou. Schůze je neveřejná a pořizuje se z ní zápis, ze kterého musí být patrný schválený pořad schůze rady obce, průběh a výsledek hlasování

a přijatá usnesení. Zápis ze schůze rady obce musí být pořízen do 7 dnů od jejího konání. Jednacím jazykem je český jazyk.

### 2.5.3 Starosta obce

Starosta zastupuje obec navenek. Všechny úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva nebo rady, může starosta učinit až po jejich schválení. V opačném případě se vystavuje nebezpečí trestní právní i občanskoprávní odpovědnosti.

Starostu a místostarostu, popřípadě více místostarostů, volí členové zastupitelstva ze svých řad. Zákon neurčuje, jaký způsob volby musí být použit, takže je plně na rozhodnutí zastupitelstva, zda volba bude veřejná či tajná. Způsob volby by však měl být předem stanoven v jednacím řádu. Jedinou podmínku, kterou stanovuje zákon, je, že starosta a místostarosta musí být občany České republiky. Za výkon své funkce se starosta a místostarosta odpovídají zastupitelstvu. Určený místostarosta zároveň zastupuje starostu v době jeho dlouhodobé nepřítomnosti.

Úkoly, za které odpovídá starosta, jsou vymezeny zákonem o obcích. Mezi nejdůležitější patří odpovědnost za včasné objednání a zkoumání hospodářství obce za uplynulý kalendářní rok. Řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Připravuje, řídí a svolává schůze zastupitelstva obce a rady obce, stvrzuje podpisem její usnesení. Spolu s místostarostou (nebo jiným radním) podepisuje zvláštní právní předpisy obce, mezi nimiž patří obecně závazné vyhlášky a nařízení obce.

Zákon přiznává starostovi jednu velmi důležitou pravomoc ve vztahu k radě obce. V případě, že považuje usnesení rady za nesprávné, může pozastavit výkon takového usnesení a včas předložit k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva [2].

#### 2.5.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta.

Obecní úřad vykonává veškerou státní správu (přenesenou působností) svou obcí. I v této oblasti však existují zákonem stanovené výjimky, a to v případech, kdy je výkon státní správy přiznán zastupitelstvu (vydávání nařízení v obcích, kde není rada), starostovi (např. krizové řízení), zvláštním orgánem nebo komisi rady.

Obecní úřad vykonává i samosprávu (samostatnou působností) a to v podobě úkolů, které jsou mu uloženy zastupitelstvem nebo radou obce.

#### 2.5.5 Výbory a komise

Výbory zřizuje zastupitelstvo jaké své iniciativní a kontrolní orgány, které mohou být vnitřní pouze ve sféře působnosti zastupitelstva. Nemají žádnou rozhodovací pravomoc, ale mohou předkládat zastupitelstvu svá stanoviska a návrhy.

Zastupitelstvo obce má ze zákona o obcích povinnost zřídit výbory kontrolní a finanční. V případě, že podle posledního sčítání lidu žije v územním obvodu obce alespoň 10 % občanů hlásících se k jiné národnosti, je zastupitelstvo povinno zřídit také výbor pro národnostní menšiny.

Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva a počet členů musí být lichý (nejméně 3 členové). Pro zajištění nezávislosti kontroly hospodaření je zákonem stanoveno, že jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje, co bylo kontrolováno, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru, který provedl

kontrolu, a záměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala. Výbor předloží zápis zastupitelstvu obce; k zápisu připojí vyjádření orgánu, popřípadě zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala.

Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, jimiž je pověřeno zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti.

Osadní výbory zřizuje zastupitelstvo v částech města. Rada si může jako své iniciativní a poradní orgány komise.

Každý občan obce by se měl zúčastnit voleb do zastupitelstva obce a využít tak svého aktivního práva volit. Na malé obci se lidé většinou znají a mají jednodušší volbu, nebo lépe znají názory jednotlivých kandidátů. Navíc svou volbou utváří obraz obce na další 4 roky, takže je velice důležité, kteří zastupitelé budou zvoleni a jakou mají představu o hospodaření obce a tom, jakým směrem by se měl život v obci ubírat.

### **3. VE EJNÉ ROZPO TY**

#### **3.1 Soustava ve ejných rozpo t**

Soustava ve ejných rozpo t je základním nástrojem ve ejných financí. Struktura této soustavy je závislá na správním uspo řádání státu. Zákon rozpo tovou soustavu v eské republice nijak nedefinuje. V obecné rovin si pod termínem rozpo tová soustava m žeme p edstavit státní rozpo et, rozpo ty územních samosprávných celk a rozpo ty státních fond [1].

Jiné, a hlavn podrobn jší, len ní vychází z platné právní úpravy, a to z rozpo toových pravidel a z rozpo toových pravidel územních rozpo t :

Dle rozpo toových pravidel je možné do rozpo tové soustavy zahrnout státní rozpo et, rozpo ty státních fond , ízení státní pokladny a státního dluhu, hospoda ení s prost edky v Národním fondu, rozpo et Fondu národního majetku, rozpo et Pozemkového fondu, rozpo ty zdravotních pojiš oven.

Dle rozpo toových pravidel územních rozpo t lze hovo it o rozpo tech kraj , rozpo tech m st a obcí, rozpo tech dobrovolných svazk obcí, rozpo tech statutárních m st, rozpo tu hlavního m sta Prahy a jeho m stských ástí a o rozpo tech Regionálních rad region soudržnosti.

#### **3.2 Funkce ve ejného rozpo tu**

Rozpo et plní následující t i základní funkce, a to funkci aloka ní, redistribu ní a stabiliza ní.

Aloka ní funkce zabezpe uje financování ve ejných statk pro obyvatelstvo. Jedná se o kolektivní statky, a proto p i jejich poskytování nelze vylou it jednotlivého spot ebitele.

Z tohoto důvodu je důležité správně posoudit, které statky jsou spotřebovávány jako veřejné, a jaká úroveň rozpočtu je hraď.

Redistribuční funkce znamená nenávratné přerozdělování části hrubého domácího produktu přes státní rozpočet. Jde o přerozdělování důchodu s cílem zmírnit dopad sociální nerovnosti – princip solidarity. Přerozdělování je zajišťováno například pomocí progresivních důchodových a majetkových daní nebo například pomocí adresných transferů, dále prostřednictvím rozpočtového určení daní a dotací z vyššího do nižšího rozpočtu.

Stabilizační funkcí se rozumí aktivní zasahování státu do hospodaření prostřednictvím výdajů státního rozpočtu na vládní nákupy, a tím dosažení stabilizace v oboru zaměstnanosti, výroby a hospodářského růstu. Tato funkce je uplatňována zejména v obdobích nerovnovážného vývoje tržní ekonomiky. Snahou posledních let se stalo stabilizovat ekonomiku též na regionální úrovni.

### **3.3 Rozpočty územních samosprávných celků**

Rozpočet je jedním ze dvou pilířů, na kterém stojí hospodaření územních celků. Územní rozpočty jsou součástí soustavy veřejných rozpočtů, kdy rozpočty sestavují obce, kraje, dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky atd. Novou součástí soustavy veřejných rozpočtů jsou rozpočty Regionálních rad v regionech soudržnosti.

Rozpočet plní několik funkcí souasně – je bilancí příjmů a výdajů, ročním finančním plánem, právní normou a veřejným dokumentem. Strukturu rozpočtu upravuje vyhláška Ministerstva financí.

Obce i kraje hospodaří podle rozpočtu příjmů a výdajů, který si samy schválí. Při hospodaření s rozpočtovými prostředky se musí řídit pravidly (společná legislativní úprava), které byly nově stanoveny zákonem č. 250/2000 Sb., o územních rozpočtech, s účinností od 1. 1. 2001 a dále zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu

jednotlivých daní, v platném znění, který se týká rozpočtů krajů a obcí. Stejně významně se rozpočty obcí a krajů dotýkají celostátní rozpočtové pravidla, upravená zákonem č. 218/2000 Sb., která obsahují i která obecná ustanovení společná pro celou rozpočtovou soustavu [8].

Tato společná legislativní úprava navazuje na zákon o obcích, zákon o krajích, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. Tyto zákonné předpisy upravují pravomoci jednotlivých orgánů územních samosprávných celků ve vztahu k rozpočtem příslušné úrovně.

Územnímu samosprávnému celku také náleží správa územního rozpočtu, nebo daný rozpočet připravil, schválil a podle něj i hospodaří. Přezkum územních rozpočtů je upraven zákonem č. 420/2000 Sb., o přezkouvání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, v platném znění.

Rozpočet můžeme dle skladby členit na **kapitálový** a **běžný** rozpočet. V běžném rozpočtu se nacházejí každoročně se opakující příjmy a výdaje. Dlouhodobý by měl být běžný roční rozpočet vyrovnaný, případně přebytkový. Deficit běžného rozpočtu by měl být výjimečný. Dlouhodobý schodkový rozpočet vede k zadlužení a k vážným problémům se splácením dluhů včetně úroků v dalších letech. Příjmy z kapitálového rozpočtu tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, příjmy z prodeje finančního majetku, přijaté dotace atd. Výdaje tvoří investiční nákupy, výdaje na nákup akcií, investiční transfery (dotace jiným rozpočtům, fyzickým i právnickým osobám) a půjčky.

Rozpočet obce je jedním z nejdůležitějších a také nejsledovanějších dokumentů obce. Každá obec, respektive zastupitelstvo obce, totiž každý rok stojí před stejným problémem, a to správně odhadnout daňové příjmy, které jí v daném období budou plynout ze státního rozpočtu tak, aby mohla financovat všechny plánované akce. Ze zákona by totiž měl být sestaven rozpočet vyrovnaný, což obci nijak výrazně neumožňuje vytvářet si případné rezervy.



## 4. FINANCOVÁNÍ OBCE

### 4.1 Příjmy rozpočtu obce

Hlavní funkcí ve veřejných příjmech je krytí veřejných výdajů. Na příjmy můžeme nahlížet z několika hledisek a členění.

Nejdůležitějším zdrojem financování územních rozpočtů jsou nenávratné příjmy, které tvoří největší část příjmů a v běžném rozpočtovém hospodaření jsou zpravidla rozpočtovým omezením. Do rozpočtů přicházejí od různých subjektů, nejtypičtějším příkladem jsou daně a příjmy z pronájmu.

Naproti tomu mohou obce získávat a využívat i návratné příjmy, například úvry, půjčky, které slouží k doplnění příjmů především kapitálové povahy. Obec je možné erpat určitou dobu, po uplynutí této doby je musí vrátit subjektu, od kterého si tyto příjmy zapůjčila. Využívají se většinou na financování investičních potřeb, případně dofinancování dotací.

Významné je i titělení na běžné a kapitálové příjmy.

Běžné příjmy lze charakterizovat jako příjmy, které se ve většině případů opakují každý rok, i když v různém objemu. Používají se na financování běžných opakujících se potřeb. Tyto příjmy můžeme ještě dále členit na daňové a nedaňové příjmy. Daňové jsou nenávratné, například daně, správní poplatky a představují největší část běžných příjmů. Nedaňové příjmy jsou všechny ostatní příjmy.

Kapitálovými příjmy se rozumí příjmy jednorázové, které jsou většinou úelové a využívají se k financování dlouhodobých potřeb, přičemž vlastní kapitálové příjmy jsou například příjmy z prodeje majetku, cenných papírů apod.. Příjmy z přerozdělovacích procesů jsou buď nenávratné transfery (dotace) nebo návratné, tj. například stědné nebo dlouhodobé úvry od peněžních ústav na financování investic [10].

#### 4.1.1 Daňové příjmy

Daňovými příjmy rozpočtu obce jsou daňové příjmy plynoucí z celostátního hrubého výnosu daní, správní poplatky a místní poplatky. Daňové příjmy rozpočtu upravuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů na kterých daní územních samosprávních celků a na kterém státním fondu, v platném znění.

Zákon definuje daň jako povinnou, nenávratnou, neekvivalentní a pravidelně se opakující platbu do veřejného rozpočtu. Daně by měly být spravedlivé, efektivní.

Celostátním hrubým výnosem daní se rozumí peněžní prostředky vybrané pro běžný rozpočtový rok správcem daní, snížené o vrácené prostředky. Nezahrnují se sem částky vybrané na pokutách a částky použité na úhradu nákladů daňového řízení. Peněžní prostředky z celostátního hrubého výnosu z daní jsou sdílené se státním rozpočtem a jsou převedeny do rozpočtu obcí a krajů ve výši, která odpovídá procentnímu podílu na celostátním hrubém výnosu daní.

Podle § 4 zákona 243/2000 Sb., se rozděluje obcím 21,4 % z celostátního hrubého výnosu sdílených daní, kterými jsou:

1. daň z přidané hodnoty,
2. daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daní podle zákona o daních z příjmů,
3. daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou podle zvláštní sazby,
4. daň z příjmů fyzických osob (zde pouze z 60 % z celostátního hrubého výnosu daní),
5. daň z příjmů právnických osob.

Daňové příjmy rozpočtu obce dále tvoří 100 % výnos daní z nemovitosti (příjemcem je tato obec, na jejímž území se nemovitost nachází); daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec a podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daní z příjmů.

V současné době platí zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, který nahradil dosavadní velikostní kategorie obcí lineárním nárůstem daňových příjmů obce v závislosti na počtu jejích obyvatel a posílením tzv. motivačního prvku v systému sdílených daní. Každá obec má stanoveno procento, kterým se podílí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní. Toto procento se stanovuje jako součet celkové výměry katastrálního území obce (váha 3 %), prostého počtu obyvatel (váha 3 %), počtu obyvatel obce upravený podle koeficientu velikostních kategorií (váha 94 %) a vah těchto položek, které jsou uvedeny v závorkách.

Zvláštní formou daňových příjmů obcí jsou poplatky a odvody z oblasti životního prostředí. Mezi nejdůležitější lze zmínit poplatky za nakládání s vodami, za nakládání s odpady, za znečištění ovzduší nebo poplatky za odnětí pozemků pro vodnímu úhel.

Správní poplatky a výkon jejich správy, zejména jejich vymáhání a vybírání, provádějí orgány moci výkonné a dále orgány územních samosprávních celků a orgány právnických osob, jestliže vykonávají působnost v oblasti státní správy upravuje zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Správní poplatky by měly krýt náklady spojené s poskytováním správních úkonů v rámci působnosti. Správní poplatky mají dvojí úkol. Žadatel jím uhradí alespoň část nákladů na úkon, který požaduje od správního orgánu. Na druhé straně tento finanční „příspěvek“ odráží na které žadatele od zbytečných podání. Pro představu, výnos ze správních poplatků představuje zhruba 5 % celkových příjmů místních rozpočtů. Úkony, které podléhají zpoplatnění, jsou vymezeny v jednotlivých položkách sazebníku poplatků, které tvoří přílohu zákona [2].

Dalším zdrojem příjmů obce jsou místní poplatky. Místní poplatky jsou taxativně vymezeny v § 1 zákona č. 565/1991 Sb., o místních poplatcích, v platném znění a mezi nejznámější patří poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů aj. Záleží na každé obci, zda uplatní všechny nebo jenom některé

poplatky. Může zvolit výši poplatku, jeho splatnost, úlevy i případné osvobození od poplatku. Zákon stanovuje pouze maximální limit poplatku. Obce zavádí místní poplatky v samostatné působnosti obecní závaznou vyhláškou.

#### **4.1.2 Nedaňové příjmy**

Tyto rozpočtové příjmy lze označit jako nenávratné a nedaňové. Jejich společným znakem je skutečnost, že se jedná o příjmy víceméně nárazové, nebo plynou z určité aktivity obce i jiných subjektů ve prospěch obce.

Mezi nedaňové příjmy patří především výnos majetku, který obec vlastní, a příjmy, které má z vlastního hospodaření nebo příjmy z hospodaření subjektů, které založila nebo zídila, dotace ze státního rozpočtu, státních fondů, převody prostředků obce z vlastních peněžních fondů a nahodilé, nepravidelné příjmy [8].

Pro obce představují nejvyšší objem příjmy z pronájmu pozemků, ostatních nemovitostí a movitých věcí, přičemž výše těchto příjmů závisí na velikosti majetku, který obec vlastní a samozřejmě na efektivním hospodaření s tímto majetkem. Zastupitelstvo obce schvaluje tzv. cenovou mapu, která obsahuje výši nájmu za konkrétní typ pozemku v konkrétní lokalitě. Samotný pronájem pozemků probíhá na základě zákona o obcích.

Dalším možným zdrojem příjmů je pro obce vlastní podnikatelská činnost. Nepatří mezi základní poslání obce, nebo obec není subjektem, který by byl založen za účelem tvorby zisku, ale lze ji provozovat výjimečně, například z důvodu lepšího využití svého majetku.

Mezi možné podnikatelské činnosti obce můžeme zařadit dodávání vody, plynu, tepla, reklamní služby nebo provozování restaurací, obchodů, pronájem reklamní plochy nebo provozování systému placeného stání. Mezi příjmy z vlastní činnosti patří i příjmy spojené s poskytováním veřejných služeb, jako je například rodinná daňová úhrada neinvestičních nákladů na pobyt dětí v jeslích, mateřských školkách apod.

Výsledek hospodářské činnosti obce, respektive zisk, je podle daně z příjmů. Jestliže obrát obce za dvanáct po sobě následujících kalendářních měsíců přesáhne hodnotu 1 mil. Kč, stává se obec osobou povinnou k dani z přidané hodnoty a bude plátcem DPH.

V souladu s § 53 zákona č. 200/1990 Sb., o obcích, v platném znění, projednávají obce občanské petice proti rozhodnutí v územní samosprávě, občanské petice proti veřejnému rozhodnutí, občanské petice proti majetku, jakož i občanské petice proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích, a občanské petice na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a léčebných míst. Ukládání pokut ve věcech samostatné působnosti obce je v souladu s § 102 odst. 2 písm. k) zákona o obcích v působnosti rady obce. Tuto působnost může rada obce zcela nebo zčásti svěřit příslušnému odboru obecního úřadu. Obce mohou jako své zvláštní orgány zřídit komise k projednávání občanských petic.

Obce mohou získávat i dary nebo příspěvky od právnických subjektů, a jednotlivců nebo firem. V případě, kdy je darem nemovitost, musí zastupitelstvo obce rozhodnout usnesením o přijetí takového daru. O přijetí finančního nebo movitého daru pak rozhoduje rada města.

Významnou položkou rozpočtu obcí jsou přijaté dotace. Dotace jsou prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu nebo kraj poskytnuté obcím na stanovený účel. Pro obce jsou velmi důležitou součástí rozpočtu, nebo plně ekonomická i finanční soběstačnost obecních rozpočtů je nereálná.

Zákon chápe dotace jako nenávratně poskytnuté prostředky ze státního rozpočtu, za které neexistuje „protiplnění“. Nenávratné jsou v případě, kdy příjemce splní veškeré podmínky, za kterých mu byly poskytnuty, čímž mu nevzniká žádný závazek vůči státnímu rozpočtu [8].

Ze **státního rozpočtu** jsou obcím poskytovány dotace na dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotní péči postiženým, příspěvek na úhradu

provozních výdajů školních zařízení, příspěvek na výkon státní správy prováděné obcemi v přenesené působnosti (je určená úhradou výdajů spojených s výkonem státní správy), příspěvek na výkon státní správy pro obce s rozšířenou působností.

V průběhu roku jsou obcím uvolněny další neinvestiční a investiční dotace sloužící k pokrytí nákladů spojených s volbami do Parlamentu ČR, do Senátu a obecních zastupitelstev nebo s jinými výdaji obcí (protiradonová opatření, prevence kriminality).

Nelze opomenout realizaci programů, které přispívají k rozvoji municipální infrastruktury, jako například programy zaměřené na výstavbu a technickou obnovu kanalizací, čistíren odpadních vod a vodovodů, programy výstavby nájemních bytů, aktivní politika zaměstnanosti apod..

Do konce roku 2007 mohly obce čerpat ze Státního fondu rozvoje bydlení dotace na podporu výstavby bytů, na podporu bytového fondu a na podporu výstavby technické infrastruktury.

Obec má také možnost čerpat peníze z fondů Evropské unie prostřednictvím tzv. operačních programů nebo získat návratnou finanční výpomoc. Návratná finanční výpomoc je poskytována bezúročně.

Kapitálové příjmy lze charakterizovat jako spíše jednorázové a nedávového charakteru. Patří mezi ně nenávratné příjmy (příjmy z prodeje státního a obecního majetku, dary, příspěvky z jiného veřejného rozpočtu, atd.) a návratné příjmy (například čerpání státního a dlouhodobého úvěru).

## **4.2 Výdaje rozpočtu obce**

Výdaje obce, jejich vhodné rozložení a účelné užití, jsou jedním z prostředků, kterým obec naplňuje své poslání – pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

V první řadě má obec za úkol zajistit financování ve veřejně prospěšných zařízeních – školy, zdravotnického zařízení, knihovny, muzea apod. Náklady na tyto činnosti lze vcelku dobře odhadnout podle vývoje nákladů v předchozích letech.

Povinností obce je zajistit financování veřejných statků, mezi které se řadí zejména výdaje na veřejné osvětlení, na údržbu veřejné zeleně, na úpravy veřejných ploch, opravy komunikací, svoz komunálního odpadu, zimní údržbu apod.

Finanční zdroje, které zbudou po profinancování všech výše uvedených výdajů, může obec použít na rozvojové – investiční aktivity. Výše této poslední položky dokládá, jak obec hospodáří, jak je „bohatá“, kolik může investovat do svých plánů.

Výdaje územních rozpočtů se dělí obdobně, jako je tomu v případě státního rozpočtu. Rozpočtová skladba podrobně dělí výdaje z různých hledisek. Níže budou popsána i jiná kritéria ve veřejných výdajích územních rozpočtů.

Z hlediska rozpočtového plánování se výdaje dělí na plánované a neplánované, resp. nahodilé. Plánované výdaje lze poměrně přesně naplánovat. Významnou část z nich tvoří běžně se opakující výdaje, jako jsou výdaje na financování provozu škol, výdaje na provoz obecního úřadu, výdaje na platy zaměstnanců apod. Neplánované výdaje jsou převážně mimořádného charakteru, proto lze těžko naplánovat jejich vznik a výši a obce si na jejich financování vytvářejí rezervy. Mezi neplánované výdaje patří například výdaje na odstranění následků živelných pohrom, sankční výdaje.

Nejčastěji se používá dělení výdajů podle ekonomického hlediska na výdaje běžné a kapitálové. Běžných výdajů se financují běžné a každoročně se pravidelně opakující potřeby. Když se hovoří o neinvestičních nebo provozních výdajích (neinvestiční nákupy, transfery a příspěvky). Kapitálové výdaje se používají k financování dlouhodobých, běžně se neopakujících potřeb – mají charakter investic (nákup nemovitostí, generální opravy, rekonstrukce budov a zařízení, nákupy akcií, finanční vklady do obchodních společností, atd.).

len ní b žných a kapitálových výdaj , které umož ůje rozpo tová skladba, využívají všechny zem . Do výdaj ů d lených podle rozpo tové skladby m žeme za adit výdaje v zem d lství a lesním hospodá ství, v pr myslových a ostatních odv tvích hospodá ství (pr mysl, stavebnictví, doprava, vodní hospodá ství), ve službách poskytovaných obyvatelstvu (vzd lávání, kultura, církev, sd lovací prost edky), v sociálních v cech a politice zam stnanosti (dávky a podpory, sociální pé e), v bezpe nosti a právní ochran , ve ve ejné správ a ve službách ( innost ú ad , pojišt ní, atd.). Rozpo tová skladba umož ůje t řdit výdaje na nenávratné (transfery, dary, splátky jistin, placené úroky, placené dan , výdaje na pokuty, výdaje na finan ní investování, apod.) – jsou rozhodující, mají charakter nenávratnosti a neekvivalence a návratné (krátkodobá p j ka finan ních prost edk ě jinému lánku rozpo tové soustavy). Rozpo tová skladby lení výdaje územních rozpo t ů i podle ú elu použití (funkcí).

Poslední len ní, které je d ležitě zmínit, je len ní výdaj ů podle funkcí ve ejných financí, a to na výdaje aloka ní, redistribu ní a stabiliza ní. Aloka ní výdaje, tzn. výdaje na zabezpe ení ve ejných, ale i smíšených statk ů pro ob any. Tyto výdaje v posledních letech klesají, nebo finan ní spoluú ast ob an ů na úhradu náklad ů se stále zvyšuje. Mezi redistribu ní výdaje lze za adit p edevším pen žní transfery, jejichž prost ednictvím se zmír ůjí nerovnosti v sociální sfé e nebo dotace ze státního rozpo tu do rozpo tu obcí jako projev solidarity. Prost ednictvím stabiliza ních výdaj ů se stát snaží ovliv ovat ekonomiku. Mohou mít charakter i aloka ních (nákupy vlády od soukromých sektor ) nebo nedistribu ních výdaj ů (dotace obyvatelstvu) [10].

Výdaje obce jsou velmi odlišné obec od obce. Snahou je, aby ve ejné výdaje byly vydávány co nejhospodárn ěji. Jejich objem je totiž omezený, proto se klade d raz na zajišt ní pot eb s co možná nejnižšími náklady a na využívání adresných sociálních transfer ů obyvatelstvu.



### 4.3 Financování

Zákonem o obcích je stanoveno, že rozpočet obce může být schválen jako schodkový jen v případě, že bude možné schodek uhradit finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů (návratné zdroje).

Tyto návratné zdroje jsou sledovány ve zvláštní položce rozpočtové skladby, tzv. financování. Položka obsahuje financování ve formě přijatých půjček a vydaných krátkodobých nebo dlouhodobých dluhopisů od tuzemských nebo zahraničních bank, od domácností, podniků a jiných organizací. Zároveň tato položka obsahuje uhrazené splátky krátkodobých nebo dlouhodobých půjčených prostředků a vydaných dluhopisů. Do této položky nepatří úroky, které jsou součástí běžných výdajů.

Při sestavování rozpočtu obce je příjmová stránka rozpočtu upravena o rozdíl mezi přijatými a uhrazenými návratnými zdroji z položky financování. Jestliže přijaté návratné zdroje převyšují uhrazené, zvyšují se obcí zdroje pro úhradu výdajů z rozpočtu a naopak.

### 4.4 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba znamená systematické, jednotné a přehledné třídění příjmů a výdajů podle různých hledisek. Toto třídění zajišťuje potřebné informace o vývoji příjmů a výdajů, umožňuje jednotnost a přehlednost v rozpočtové soustavě. Jedná se vlastně o technickou klasifikaci jednotlivých peněžních operací.

Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2003 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, určuje jednotné členění pro všechny rozpočty v rámci rozpočtové soustavy, v územních rozpočtech. Na tuto vyhlášku odkazuje zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve svém § 12 odst. 1.

P í t íd ní p íjm a výdaj jsou respektovány tyto zásady:

- zásada jednotnosti - využití ty místných kód , které umož ůjí po íta ové zpracování,
- zásada srozumitelnosti z d vodu ve ejných i ob ánských kontrol,
- zásada kompatibility s mezinárodními ú etními standardy,
- zásada dlouhodobé stability t íd ní, která je využívána k dlouhodobým rozpo toovým analýzám.

P íjmy a výdaje rozpo tové skladby leníme na:

- a) druhové, které propojuje p íjmy a výdaje s ú etnictvím. Operace t ídíme na t í ásti: p íjmy (da ové, neda ové, kapitálové, dotace), výdaje (splátky, p j ky, atd.) a financování (jedná se o operace, které zabezpe ují financování schodku hospoda ení),
- b) odv tvové (= funk ní), které t ídí všechny výdajové operace, u územních rozpo t též neda ové a kapitálové p íjmy. Jsou to finan ní prost edky vydávané za ur itým ú elem. Jedná se p edevším o výdaje na zem d lství a hospodá ství, pr myslová odv tví, služby pro obyvatelstvo, sociální politiku, bezpe nost stát a státní ochranu, ve ejnou správu,
- c) konsolida ní (= záznamové jednotky), které vylu uje duplicity v interních transferech mezi fondy, nap . mezi ve ejnými rozpo ty r zných úrovní.

Správné roz len ní p íjm a výdaj do jednotlivých položek podle rozpo tové skladby je d ležité pro správné a p ehledné sestavení rozpo tu obce a sestavení finan ního výkazu FIN 2-12M (výkaz pro hodnocení pln ní rozpo tu ÚSC). P ehlednost a srozumitelnost je nezbytná p í p ezkoumávání hospoda ení obce ze strany krajského ú adu, p ípadn auditora. Umož uje také porovnání hospoda ení jednotlivých ÚSC z celostátního hlediska.

## 5. ROZPOČTOVÝ PROCES V ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVÁCH

### 5.1 Obecná charakteristika

Hospodaření s veřejnými finančními prostředky má své přesně stanovená pravidla. Příprava, sestavování, projednávání, schvalování, plnění a kontrola plnění rozpočtu se řídí pravidly, procesy a postupy, které jsou nazývány jako rozpočtový proces.

Každé úrovni rozpočtu odpovídá určitá úroveň složitosti rozpočtového procesu a určitá podrobnost právní úpravy v jednotlivých zákonech, respektive stanovení bližších pravidel. Nejzákladnější právní úprava je obsažena v zákoně o obcích, který se dále odkazuje na zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Rozpočtový proces lze rozdělit do několika fází, kterými jsou sestavování, schvalování, publikace, hospodaření s rozpočtovými prostředky, kontrola a hodnocení. V průběhu rozpočtového procesu by měly být respektovány následující společné zásady a pravidla:

1. zásada reálnosti a pravdivosti, znamená pro obec povinnost co nej přesně ji odhadnout budoucí příjmy a výdaje,
2. zásada úplnosti, obec by neměla opomenout uvést v rozpočtu všechny příjmy a výdaje,
3. zásada jednotnosti rozpočtu, v podstatě znamená, že všechny obce musí sestavovat rozpočet stejným způsobem a to podle platné rozpočtové skladby,
4. zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu, myslí se vyrovnanost příjmů a výdajů v období delším než jeden rok,
5. zásada publicity, obce musí podle zákona rozpočet vhodným způsobem zveřejnit a s tím souvisí také další zásady přehlednosti a srozumitelnosti,
6. zásada každoročního sestavování, rozpočet se sestavuje pro každý kalendářní rok,
7. zásada účelovosti, prostředky by měly být použity výhradně na účel, pro který byly původně navrženy.

Rozpočet územního samosprávného celku je finančním plánem, jímž se řídí financování jejich činnosti. Rozpočtové období v České republice trvá jeden rok a je shodné s kalendářním rokem. Naproti tomu rozpočtový proces trvá delší časové období,

nebo sestavování za jiná před rozpočtovým obdobím a poslední fáze hodnocení vrcholí až po jeho skončení [10].

## 5.2 Fáze rozpočtového procesu

První fází rozpočtového procesu je **sestavení** návrhu územního rozpočtu. Sestavení rozpočtu je upraveno § 11 odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který říká, že územní samosprávný celek vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na svůj rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, jímž státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům územních samosprávných celků.

Odpovědná příprava rozpočtu je v podstatě celoročním procesem, protože je důležité sledovat zákonitost příjmů a výdajů v probíhajícím roce. Návrhy ročních rozpočtů se zpravidla sestavují s tříletným předstihem na základě vývoje příjmů a výdajů v minulých letech. Při sestavování návrhu rozpočtu na příští rok se berou v úvahu i odpovědi makroekonomických i místních ekonomických hledisek, jako je vývoj inflace, hrubého domácího produktu, nezaměstnanosti, atd.

Zákon výslovně neeší, který orgán obce má zpracování návrhu v působnosti, obvykle je to ale povinností finančního odboru v úzké spolupráci s ostatními odbory obce, které předkládají odhady svých příjmů a návrhy svých výdajů.

Obsahem rozpočtu obce jsou příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, není-li stanoveno, že probíhají mimo rozpočet. Územní samosprávný celek může zřízet peněžní fondy, jak bezúplatné, tak určené pro konkrétní účely. Asi nejastěji vytvářeným peněžním fondem je fond rozvoje bydlení. Fond může být financován z přebytků hospodaření z minulých let, z příjmů běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném (rozpočtovém) roce a z převodů prostředků z rozpočtu běžného roku do úplatných peněžních fondů.

Sestavování rozpočtu se doporučuje odvíjet od příjmové části. Základnu tvoří podíly na celostátních výnosech a daních, které jsou upraveny o předpokládané vlivy makroekonomických ukazatelů. Příjmy z vlastní činnosti jsou odvozovány z vývoje příjmů v minulých letech. Dotace obcím z návrhu státního rozpočtu zveřejňuje Ministerstvo financí. R. Kapitálové příjmy lze dobře naplánovat, nebo se jedná o příjmy jednorázové za prodej akcií nebo nemovitostí. Rizikem může být nadhodnocený odhad výsledné prodejní ceny, proto je lepší držet se zlaté střední cesty.

Po sestavení návrhu rozpočtu příjmy se obvykle sestavuje návrh rozpočtu běžných výdajů. Je totiž nutné přednostně zabezpečit jisté služby a činnosti obce. Aby běžné výdaje nepřesahovaly příjmy, je možné stanovit meziroční procento růstu těchto výdajů. Požadavky na výdaje předkládají zpracovatelé rozpočtu pracovníci různých útvarů úřadu. Při sestavování rozpočtu kapitálových výdajů záleží na prioritách obce.

Pokud je návrh rozpočtu územního samosprávného celku připraven, je ještě před konečným schválením projednáván v komisích rady, výborech zastupitelstva a konzultován s ostatními útvary úřadu. V pravomoci zastupitelstva je všechny návrhy a podmínky přijmout nebo zamítnout. Návrh rozpočtu musí být zveřejněn a každý občan má právo se k němu vyjádřit.

**Schvalování** rozpočtu patří mezi vyhrazené pravomoci zastupitelstva obce, jako nejvyššího orgánu obce, které jsou mu dány ustanovením § 84 odst. 2 zákona o obcích. Tuto pravomoc nemůže zastupitelstvo obce ani vlastní volí přenášet na jiné orgány, také zákon nic takového nepouští.

Schvalování rozpočtu probíhá na veřejném zasedání zastupitelstva obce a schvalovací proces je identický s projednáváním jiných materiálů a podkladů. Rozpočet je schválen hlasováním o předloženém návrhu rozpočtu, jakož i o jednotlivých předložených podmínkách v souladu s pravidly jednání stanovenými v jednacím řádu zastupitelstva. Navržené usnesení zastupitelstva obce je platné v případě, kdy s ním souhlasila nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce.

Pokud není rozpočet schválen do konce roku předcházejícího rozpočtovému roku, musí být sestaveno rozpočtové provizorium. Pravidla rozpočtového provizoria potěbná k zajištění plynulosti hospodaření na vlastní úrovni stanovuje zastupitelstvo obce, respektive je povinností zastupitelstva obce projevit svoji vůli a o rozpočtovém provizoriu hlasovat a schválit jej v příslušném usnesení. Rozpočtové provizorium tvoří každý měsíc jedna dvanáctina schváleného rozpočtu z minulého roku. Rozpočtové příjmy a výdaje, které jsou uskutečněny v době rozpočtového provizoria, se po schválení rozpočtu obce stávají jeho příjmy a výdaji.

Hlavním cílem **publikace** je informovat veřejnost, poskytnout jí možnost vyjádřit se k návrhu rozpočtu příslušného samosprávného celku a umožnit veřejnou kontrolu nad hospodařením územního samosprávného celku.

Ustanovení § 11 odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ukládá územnímu samosprávnému celku zveřejnit návrh rozpočtu nejméně po dobu 15 dnů před dnem jeho projednání v příslušném zastupitelstvu, a to vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Umožňuje také občanům vyjádřit se ve stanovené lhůtě a stanoveným způsobem ke zveřejněnému rozpočtu. Rozpočet je schvalován na zasedání zastupitelstva obce, které je vždy veřejné a poté je schválený rozpočet znovu publikován. Povinnost publikovat rozpočet obce po jeho schválení zastupitelstvem není přímo stanovena zákonem, ale obec tím plní svou povinnost informovat občany o činnosti orgánů obce způsobem místně obvyklým, což vyplývá z § 97 zákona o obcích.

Jednotlivé obce využívají ke zveřejnění dokumentů různých prostředků. Každá obec má svoji úřední desku, v současné době jsou povinny využívat i internet. Na které obce vydávají obecní zpravodaje nebo si platí inzerci v periodikách, apod.

Po schválení rozpočtu zastupitelstvem obce, nastává fáze **hospodaření s rozpočtovými prostředky**. Prvotním úkolem je vypracovat rozpis rozpočtu, jehož součástí je sdělení závazných ukazatelů rozpočtu těm subjektům, které jsou povinny se jimi řídit. Při rozpisu rozpočtu se rozpočet dělí podle podrobné rozpočtové skladby.

Zákon stanoví územním samosprávným celkům povinnost uskutečňovat své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem. Obec za jeho plnění odpovídají ty orgány, které návrh rozpočtu sestavily. Zároveň ale zákon o obcích ustanovením § 102 odst. 2 písm. a) vyhrazuje radě obce zabezpečovat hospodaření podle schváleného rozpočtu, což v praxi znamená, že rada obce odpovídá zastupitelstvu za plnění a hospodaření samosprávného celku podle rozpočtu. Dalším úkolem rady obce je provádět průběžnou kontrolu plnění rozpočtu, případně si od odpovědných pracovníků vyžádat podklady o plnění, resp. případech neplnění rozpočtu a dále předkládat zastupitelstvu obce zprávu o plnění rozpočtu.

Jestliže se rozpočet během roku ukáže v některých oblastech jako nevhodný, lze použít rozpočtové opatření. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v § 16 definuje hned několik důvodů, kdy může dojít ke změně již schváleného rozpočtu. Jedná se o změny v organizaci hospodářství financovaného rozpočtem (organizační změny), změny právních předpisů ovlivňujících výši rozpočtovaných příjmů nebo výdajů (metodické změny); patří mezi ně také cenové změny ovlivněné změnami právní úpravy regulovaných cen, nebo změny objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu příjmy i výdaj (v cenové změny).

Další změny rozpočtu, které zákon připouští, jsou takové, které je ve formě rozpočtových opatření územní samosprávný celek povinen uskutečnit, a to změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu, změny závazných ukazatelů vůči jiným osobám, nebo když hrozí nebezpečí rozpočtového schodku.

Rozpočtovým opatřením je:

- a) přesun rozpočtových prostředků, případně se jednotlivé příjmy nebo výdaje navzájem ovlivní, aniž by se změnil jejich celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů,
- b) použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, čímž se zvýší celkový objem rozpočtu,
- c) vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových příjmů; tímto opatřením se objem rozpočtu snižuje.

Zm n y v rozpo tu schvaluje zastupitelstvo obce nebo v rozsahu stanoveném zastupitelstvem také rada a jsou evidovány podle asové posloupnosti. etnost zm n rozpo tu obce vypovídá o schopnosti sestavit kvalitní rozpo et.

Další fáze je nezbytná pro zjišt ní, zda se p íjmy a výdaje vyvíjejí v souladu se schváleným rozpo tem. Jedná se o jednu z nejd ležit jších fází, a tou je **kontrola**. Pravomoc kontrolovat hospoda ení územních celk je dána orgán m obce zákonem o obcích. V tomto p ípad se jedná o vnit ní kontrolu, protože neprobíhá v režimu zákona o finan ní kontrole a je z jeho p sobnosti vy ata [1].

Na vnit ní kontrole hospoda ení územního celku se podílí hned n kolik složek územního celku. D ležitou úlohu má rada obce, která zabezpe uje hospoda ení podle schváleného rozpo tu. Aby byla schopna takového hospoda ení zajistit, je nutné, aby provád la pr b žné kontroly hospoda ení a sledovala jeho vývoj. Z této innosti je potom možné vyhotovit zprávu o pln ní rozpo tu obce za stanovené období (porovnáním schváleného a skute ného rozpo tu) a p edložit ji k seznámení zastupitelstvu obce.

Taktéž p íslušní ú edníci samosprávného celku pe liv sledují vývoj hospoda ení po celou dobu rozpo tového období tak, aby p i každé nep edvídané skute nosti byli schopni co nejd íve upozornit vedení celku a zárove dokázali p edložit rad , resp. zastupitelstvu možné varianty ešení této situace.

Další složkou vnit ní kontroly je finan ní výbor, jehož innost je podrobn ji popsána v subkapitole 2.5.5 Výbory a komise.

Do vn jší kontroly hospoda ení m žeme za adit p ezkoumání hospoda ení obce a finan ní kontrolu. Obec je povinna každý rok požádat o p ezkoumání hospoda ení obce za uplynulý kalendá ní rok p íslušný krajský ú ad, anebo zadat p ezkoumání auditorovi nebo auditorské spole nosti. Je na uvážení obce, zda se rozhodne pro krajský ú ad, za jehož p ezkoumání nemusí platit nebo se rozhodne zaplatit si auditora. P ezkoumávání je zam eno na dodržování povinností stanovených zvláštními právními p edpisy, kterými jsou hlavn p edpisy o finan ním hospoda ení územních celk , o hospoda ení s jejich



majetkem, o účtnictví a o odměňování. Prozkoumává se také soulad hospodaření s finančními prostředky ve srovnání s rozpočtem, dodržení úřadu poskytnuté dotace nebo návratné finanční výpomoci a podmínek jejich použití, vlná a formální správnost dokladů pro zkoumávaných operacích. Prozkoumávání hospodaření obce se řídí zákonem č. 420/2004 Sb., o prozkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.

Finanční kontrola ve veřejné správě a její rozsah je vymezen v zákoně o finanční kontrole. Do finanční kontroly patří kontrola hospodaření s veřejnými prostředky, kontrola užití prostředků ze zahraničí a vnitřní kontrolní systém v orgánech veřejné správy. Tu lze rozdělit na kontrolu, kterou provádí vedoucí pracovník a kontrolu prováděnou nezávislým útvarem orgánu veřejné správy (= interní audit). Útvar interního auditu zřizují povinné obce s počtem obyvatel nad patnáct tisíc, ostatní obce přijímají jiná opatření. Tato kontrola bývá nazývána také veřejnoprávní kontrolou. Je prováděna průběžně a následně [10].

Po skončení rozpočtového roku nastává další fáze, a tou je **hodnocení** hospodaření obce a zpracování **záv re něho ú tu obce**. Tato fáze je důležitá pro celkovou bilanci a porovnání schváleného rozpočtu územního samosprávného celku se skutečným plněním.

Obsah záv re něho ú tu přesně vymezuje § 17 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V záv re něm ú tu se musí objevit údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, v etn tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření územního samosprávného celku a jím zřízených nebo založených právnických osob a také údaje o využívání finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtu krajů, obcí, státním fondům, Národnímu fondu k hospodaření dalších osob.

Návrh záv re něho ú tu musí být nejméně po dobu 15 dnů před dnem jeho projednání v zastupitelstvu územního samosprávného celku zveřejněn vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce a v elektronické podobě způsobem umožňujícím

dálkový přístup. Podmínky k návrhu závazného útu mohou obané příslušného územního samosprávného celku uplatnit bu písemn ve lhůt stanovené pí jeho zveřejnění, nebo ústně na zasedání zastupitelstva, na kterém bude návrh závazného útu projednáván. Součástí projednávaného návrhu závazného útu musí být zpráva o výsledku přezkoumání hospodaení tohoto celku.

Zastupitelstvo obce má dvě možnosti, jak rozhodnout o závazném útu obce. Projednání závazného útu může být uzavřeno vyjádřením souhlasu s celoročním hospodaením, a to bez výhrad v případě, že není žádných podmínek a přezkoumání hospodaení obce bylo ukončeno bez zjištěných chyb a nedostatků. V opačném případě vysloví souhlas s výhradami, na základě nichž přijme územní samosprávný celek opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků; přitom vyvodí závěry v ří osobám, které svým jednáním způsobily územnímu samosprávnému celku škodu.

### **5.3 Rozpočtový výhled**

Rozpočtový výhled byl nově zaveden ustanovením § 3 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a je pomocným nástrojem územního samosprávného celku sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaení územního samosprávného celku po celou dobu trvání závazku.

Rozpočtový výhled by měl předcházet neodpovědnému nakládání samosprávy s veřejnými prostředky a plánovat hospodaení na delší období. Jeho úkolem je informovat zastupitele, obany obce a další, o základních parametrech vývoje hospodaení příslušné obce ve stanoveném časovém období. Ukazuje, jaké příjmy, výdaje a závazky má obec

v uvedeném období a jaké disponibilní prostředky bude mít obec v dalších letech. V neposlední řadě přímo ovlivňuje vypracování rozpočtu obce, nebo územní samosprávný celkem musí při jeho sestavování vycházet a navazovat na svůj rozpočtový výhled.

Zákon o rozpočtových pravidlech výslovně nestanoví, který orgán připravuje a schvaluje rozpočtový výhled. Podle ustanovení § 102 odst. 3 zákona o obcích rada obce zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo. Z tohoto lze dovodit, že rozpočtový výhled schvaluje rada obce v případě, kdy si toto rozhodování nevyhradí přímo zastupitelstvo obce. V obcích, kde se rada obce nevolí, je vhodné, aby o rozpočtovém výhledu rozhodovalo zastupitelstvo obce jako nejvyšší orgán.

Převodním záměrem zákona bylo ustanovit rozpočtový výhled jako nepovinný nástroj finančního hospodaření územních samosprávných celků, což vedlo k tomu, že rada územních samosprávných celků tento institut opomíjela. Z tohoto důvodu byla do novely zákona o rozpočtových pravidlech, jež byla vyhlášena zákonem č. 557/2004 Sb. s účinností od 9. listopadu 2004, zavedena povinnost územní samosprávy rozpočtový výhled připravit a schválit. V opačném případě se územní samosprávný celek dopouští správního deliktu podle § 22a odst. 1a) výše jmenovaného zákona.

Fáze sestavování rozpočtu se liší podle velikosti územního samosprávného celku. Celý rozpočtový proces obce je nejvyšším vyjádřením jejich samostatnosti, přesto je pro mnoho z nich v tomto procesu složité obstát. Velké obce si mohou zřídit finanční odbor, který má na starosti právo hospodaření obce, tudíž i přípravu rozpočtu. Především těžší úkol jsou postaveny malé obce, které nedisponují odborníky ani finančním odborem. Musí tak spoléhat ve většině případů na svoji úroveň, které leží „na bedrech“ celé plánování a sestavování rozpočtu. Většina členů zastupitelstva vnímá rozpočet jako bod na programu, návrh usnesení, souhrnnou tabulku. Ke zjednodušení sestavení rozpočtu nepřispívá ani současná ekonomická situace a vývoj daňových příjmů.

## 6. HOSPODA ENÍ S MAJETKEM OBCÍ

Jednou z nejv tších odpov dností zastupitel obce je podle zákona o obcích hospoda ení s majetkem obce takovým zp sobem, aby byl majetek hospodárn využíván a spravován. Obce nemají zvláštní zákon, který by upravoval hospoda ení s majetkem. V majetkoprávních vztazích se obec ídí obecnými ustanoveními Obchodního a Ob anského zákoníku. Hlavní zásady a principy omezující obce v dispozici s majetkem obce obsahuje zákon o obcích. Obec je plnohodnotný subjekt vlastnického práva, což vyplývá z ustanovení § 2 odst. 1 zákona o obcích, které charakterizuje obec jako ve ejnoprávní korporaci s vlastním majetkem, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpov dnost z t chto vztah .

### 6.1 D lení majetku a evidence

Mezi **nemovitý majetek** adíme pozemky (pole, lesy, zahrady, stavební parcely, komunikace, ve ejná prostranství, chodníky, parky, atd.) a budovy (obecní ú ad, školy, bytové domy, domy d chodc , komer ní prostory, atd.) [2].

Prvním krokem p í vedení evidence je ov ení souladu majetku, který je evidován obecním ú adem a katastrem nemovitostí. P edm tem kontroly je majetek nabytý podle zákona . 172/1991 Sb., o p echodu n kterých v cí z majetku eské republiky do vlastnictví obcí, p evodem od Pozemkového fondu R, na základ kupních smluv. Evidence nemovitostí obce musí být v souladu s údaji v katastru nemovitostí. P íslušný odbor obecního ú adu musí mít kompletní výpisy z katastru nemovitostí pro všechna katastrální území obce, které jsou podkladem pro majetková jednání.

V evidenci obecního ú adu je **movitý majetek** zapsán podle zat íd ní. Pat í sem vybavení ú adu, škol, kulturního domu, obecních organizací. Dále to m že být majetek spole ností s ru ením omezeným, obecní prosp šných nebo p íspěvkových organizací, které jsou ve vlastnictví m sta.

Další skupinou jsou **finance**, kam patří běžný účet, termínovaný účet v peněžním ústavu, akcie, podílové listy.

Poslední skupinou je **infrastruktura**. Sem patří vodovody, kanalizace, čistírna odpadních vod, veřejné osvětlení, rozvody plynu, vedení rozhlasu, kabelová televize.

Tento majetek vlastnily obce vždy, v roce 1948 byl ale tento majetek vyvlastněn státem až do roku 1990. Po volbách byl schválen zákon o přechodu na kterých věcí z majetku státu do majetku obcí. Infrastrukturu získaly obce v rámci velké privatizace, kdy přešly do majetku obcí rozvody vodovodů a kanalizací.

Majetek můžeme členit také z hlediska jeho využití. Kmenový majetek slouží k výkonu správních funkcí obce. Majetek v sociální oblasti slouží vybrané skupině obyvatelstva k sociálním účelům, jde o domy s pečovatelskou službou, domovy důchodců. Majetek ve veřejné oblasti slouží v zájmu obyvatelstva pro každodenní život, jedná se o veřejnou dopravu, školy, likvidaci komunálního odpadu, veřejné osvětlení, komunikace, veřejnou zeleň. Majetek v zájmové oblasti slouží vybrané části obyvatelstva – sportovní zařízení, kulturní zařízení včetně divadla nebo kina. Majetek, který dokáže být nezávislý na rozpočtu obce lze nazývat majetkem komerčním. Slouží v zájmu obyvatelstva, nebo jde například o dodávku tepla, vodovody, kanalizace. Poslední oblastí je majetek přebytečný, který není využíván, je ve špatném stavu nebo je nepotřebný.

## 6.2 Nakládání s majetkem obce

Územní samospráva jako nestátní subjekt má plnou právní subjektivitu, to znamená, že do smluvních vztahů může vstupovat bez omezení.

Oprávnění rozhodovat o příslušném majetkoprávním úkonu je rozdělena zákonem o obcích mezi zastupitelstvo a radu obce. Zastupitelstvo schvaluje převod nemovitých věcí, bytů, nebytových prostor, věcné dary nad 20 tisíc Kč a poskytování peněžitých darů nad 20 tisíc Kč jedné fyzické nebo právnické osobě. Naproti tomu rada obce schvaluje

p evod movitých v cí a poskytování v cných dar a pen žitých dar do 20 tisíc Kč. Právní úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva obce nebo rady kraje jsou bez tohoto schválení od počátku neplatné (§ 41 odst. 2 zákona o obcích).

Záměr obce prodat, smířit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku obec zveřejní po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Záměrem, že obec též zveřejnit způsobilou v místě obvyklým. Pokud obec záměr nezveřejní, je právní úkon od počátku neplatný.

Při úplatném převodu majetku se cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a době obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem. Bezúplatný převod by měla obec využít pouze v případech, kdy tak vyžaduje veřejný zájem, je-li tento způsob naložení s majetkem hospodárnější než jiný nebo stanoví-li to právní předpis.

Další možností je přenechání majetku obce do užívání jiným osobám. Přenechání majetku může být buď úplatné, kdy se sepisuje nájemní smlouva, smlouva o nájmu nebo podnájmu nebytových prostor nebo bezúplatné, kdy se sepisuje smlouva o výpůjčce. Rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce je vyhrazeno radě obce; tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu nebo příslušné organizaci obce zcela nebo zčásti. I zde ale platí povinnost informovat občany s 15-ti denním předstihem. Zveřejňovat se nemusí pouze záměr na pronájem bytů a hrobových míst anebo pronájem nebo o výpůjčku majetku obce na dobu kratší než 30 dnů nebo jde-li o pronájem nebo výpůjčku právnické osobě zřízené obcí. Pronájem je pro obec zdroj příjmů, ale zároveň možnost, jak vyjít vstříc místním podnikatelům a živnostníkům.

### **6.3 Zásady hospodaření s majetkem**

Základní povinnosti při hospodaření s majetkem obce jsou upraveny zákonem o obcích. Obce mají ale i další povinnosti vážící se k majetku, které jsou identické jako u jiné fyzické nebo právnické osoby. Jedná se například o povinnosti vyplývající z předpisů

o bezpečnosti práce a technických zařízení, z předpisů o požární bezpečnosti, z předpisů na úseku ochrany kulturních památek apod.

Vymezení základních povinností obce při hospodaření s majetkem:

- 1) povinnost využívat majetek účelně a hospodárně v souladu se zájmy a úkoly obce vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti, tj. zná omezení užívání majetku – např. omezení obce jako vlastníka, omezení smluvním zatížením (včetně břemeno), smluvní zařízení zástavního práva apod.
- 2) povinnost vést majetek v evidenci, což obnáší vést majetek v účetnictví a provádět jeho inventarizaci, vést účetní evidenci vybraných druhů majetku a povinnost nechat evidovat nemovitý majetek v katastru nemovitostí,
- 3) povinnost pečovat o zachování a rozvoj majetku,
- 4) povinnost chránit majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení,
- 5) povinnost trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv,
- 6) povinnost rozhodnout o nepotřebnosti majetku a naložit s nepotřebným majetkem způsobem a za podmínek zásadně stanovených zvláštními předpisy,
- 7) povinnost zásadně neruší závazky fyzických osob [3].

Pro obec je zásadní, aby svůj majetek chránila před zničením, poškozením, odcizením nebo případným obohacováním. Jako nejjednodušší se jeví pojistit majetek. Samozřejmě je důležité si zjistit, za jakých podmínek a při jakých platbách za pojištění je možno obecní majetek pojistit, nebo nejde o malou položku ve výdajích obce. Na druhou stranu, v případě jakékoliv škody, bude obec odškodněna a ztráty nebudou tak veliké. Další oblastí je vymáhání nedoplatků místních poplatků, úhrad nájemného apod. Většina obcí už pochopila, že se neplatí a musí bojovat. V případech, kdy na vymáhání nestačí vlastními silami, si najímají odbornou pomoc, nebo se v nich případech jedná o vysoké částky, kterou jsou nezanedbatelné z hlediska rozpočtu.

## 7. SOUASNÁ PÍJMOVÁ SITUACE OBCÍ

### 7.1 Vývoj daňových p íjm obcí v R

V roce 1989 u nás začalo vznikat první demokratické uspořádání ve veřejných institucích. Byl zvolen demokratický parlament a byly zřízeny místní samosprávy. Systém veřejné správy byl rozdělen na dvě vrstvy, a to orgány státní správy a orgány územní samosprávy – obce. Jako prostředníci mezi státní správou a územní samosprávou fungovaly okresy, kterých bylo vytvořeno celkem 76. Do roku 1993 byl tento model v podstatě centralizovaný, nebo rozpočty obcí a okresů byly plně dotovány ze státních rozpočtů.

Změnou přineslo rozdělení federace v roce 1993, kdy vznikl nový systém daní a obecního financování. Obcím byl přidělen celý výnos daní z nemovitostí jako tzv. svěřené daně a od roku 1996 se obce začaly podílet na všech daních z příjmů formou tzv. sdílené daně. Do 31. 12. 2000 bylo rozpočtové určení daní součástí zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v ČR, tzv. rozpočtová pravidla republiky.

Zásadní změnou prodloužilo rozpočtové určení daní s přijetím souasně platného zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů úinností od 1. ledna 2001, kdy se obce začaly podílet též na výnosech z DPH. Změnil se také poměr podílu obcí na ostatních daních a to ku prospěchu obcí.

Tento zákon určuje způsob a postup přerozdělování daňových příjmů v České republice, tzn. rozpočtové určení daní. Součástí tohoto systému jsou tzv. svěřené a sdílené daně. Hlavní součástí příjmů rozpočtu obcí tvoří příjmy ze sdílených daní, tj. daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob ze závislé úinnosti a funkčních požitků, daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou podle zvláštní sazby, daň z příjmu právnických osob a daň z podnikání fyzických osob. Mezi svěřené daně patří daň z nemovitostí a daň z příjmů právnických osob placenou obcemi, které plynou v plné výši přímo do rozpočtu obce. Daň z nemovitostí je takéž jedinou daní, kde má obec možnost alespoň v rámci malého rozmezí sazbu částečně ovlivnit.



V zákoně lze nalézt též snahu o určitou spravedlnost při přerozdělování sdílených daní obcím, a to na základě fiskální kapacity dané obce. Jde o 1,5 % celostátního výnosu z daní z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, který si obce rozdělují podle podílu zastávaného v dané obci. Další výjimku představuje 30 % celostátního výnosu daní z příjmů fyzických osob z podnikání, který se mezi obcemi dělí podle podílu osob podnikajících na územní dané obce. Jedná se o tzv. motivaci složku rozpočtového určení daní, která má za úkol motivovat obce k vytváření příznivého podnikatelského prostředí na jejich území.

V roce 2002 vedl ke změně rozpočtového určení daní vznik krajů. Jejich podíl na výnosu ze sdílených daní byl oddělen na úkor státního rozpočtu. Obcím připadl 1,5 % podíl na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti podle podílu zastávaného dané obce a 20,59 % podíl na 60 % celostátního výnosu daní z podnikání. V roce 2005 byl ještě posílen podíl u všech sdílených daní ve prospěch krajů a na úkor státního rozpočtu. Schéma rozpočtového určení daní v České republice platného k 31. 12. 2007 je zobrazeno v příloze A.

V období od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2007 se každá obec podílela na dané procentní části celostátního hrubého výnosu příslušné sdílené daně procentem, které každoročně s úpravami od 1. září běžného roku zveřejňovalo Ministerstvo financí. Rozpočet dohodl s Českým statistickým úřadem. Výše procenta byla dána odpovídajícím poměrem násobku podílu obyvatel obce podle bilance podílu obyvatel České republiky k 1. lednu běžného roku a koeficientu velikostní kategorie obce (Tab. 2) k součinu těchto násobků všech obcí v České republice.

Koeficient velikostní kategorie obce byl každé obci přidělen podle podílu obyvatel, tak, jak je zobrazeno v Tab. 2.

Tab. 2 – Koeficienty velikostní kategorie obcí

Obce s počtem obyvatel	Koeficienty velikostní kategorie obcí
do 100 obyvatel	0,4213
101 – 200 obyvatel	0,5370
201 – 300 obyvatel	0,5630
301 – 1 500 obyvatel	0,5881
1 501 – 5 000 obyvatel	0,5977
5 001 – 10 000 obyvatel	0,6150
10 001 – 20 000 obyvatel	0,7016
20 001 – 30 000 obyvatel	0,7102
30 001 – 40 000 obyvatel	0,7449
40 001 – 50 000 obyvatel	0,8142
50 001 – 100 000 obyvatel	0,8487
100 001 – 150 000 obyvatel	1,0393
150 001 – a výše obyvatel	1,6715
Hlavní město Praha	2,7611

*Zdroj: vlastní zpracování dle přílohy k zákonu č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní*

Od 1. ledna 2008 vstoupila v účinnost novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a na kterém státním fondu, která upravuje způsob rozdělování státem vybíraných daní ve vztahu k obcím a souasněší navýšení daňových příjmů obcí. V první řadě bylo modifikováno dosavadní základní kritérium rozdělování – počet obyvatel příslušné obce a její zařazení do příslušné velikostní kategorie se stanoveným koeficientem. Novela zavedla namísto 14 velikostních kategorií pouze 4 kategorie velikosti obcí (Tab. 3). Také byl zrušen skokový přechod a nově byl zaveden klouzavý (progresivní) přechod mezi velikostními kategoriemi. Tato změna měla za úkol zamezit velkým rozdílům v přerozdělování podílu na sdílených daních mezi obcemi s počtem obyvatel, který byl těsně pod hranicí velikostní kategorie. Ve svém důsledku došlo k výraznému zvýšení příjmů malých obcí a k odstranění ne zcela spravedlivých rozdílů v daňových příjmech velikostně srovnatelných měst a obcí.

Dále byla zavedena nová kritéria pro přerozdělení podílu obcí na sdílených daních: celková výměra obce – váha 3 %, podíl obyvatel – váha 3 %, váha koeficientu velikostní kategorie obce byla snížena na 94 %.

Tab. 3 - Velikostní kategorie obcí

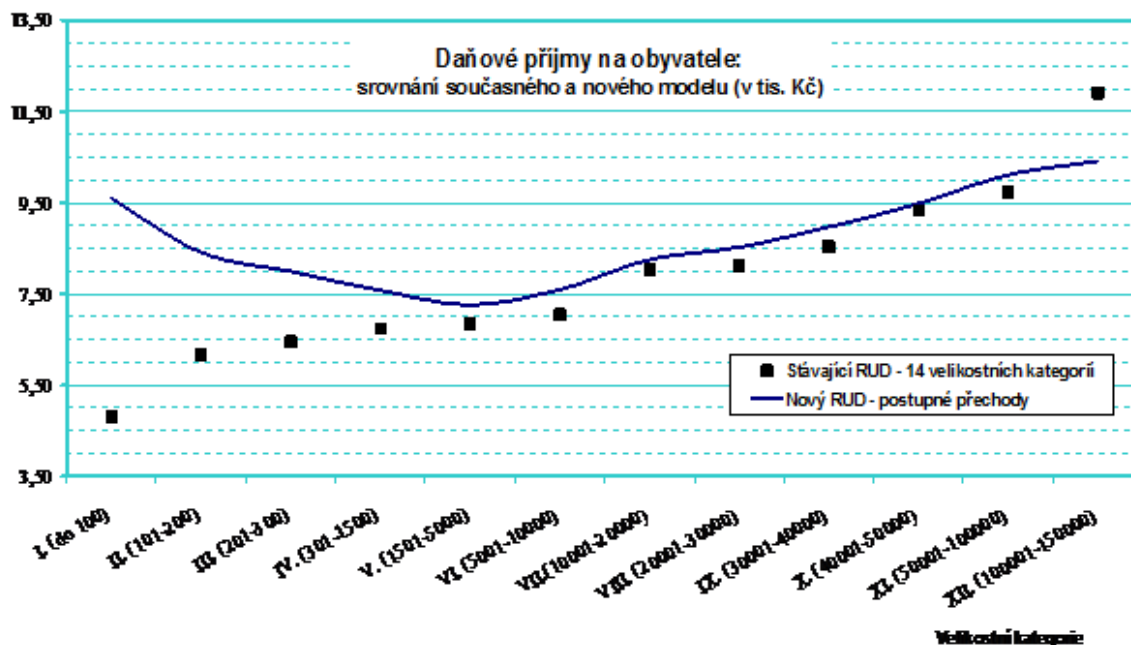
Podíl obyvatel	Koeficienty postupných prahů	Násobek postupných prahů
do 300 obyvatel	1,0000	1,0000 * podíl obyvatel obce
301 – 5 000	1,0640	300 + 1,0640 * podíl obyvatel z podílu obyvatel obce přesahujících 300
5001 – 30 000	1,3872	5 300,8 + 1,3872 * podíl obyvatel z podílu obyvatel obce přesahujících 5 000
30 001 a více	1,7629	39 980,8 + 1,7629 * podíl obyvatel z podílu obyvatel obce přesahujících 30 000

Zdroj: vlastní zpracování dle přílohy č. 2 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů územním samosprávným celkům a o kterém státním fondu, v platném znění

Ke zmírnění dopadu plynoucích z prahu na nový způsob přerozdělení sdílených daňových příjmů byl zvýšen podíl obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,40 % (v absolutním vyjádření jde o 4,6 mld. Kč na vrub státního rozpočtu). Ve způsobu rozdělování státem vybíraných daní ve vztahu ke krajům k žádným změnám nedošlo. Schéma rozpočtového určení daní, které je v současnosti platné v České republice, je zobrazeno v příloze B.

Základem pro výpočet nároku obce nebo kraje je 100 % celostátního hrubého výnosu jednotlivých typů daní s výjimkou daní z příjmu fyzických osob (mimo daň ze závislé činnosti a vybírané srážkou podle zvláštní sazby), kde je základem 60 % celostátního hrubého výnosu daně a daní z příjmů právnických osob, u které je základ snížen o daň z příjmů právnických osob, kdy je poplatníkem sama obec nebo kraj.

Následující graf zobrazuje porovnání daňových příjmů na obyvatele v době platnosti 14 velikostních kategorií obcí a době, kdy začala platit novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů územním samosprávným celkům a o kterém státním fondu, v platném znění.



Obr. 1 – Daňové příjmy na obyvatele: srovnání původního a nového modelu (v tis. Kč)

Zdroj: Netolický, M., *Rozpočtové určení daní ÚSC* [online]. 2009, [cit. 2010-03-15]. Dostupný z WWW: <[http://www.upol.cz/fileadmin/user\\_upload/PF-katedry/spravni-pravo/Ostatni/FinUSC/RozpocetoveUrceni.pdf](http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/spravni-pravo/Ostatni/FinUSC/RozpocetoveUrceni.pdf)>.

V následující kapitole bude analyzován dopad jednotlivých znění zákona o rozpočtovém určení daní na rozpočet obce Pertoltice. Jedná se o malou obec s počtem obyvatel pohybujícím se do 300 obyvatel, takže by dopad tohoto zákona měla pocítit na zvýšení daňových příjmů do rozpočtu.

## 7.2 Analýza daňových příjmů obcí v roce 2010

Ministerstvo financí ČR zveřejnilo na konci ledna novou čtvrtletní makroekonomickou predikci, z níž lze vyčíst některé informace důležité pro vývoj daňových příjmů obcí. Ministerstvo očekává meziroční růst hrubého domácího produktu o 1,3 %, což je pozitivní, neboť růst produktu je obvykle provázen zvýšením inkasdaňových daní.

Nepříjemným faktem je, že samospráva je v predikci zmínována jako jeden z faktorů ohrožujících udržení rozpočtového deficitu v roce 2010, a to hlavně z důvodu předvolebního období, které je spojeno s možností dodatečných výdajů. Dalším důvodem

je hospodaření místních samospráv, které vykazují malou ochotu p izp sobit se nastalé situaci, respektive p izp sobit své výdaje o ekávaným p íjm m. P eloženo, obce nemají o ekávat v tší p íjmy, a tak pro udržení vyrovnaného rozpo tu budou muset dále omezovat své výdaje.

Tab. 4 – P íjmy sektoru vládních institucí

		2008	2009	2010	2011	2012
			<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
<b>P ÍJMY CELKEM</b>	(mld. K )	<b>1507,8</b>	<b>1421,9</b>	<b>1502,9</b>	<b>1563,3</b>	<b>1629,6</b>
	(r st v %)	1,8	-5,7	5,7	4,0	4,2
<b>Da ové p íjmy</b>	(mld. K )	<b>722,7</b>	<b>660,7</b>	<b>709,1</b>	<b>735,2</b>	<b>764,7</b>
	(r st v %)	-0,8	-8,6	7,3	3,7	4,0
Dan z výroby a dovozu	(mld. K )	<b>405,6</b>	<b>403,7</b>	<b>442,8</b>	<b>448,8</b>	<b>458,6</b>
	(r st v %)	2,9	-0,5	9,7	1,4	2,2
<i>z toho: DPH</i>	(mld. K )	<b>254,8</b>	<b>246,8</b>	<b>264,1</b>	<b>267,2</b>	<b>273,1</b>
	(r st v %)	12,3	-3,1	7,0	1,2	2,2
<i>SPD</i>	(mld. K )	<b>126,1</b>	<b>130,7</b>	<b>150,5</b>	<b>152,7</b>	<b>155,4</b>
	(r st v %)	-11,5	3,6	15,1	1,5	1,8
B žné dan z d chod , jm ní a jiné	(mld. K )	<b>316,7</b>	<b>256,5</b>	<b>266,1</b>	<b>286,1</b>	<b>305,8</b>
	(r st v %)	-5,1	-19,0	3,7	7,5	6,9
<i>z toho: DPFO</i>	(mld. K )	<b>148,8</b>	<b>122,7</b>	<b>129,1</b>	<b>136,6</b>	<b>147,1</b>
	(r st v %)	-3,0	-17,6	5,3	5,8	7,7
<i>DPPO</i>	(mld. K )	<b>163,8</b>	<b>129,3</b>	<b>131,8</b>	<b>144,2</b>	<b>153,2</b>
	(r st v %)	-7,2	-21,0	1,9	9,4	6,2
Kapitálové dan	(mld. K )	<b>0,4</b>	<b>0,4</b>	<b>0,3</b>	<b>0,3</b>	<b>0,3</b>
	(r st v %)	-12,5	0,5	-38,2	2,0	2,0
Sociální p ísp vky	(mld. K )	<b>599,2</b>	<b>549,9</b>	<b>571,2</b>	<b>592,8</b>	<b>621,7</b>
	(r st v %)	3,9	-8,2	3,9	3,8	4,9
D chody z vlastnictví	(mld. K )	<b>31,4</b>	<b>31,6</b>	<b>35,5</b>	<b>36,9</b>	<b>37,0</b>
	(r st v %)	7,8	0,8	12,2	3,9	0,5
Ostatní	(mld. K )	<b>154,5</b>	<b>179,6</b>	<b>187,1</b>	<b>198,5</b>	<b>206,1</b>
	(r st v %)	5,4	16,3	4,1	6,1	3,9
<i>Da ová kvóta</i>	( % HDP)	<b>35,8</b>	<b>33,6</b>	<b>35,3</b>	<b>34,8</b>	<b>33,6</b>

Zdroj: Fiskální výhled [online]. Ministerstvo financí eské republiky, 2009 [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW: <[http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ek\\_fiskalni\\_vyhledy.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ek_fiskalni_vyhledy.html)>.

Na údaje publikované v makroekonomické predikci navazuje fiskální výhled, který se zam ũje zejména na sledování salda ve ejných rozpo t a tedy na deficit a jeho

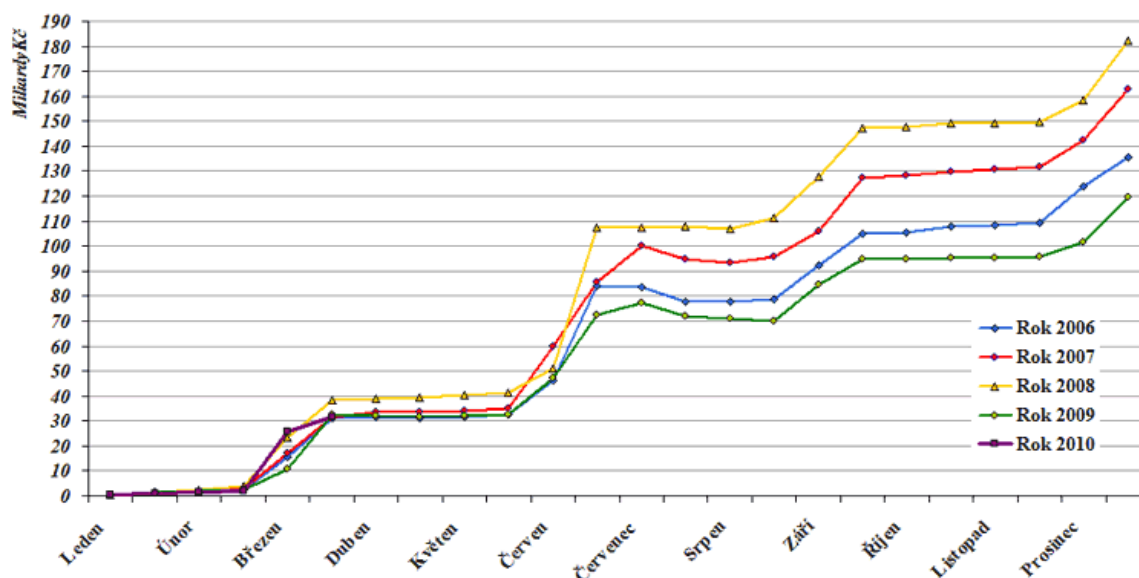
výrazné zhoršení. Součástí tohoto dokumentu je výše uvedená tabulka (Tab. 4), která jenom dokresluje situaci, se kterou se musí nyní obce vyrovnávat, a tou je výrazný meziroční pokles výnosu daní z příjmů. První řádek u každé daně udává vždy částku mld. Kč, druhý pak rozdíl respektive pokles ve srovnání s loňským rokem. Meziroční pokles naznačuje, že se pravděpodobně budou muset obce připravit na další snížení hotovostního inkasa daní z příjmů v roce 2010.

V roce 2009 se naplno projevil negativní efekt snížení sazby **daní z příjmů právnických osob** o 3 procentní body z 24 % na 21 %. Toto opatření bylo přijato již v roce 2008, avšak snížená sazba se projevila na nižším inkasu této daně až v následujícím roce, kdy právnické osoby podávaly daňová přiznání za rok 2008.

Dalším nepříznivým vlivem byl vývoj HDP v jednotlivých letech. V roce 2008 rozdíl reálného HDP postupně zpomaloval, v roce 2009 klesl o 4,3 % (údaje českého statistického úřadu). Všechny tyto faktory vyústily v meziroční propad ve výši 34,5 %, přičemž v předchozích letech tato daň vždy meziročně rostla a zajišťovala pro obecní rozpočty podstatný zdroj.

V roce 2010 bude daňový výnos ovlivněn dalším poklesem sazby daní z 21 % na 20 %, poklesem ekonomiky a dopadem protikrizových opatření v roce 2009. Snížení inkasa dále indikuje výše poplatků na dani vrácených v roce 2009 a s tím související další možný pokles výnosu vlivem odpovídajícího snížení výše záloh na daň.

Zatím lze porovnat inkaso za první tři měsíce letošního roku a roku 2009. Při porovnání inkasa k datu 1. 4. 2009 a 1. 4. 2010 vychází poměrně příznivé číslo, meziroční propad byl pouze o 4 %. Z důvodu vývoje byly obce varovány Ministerstvem financí ČR, aby v roce 2010 nespolehaly na dřívejší meziroční nárůsty této daně. Vývoj celostátního inkasa daní z příjmů právnických osob za roky 2006-2010 je znázorněn v následujícím grafu.

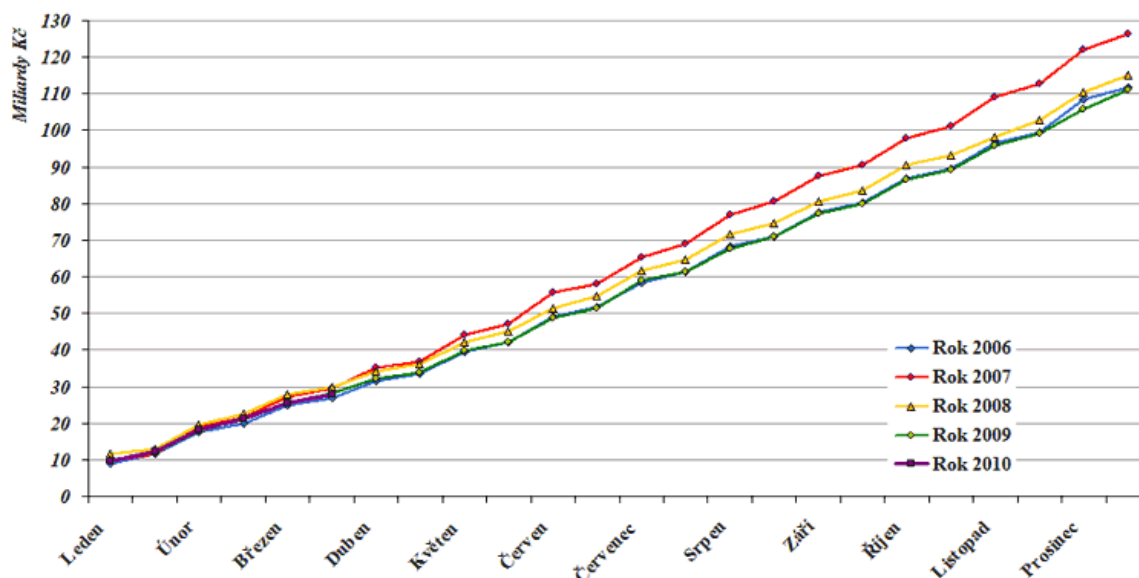


Obr. 2 – Celostátní hrubý výnos DPPO v letech 2006-2010 (v mld. Kč) pro převody obcím a krajům

Zdroj: Grafické znázornění průběhu celostátního inkasa sdílených daní v letech 2006 až 2010 [online]. Česká daňová správa, 2010 [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <[http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xml/dane\\_poplatky\\_10248.html?year=0](http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xml/dane_poplatky_10248.html?year=0)>.

**Daň z příjmů fyzických osob – závislá činnost.** Výnos této daně je závislý na zdanění zaměstnanců. V prvním pololetí bude výrazně ovlivněn negativním vývojem české ekonomiky, nebo došlo ke snížení počtu zaměstnanců, a tím objemu mezd a platů, z kterých se tato daň odvádí. Dle predikce objem mezd a platů za rok 2009 poklesl zřejmě o 0,3 %.

V roce 2010 by měl pokles dosáhnout 0,7 %, v roce 2011 s pokračujícím oživením. Předpokládaný výnos však nemusí být rozpočtově naplněn, a to v případě pokračujícího nepříznivého vývoje ekonomiky, respektive zaměstnanosti, v 1. a 2. čtvrtletí roku 2010. Výnos této daně bude velmi mírně pozitivně ovlivněn přijatými opatřeními, jako jsou například zdanění náhrad ústavních činitelů a zvýšení stropů na sociálním pojištění zaměstnanců.



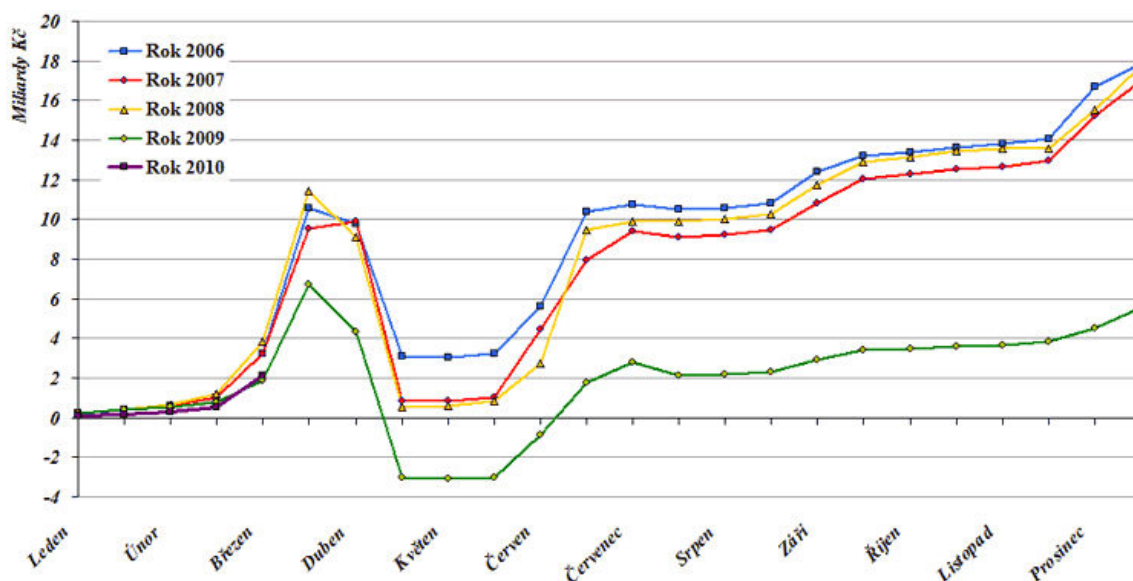
Obr. 3 – Celostátní hrubý výnos DPFO ze závislé činnosti v letech 2006 – 2010 (v mld. Kč) pro převody obcím a krajům

Zdroj: Grafické znázornění průběhu celostátního inkasa sdílených daní v letech 2006 až 2010 [online]. Česká daňová správa, 2010 [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <[http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane\\_poplatky\\_10246.html?year=0](http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane_poplatky_10246.html?year=0)>.

U **daní z příjmu fyzických osob** podávajících přihlášku se očekává nízký výnos, který je způsoben souběhem několika faktorů. V první řadě jde o standardní vrácení poplatků na dani pro zaměstnance, kteří nepodepsali daňové prohlášení, druhým faktorem je vrácení poplatků na dani z důvodu ekonomického poklesu a z toho vyplývající placení nižších záloh v roce 2010 a posledním faktorem je osvobození fyzických osob zaměstnávajících méně než 5 pracovníků od placení záloh.

Toto opatření platilo pouze v roce 2009 v rámci protikrizových opatření. Ministerstvo financí České republiky již vydalo tiskovou zprávu, kterou oznamuje, že rozhodnutím, jímž byla zrušena povinnost platit zálohy podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění, platila pouze v roce 2009. Hrazení záloh v termínech určených výše uvedeným zákonem by mohlo alespoň částečně zmírnit propad inkasa této daně.



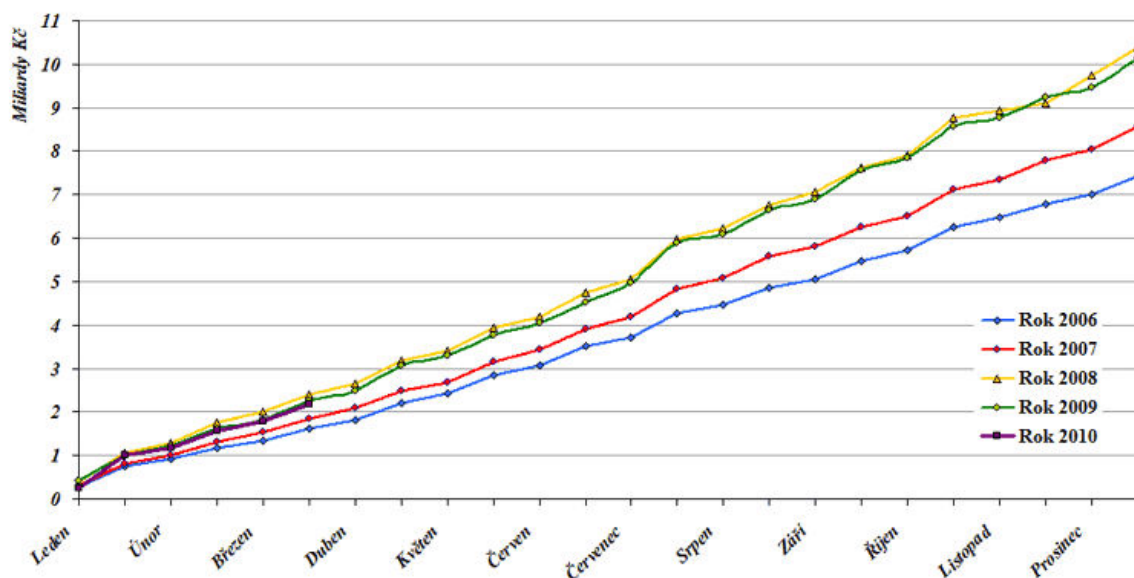


Obr. 4 - Celostátní hrubý výnos DPFO podávajících p iznání v letech 2006 – 2010 (v mld. K ) pro p evody obcím a kraj m

Zdroj: Grafické zobrazení pr b hu celostátního inkasa sdílených daní v letech 2006 až 2010 [online]. eská da ová správa, 2010 [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <[http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane\\_poplatky\\_10242.html?year=0](http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane_poplatky_10242.html?year=0)>.

**Da z p íjm fyzických osob – srážková da** je da z úrok z vklad u bank, z dividend a podíl na zisku, výd lk z p íležitostného vedlejšího zam stnání a menších autorských honorá (7 000 K m sí n ), srážená podle zvláštní sazby a odvád ná plátcem dan . Faktory, které rozhodujícím zp sobem ovliv ují dynamiku této rozpo tové položky, jsou dva, a to výše úrokové sazby a výše celkových úspor domácností.

U obou t chto faktor se dá p edpokládat, že se v roce 2010 nebudou zásadn m nit, nebo úrokové sazby jsou na velmi nízké úrovni a lidé se bojí utrácet v dob ekonomické krize. Výnos této dan v roce 2010 proto nebude z ejm výrazn odlišný od výnosu roku 2009. Tato da spole n s DPH jsou nejstabiln jší složkou sdílených daní, jejich výnos se v roce 2009 pohyboval nad úrovní výnosu v roce 2006.

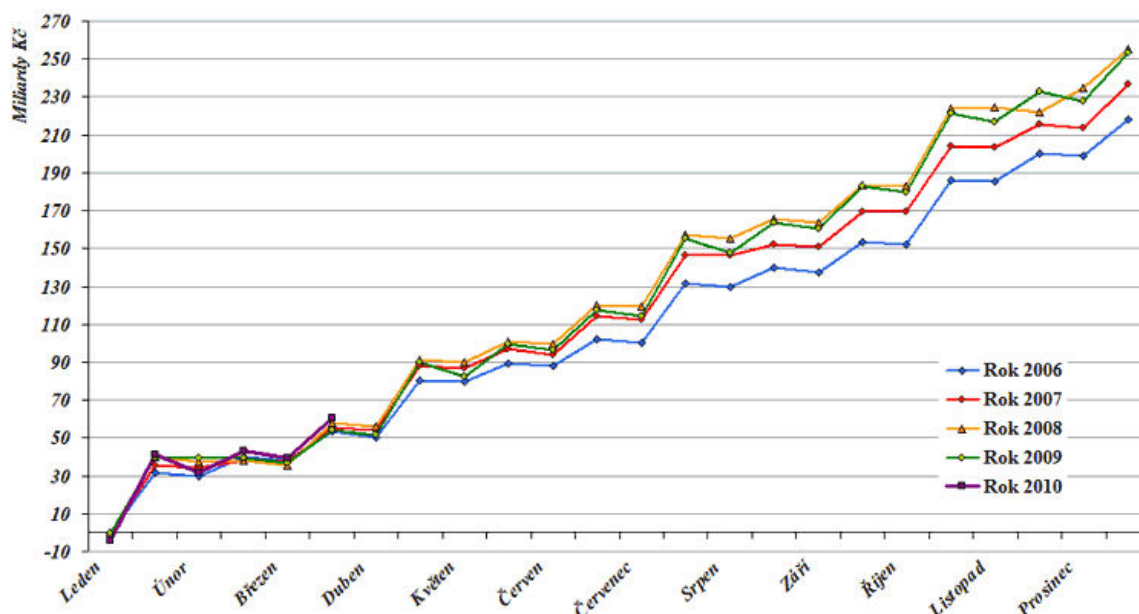


Obr. 5 - Celostátní hrubý výnos DPFO zvláštní sazba v letech 2006 – 2010 (v mld. Kč) pro podniky a kraje

Zdroj: Grafické zobrazení pro účely celostátního inkasa sdílených daní v letech 2006 až 2010 [online]. Česká daňová správa, 2010 [cit. 2010-03-24]. Dostupný z WWW: <[http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane\\_poplatky\\_10244.html?year=0](http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane_poplatky_10244.html?year=0)>.

Nejstabilnější složkou v loňském roce představovala **daň z prodaných hodnot**, která meziročně neklesla. Obce v této dani jistě spatují svoji naději na zvýšení inkasa, nebo došlo od 1. 1. 2010 ke zvýšení obou sazeb DPH, a to na 20 % a 10 %. Na výběr daní z prodaných hodnot mají největší vliv výdaje domácností a vlády na spotřebu. Reálná spotřeba domácností bude na nižších hodnotách než v roce 2009, naproti tomu objem výdajů státu na spotřebu je pevně stanoven zákonem o státním rozpočtu.

Důležitým faktorem, který bude negativně ovlivňovat výši inkasa po celý rok 2010, je zavedená možnost odpočtu DPH při nákupu osobního automobilu pro podnikatele. Další negativní dopad na inkaso může mít opatření, kdy se uvažuje o přesunu některých služeb s vysokou prodanou hodnotou práce do snížené sazby DPH. Přesto bude daň z prodaných hodnot i v roce 2010 jednou z nejstabilnějších složek daňových příjmů, což dokládá výše inkasa, které se prozatím pohybuje zhruba na úrovni loňského roku.



Obr. 6 - Celostátní hrubý výnos DPH v letech 2006 – 2010 (v mld. Kč) pro povody obcím a kraj m

Zdroj: Grafické zobrazení pr b hu celostátního inkasa sdílených daní v letech 2006 až 2010 [online].  
eská da ová správa, 2010 [cit. 2010-04-22]. Dostupný z WWW: <[http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane\\_poplatky\\_10250.html?year=0](http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane_poplatky_10250.html?year=0)>.

Podstatnou ást da ových p íjm rozpo tu obce tvo í da z nemovitostí. V této oblasti dochází v letošním roce k výrazným zm nám - kon í osvobození novostaveb, zvyšuje se ást základních sazeb dan na dvojnásobek a aplikují se nové místní koeficienty. Místní koeficient m že stanovit obce obecn závaznou vyhláškou, která musí nabýt platnosti do 1. srpna p edchozího zda ovacího období. Pro obec to znamená zvýšení výnosu této dan , nebo se da ová povinnost poplatníka v daném území vynásobí stanoveným koeficientem (2, 3, 4 nebo 5). Tuto zm nu provedlo jen omezené množství obcí, p esto to znamenalo navýšení p íjm o 22 % v celostátním rozsahu. Na druhé stran je p ekážkou, že obce mají jen omezený p ístup k informacím o výb ru dan . Potom nastává situace, kdy obec po ítá v rozpo tu s ur itou ástkou, jejíž hodnotu ale nem že nijak ov ít.

Na základ údaj zve ejn ných Ministerstvem financí R o pokladním pln ní da ových p íjm za rok 2009 lze konstatovat, že ve srovnání s p edchozím rokem 2008 došlo k podstatnému poklesu výb ru daní z p íjm , zejména pak dan z p íjm právnických osob. Jde o da , která v p edchozích letech vždy meztím rostla a zajiš ovala pro obecní rozpo ty podstatný zdroj. Výpadek u dan z p íjm fyzických osob – podnikatel souvisí

zejména s možností nehradit v průběhu roku zálohy. Jak již bylo výše řečeno, měžeme mezi sdílené daně, které mají v posledních letech stabilní celoroční inkaso, za adit pouze daň z příjmů fyzických osob – srážková daň a daň z přidané hodnoty. Stabilní příjmy by měly v roce 2010 plynout obcím z daní z nemovitostí. Příjmy obcí se zvýší v případech, kdy si obec schválila zavedení místního koeficientu. U této daně se odhaduje navýšení inkasa ze 6,4 mld. Kč na 9,6 mld. Kč v roce 2010. Meziroční srovnání celostátního inkasa sdílených daní a daní z nemovitostí za roky 2008 a 2009 v mld. Kč zobrazuje následující tabulka. Ta asi nejlépe vystihuje meziroční pokles u všech sdílených daní.

Tab. 5 – Meziroční srovnání celostátního inkasa sdílených daní a daní z nemovitostí za roky 2008 a 2009 (v mld. Kč)

<b>Dan</b>	<b>Rok 2008</b>	<b>Rok 2009</b>	<b>Meziroční index (2009/2008)</b>
DPH	255,19	253,61	99,4
DPPO	182,51	119,60	65,5
DPFO	143,31	126,74	88,4
1. zvláštní sazba	10,38	10,13	97,6
2. z příjmu	17,75	5,56	31,4
3. ze závislé činnosti	115,18	111,04	96,4
Dan z nemovitostí	5,20	6,36	122,4

Zdroj: *Daňové příjmy obcí a krajů* [online]. Česká daňová správa, 2010 [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: < <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/282.html?year=>>.

Ministerstvo financí vydává první pracovní den po skončení měsíce tiskovou zprávu o plnění státního rozpočtu. Tato zpráva obsahuje i velmi užitečnou tabulku meziročního porovnání celostátních daňových příjmů, která nám napoví obcím, jak se bude vyvíjet objem příjmu. Prozatím obcím nenapovídá nic jiného, než zdrženlivost v očekávání nárůstu inkasa. V současné době je zřejmé na informace o pokladním plnění za I. čtvrtletí 2010, z nichž byly použity údaje pro sestavení následující tabulky, která obsahuje meziroční porovnání celostátních daňových příjmů za 1. čtvrtletí let 2008, 2009, 2010.

Tab. 6 – Meziro ní srovnání celostátního inkasa sdílených daní a daní z nemovitostí za 1. čtvrtletí let 2008, 2009 a 2010 (v mld. Kč)

Da	Celostátní inkaso k 31. 3. roku			Meziro ní p ír stek k 31. 3.		Meziro ní index k 31. 3.	
	2008	2009	2010	2009/2008	2010/2009	2009/2008	2010/2009
DPH	58,05	54,32	60,63	-3,73	6,31	93,6	111,5
DPPO	36,45	31,32	31,31	-5,13	-0,01	85,9	100,0
DPFO:	41,19	36,19	36,63	-5,00	0,44	87,9	101,2
<i>zvláštní sazba</i>	<i>2,32</i>	<i>2,20</i>	<i>2,15</i>	<i>-0,12</i>	<i>-0,04</i>	<i>94,6</i>	<i>98,0</i>
<i>z p íznání</i>	<i>9,22</i>	<i>5,69</i>	<i>6,67</i>	<i>-3,52</i>	<i>0,98</i>	<i>61,8</i>	<i>117,1</i>
<i>ze závislé innosti</i>	<i>29,65</i>	<i>28,30</i>	<i>27,81</i>	<i>-1,35</i>	<i>-0,49</i>	<i>95,4</i>	<i>98,3</i>
Da z nemovitostí	0,21	0,18	0,18	-0,03	0,01	84,4	103,8

Zdroj: Da ové p íjmy obcí a kraj [online]. eská da ová správa, 2010 [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: <[http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove\\_zpravy\\_54402.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_54402.html)>.

Tato tabulka pouze potvrzuje p edchozí analýzu. Da z p ídané hodnoty a da z nemovitostí (úhrada v kv tnu) budou pravd podobn tvo it stabilní složku da ových p íjm . Údaje v této tabulce je ale nutno považovat za orienta ní, nebo z p ísob sdílení má samoz ejm vliv na p íjmy každého jednotlivého rozpo tu.

### 7.3 P ehled pr b hu nárok kraj a obcí

Ministerstvo finan ní dvakrát m sí n (p íbližn k 1. a 15. dni) sd luje správci m dan na finan ních ú adech sumární stav na p íslušných p íjmových ú tech, tzv. celostátní hrubý výnos daní .

P í výpo tu nároku obcí a kraj vždy dochází nejprve k porovnání momentální výše inkasa s ástkou inkasa, ze které byl naposledy vypo ítáván nárok obcí a kraj . Pokud v dob od posledn provedených p evod došlo k nár stu inkasa, vypo tou se z p ír stku inkasa nároky jednotlivých obcí a kraj neprodlen jsou p evád ny do jejich rozpo t .

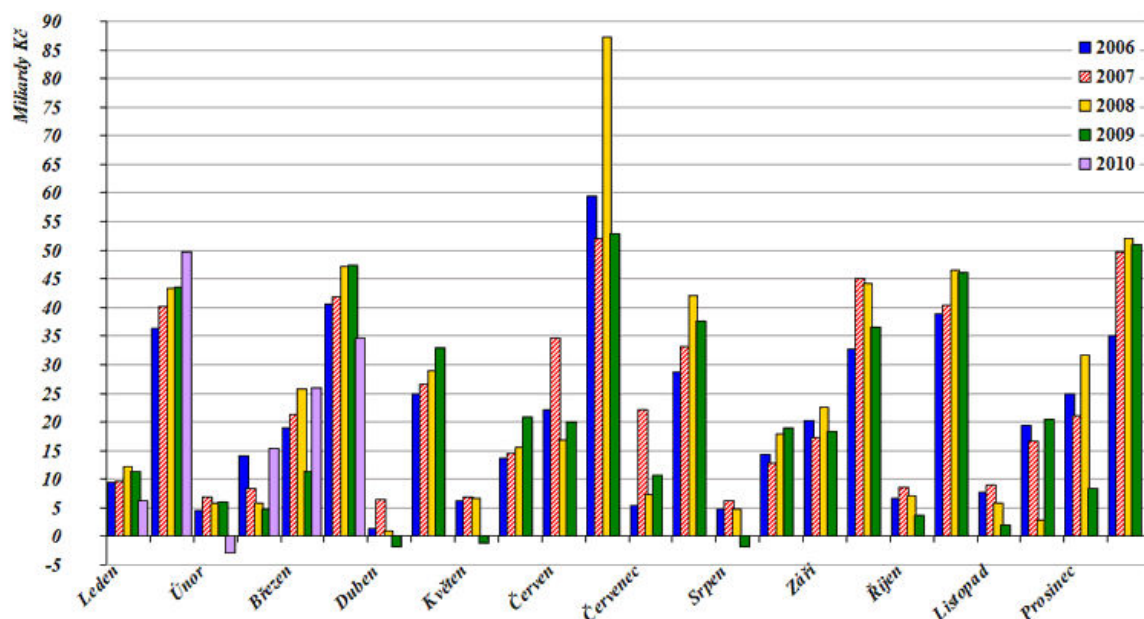
Jestliže je však sumární stav na příjmových účtech nižší než naposledy sdělená částka (tedy přírstek je záporný), nelze žádné prostředky převést. K tomuto stavu dochází v těchto případech, kdy objem vratek daní a nadměrných odpočtů (u DPH) převyšuje objem vybrané daně. Pokud k této situaci v průběhu roku u některého typu daně dojde, může k dalšímu převodu dojít až v okamžiku, kdy celkový stav inkasa na této dani převyšuje částku, ze které naposledy vznikl nárok obcí a krajů.

Každoročně ve druhém čtvrtletí u daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání dochází k následující situaci:

1. daň je splatná dne 31. 3. Stav bankovního účtu pro platby této daně k 1. 4. dosahuje vrcholu a z tohoto výnosu jsou realizovány převody nároků obcí a krajů,
2. následně po zpracování daňových přiznání dochází po celý měsíc duben na FÚ k vrácení platek, což znamená snižuje výnos daně ve srovnání se stavem k 1. 4.,
3. obce a kraje se ocitají ve stavu tzv. „platečení“, které je jim následně v průběhu úně kdy i několik měsíců kompenzováno z nároků na výnosech jiných daní.

Aby se v roce 2010 předešlo vzniku popsané situace, ministerstvo financí v měsíci dubnu u daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání využije možnosti dané zákonem o rozpočtovém určení daní a nahlásí finančním úřadům vyšší celostátního hrubého výnosu této daně jen jednou ke konci měsíce dubna, kdy již bude většina daňových přiznání na FÚ zpracována a realizována hlavní část vrácení platek. Tento postup maximálně zamezí výše popsané situaci, kdy obce a kraje nejprve dostanou vypočtený nárok z podílu na inkasu této daně a následně pak několik měsíců nedostávají žádný nebo případně velmi malý objem prostředků z výnosu této daně z titulu jeho snížení o objem vratek.

Informace o nárocích na převod se pravidelně zveřejňují na webových stránkách Ministerstva financí ČR, a to v tabulkách nebo grafech. Nejvyšší vypovídací hodnotu má následující graf, který porovnává průběh nároků obcí a krajů ze sdílených daní za jednotlivé měsíce v letech 2006 – 2010. Graf zachycuje třináctidenní převody, jednomu měsíci proto vždy odpovídají dvě seskupení sloupců.



Obr. 7 – Změny celostátního hrubého výnosu sdílených daní (DPH a daně z příjmů) v letech 2006 -2010 (v mld. Kč)

Zdroj: Grafické zobrazení podle požadavků obcí a krajů v letech 2006 až 2010 [online]. Česká daňová správa, 2010 [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <[http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane\\_poplatky\\_10270.html?year=0](http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane_poplatky_10270.html?year=0)>.

Z meziročního srovnání podle požadavků obcí a krajů v letech 2006 – 2010 lze dovodit, že obce by si měly připravit finanční rezervy zejména na měsíc duben. Tomuto stavu snad zabrání opatření ministerstva financí, které je popsáno výše. Dalšími měsíci, kdy je nižší inkaso, jsou vždy 1. poloviny měsíců květen, srpen, říjen a listopad. Tyto měsíce prakticky kopírují měsíce, v nichž se vrací nadměrné odpady DPH.

Současnou situaci už jenom dokresluje problémy se zadlužeností obcí. Tempo zadlužování obcí a krajů stále rapidně roste. V kritické situaci se podle odborných odhadů nachází přibližně 900, hlavně malých, obcí. Celkové dluhy měst a obcí přesahují 112 miliard korun. Objem úvěrů poskytnutých obcím a krajům vzrostl z 33,8 miliardy korun v listopadu 2008 na 38,5 miliardy v září 2009. Růst tempo zadlužování obcí dosahovalo téměř 18 %, zatímco na počátku roku 2009 to bylo pouze kolem 6,5 %. Tato čísla vyplývají ze statistik společnosti Czech Credit Bureau. Obce si v tísni připouštějí finanční prostředky za účelem spoluúčasti při financování projektů z evropských fondů. U malých obcí tato situace nastává vždy, nebo nemají takový objem prostředků v rozpočtu, aby se nemusely zadlužit. Potom záleží na zastupitelstvu příslušné obce, zda je schopné

posoudit všechny následky zadlužení a neschopnosti splácet. Někdy bývá jediným řešením prodej obecního majetku.

Alarmujícím příkladem je obec Prameny na Chebsku, která podle odhadu ministerstva vnitra dluží 60 milionů Kč. Tento dluh mnohonásobně převyšuje příjmy malé obce se 150 obyvateli, které činí asi 2,5 milionu korun. Vzhledem k dlouhodobé zadluženosti je veškerý majetek obce v exekuci nebo na prodej, úřad obce je obstarávaný. Situace je vyhrčená natolik, že obec žádá ministerstvo vnitra, neboť pro nezájem lidí nemá obec zastupitelstvo.



## 8. ANALÝZA FINANCOVÁNÍ A HOSPODAŘENÍ OBCE PERTOLTICE

Obec Pertoltice leží ve frýdlantském výběžku asi 8 km severně od města Frýdlantu. Je obcí I. stupně, tzn., že vykonává činnosti v oblasti samostatné působnosti, která je blíže specifikována v podkapitole 2.4.1. V oblasti působnosti (výkonu státní správy) vede evidenci obyvatel, zajišťuje v obci volby, zabezpečuje ochranu veřejného pořádku atd. Jedná se o malou obec, kde počet obyvatel roste nepatrným tempem. V 1. 1. 2004 zde žilo celkem 255 obyvatel. Během 5 let počet obyvatel vzrostl na 282, což je stav k 1. 1. 2009.

Současný starosta, který byl zvolen zastupitelstvem obce dne 1. 11. 2006, byl po nástupu do své funkce postaven před nepříjemnou skutečností, a tou bylo velké zadlužení obce. Toto zadlužení způsobilo v nejvyšší míře rozhodnutí obce o výstavbě 14 bytových jednotek v bytovém domě p. 193. Na tento projekt obec získala dvě dotace v celkové výši 8,8 milionu Kč. Jak již bylo výše řečeno, u každého dotačního titulu je podmínkou spoluúčast obce, kterou byl v tomto případě úhrn ve výši 3,05 mil. Kč. U některých dalších dotací došlo k porušení dodržení úhrnů peněžních prostředků na stanovený úzel nebo bylo provedeno pozdní vyúčtování. To vše znamená pro obec komplikace v podobě vrácení poskytnutých prostředků, případně placení penále. Objevila se i případka od fyzické osoby, která se předstírala jako sponzorský dar apod. Velkým problémem bylo vedení účetnictví obce, které neumožňovalo dohledat veškeré pohledávky a závazky, a jehož vedení a pravdivost bylo neustále napadáno ve zprávách o přezkoumání. Pro tak malou obec, jako jsou Pertoltice, mohou být výše uvedené skutečnosti likvidační, a z tohoto důvodu se obec snažila tuto situaci vyřešit, a to dohledáním veškerých pohledávek a jejich vymáháním prostřednictvím právníka, hledáním možných úspor nebo prodejem obecního majetku, přesto se se špatným financováním do dnešního dne zcela nevypořádala.

Cílem této diplomové práce je analyzovat financování a hospodaření uvedené obce v letech 2005-2009. Po hrubém nastínění situace bude tato analýza jistě zajímavá, i když se bude jednat spíše o hodnocení důsledků situace, která vznikla z chybných rozhodnutí předchozího zastupitelstva.

## 8.1 Zhodnocení jednotlivých činností souvisejících s hospodařením obce Pertoltice

Zastupitelstvo obce pravidelně projednává a schvaluje rozpočtový výhled, tak, aby byl v souladu s § 3 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, tj. zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. V současné době má obec sestaven a schválen rozpočtový výhled na období 2011 – 2013.

Podle rozpočtového provizoria obec naposledy hospodařila v roce 2005. Podmínky rozpočtového provizoria byly řádně schváleny zastupitelstvem. Nebyla však stanovena pravidla hospodaření do doby schválení rozpočtu, což je v rozporu s § 13 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V letech 2006 – 2009 obec hospodařila podle řádně schváleného rozpočtu, který byl projednán a schválen zastupitelstvem jako vyrovnaný. Obec zároveň splnila zákonnou povinnost zveřejnit návrh rozpočtu po dobu nejméně 15-ti dnů před jeho projednáním na úřední desce i v elektronické podobě.

Se schváleným rozpočtem souvisejí rozpočtová opatření. Provádění rozpočtových změn má jasně stanovená pravidla, která jsou blíže specifikována v podkapitole 5.2 (fáze rozpočtového procesu). V letech 2005 – 2007 stálo obci k úpravě rozpočtu 3 rozpočtové změny v průběhu roku. V roce 2008 už to bylo 5 rozpočtových změn a v roce 2009 dokonce 7 rozpočtových změn. Hlavně v roce 2009 se jedná o velký nárůst, který lze vysvětlit ze dvou hledisek. V první řadě se jedná o kvalitu sestaveného a schváleného rozpočtu. Jak již bylo dříve napsáno, po et schválených rozpočtových opatření vypovídá o kvalitě sestaveného rozpočtu, což by odpovídalo tomu, jakým způsobem je v této obci sestavován rozpočet – slovy starosty, jedná se o „stělné řízení“. Na druhé straně nelze opomenout fakt, že při současném vývoji celostátního inkasa sdílených daní, zejména odborník není schopný správně odhadnout vývoj daňových příjmů a tím zajistit sestavení kvalitního rozpočtu.

Vedení účetnictví lze rozdělit do dvou období. V době do června 2008 měla obec opakované problémy s rozpočtovou kázní, v promítání dotací do výkazu FIN 2-12M, v provádění rozpočtových opatření. Účetnictví bylo vedeno takovým způsobem, že některá pochybení vedla k neúplnosti a nepřehlednosti účetnictví. Jednalo se o chybné

opravy ú etních záznam , ne itelnost ú etních doklad , podpis ú tujícího neodpovídal podpisovým vzor m, nesprávné ú tování p edpisu faktur aj. Chybné nebo minimální vedení evidence pohledávek vedlo k jejich ne ešení po lh t splatnosti. Velkým problémem byla i evidence závazk . Po d kladné kontrole se zjistilo, že o n kterých závazcích obce nebylo ú továno. Po t chto opakujících se nedostacích v ervenci 2008 nastoupila nová ú etní, p ed kterou stál nelehký úkol v podob odstran ní výše uvedených chyb. V sou asné dob jsou veškeré ú etní doklady vedeny v souladu se zákonem o ú etnictví.

Obec každoro n provádí inventuru svého majetku. Zastupitelstvo obce na svém zasedání jmenuje složení inventariza ní a likvida ní komise, která má za úkol ov ít, že doložené stavy jednotlivých kategorií majetku, pohledávek a závazk odpovídají stav m uvedeným v rozvaze k 31. 12. daného roku. Ve všech dot ených letech byl zpracován celkový zápis o provedené inventarizaci a inventurní soupisy.

Obec pro správu svých volných finan ních prost edk využívá 3 bankovní ú ty, a to u Komer ní banky a eské spo itelny. Dále hospoda í s prost edky fondu rozvoje bydlení. Jedná se o návratnou p j ku ze státního rozpo tu, která byla poskytnuta na základ smlouvy uzav ené mezi obcí a Ministerstvem místního rozvoje R a navazující místní vyhlášky . 6/2002 ve výši 300 000,- K . Na základ uzav ené smlouvy o úv ru je obec povinna tuto návratnou finan ní výpomoc splatit nejpozd ji do 30. 6. 2013, formou tvrtletních splátek ve výši stanovené smlouvou. Obec má na tento úv r sestaven splátkový kalendá , protože výše tvrtletní splátky je dána jako rozdíl mezi konstantní ástkou 9 540,- K tvrtletn a úroky splatnými za období od p edcházejícího smluvn dohodnutého termínu úhrady úrok . Z tohoto fondu jsou poskytovány p j ky ob an m obce na opravu a modernizaci bytového fondu.

Obec má uzav enu jedinou úv rovou smlouvu s eskou spo itelnou a.s. na p estavbu školy na 14 bytových jednotek ve výši 3,05 mil. K . K 31. 12. 2009 zbývá doplatit ješt více než 2,8 milionu K , což je velká zát ž pro rozpo et obce. V sou asné dob obec pronajímá všechny byty, které byly postaveny za pomoci tohoto úv ru a poskytnutých dotací. Veškeré p íjmy z pronájmu slouží k úhrad jednotlivých splátek. Situace je však taková,

že obec bojuje s vymáháním pohledávek, takže nyní musí splátky hradit ze svých daňových příjmů.

V průběhu let 2005-2009 získala obec různé dotační tituly, které budou jednotlivě popsány v analýze příjmové části rozpočtu u čl. 4 – přijaté dotace.

Obec plní povinnosti, vyplývající jí ze zákona o obcích. Zastupitelstvo obce se schází dle potřeby minimálně jednou za tři měsíce. Z každého zasedání jsou pořizovány zápisy, které obsahují veškeré náležitosti stanovené zákonem o obcích. Zároveň v obci pracuje finanční a kontrolní výbor. Zápisy z jejich činnosti jsou projednávány v zastupitelstvu obce.

Každý rok zastupitelstvo obce schvaluje závěrečný účet společně se zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření obce. Jelikož některé agendy obce nebyly vedeny plně v souladu s jednotlivými zákony a zprávy o přezkoumání hospodaření obce obsahovaly různé nedostatky, muselo zastupitelstvo obce v rámci usnesení přijmout opatření pro odstranění závad. Závěrečný účet obce byl vždy zveřejněn v souladu s § 17 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a obsahovat veškeré povinné náležitosti.

Starosta obce je jediným uvolněným zastupitelem obce, tzn. že má nárok na odměnu ve výši stanovené nařízení vládou č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členů zastupitelstev, v platném znění. Výše měsíční odměny pro uvolněného zastupitele je závazná a ani zastupitelstvo obce ji nemůže změnit. Vzhledem k finanční situaci obce v roce 2009 byl starosta půl roku veden v evidenci úadu práce, čímž ušetřil obci finance v řádech desítek tisíc. I tady vyvstává otázka, zda jsou v současné době takto malé obce vůbec schopny zajistit financování svých povinných výdajů. Samozřejmě, v obci může pobýti i neuvolněný starosta, otázkou je, kolik času po pracovních povinnostech bude v novat obci a zda má takový přístup vůbec smysl.

## 8.2 Analýza rozpočtu obce Pertoltice

Analýza příjmů rozpočtu obce Pertoltice je provedena na základě údajů z výkazu FIN 2-12M za roky 2005 – 2009. Rozpočty za jednotlivé roky tvoří přílohy 3 – 7. Veškeré podklady byly poskytnuty přímo obcí Pertoltice.

Finanční výkaz FIN 2-12M slouží pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Ve výkazu se uvádí údaje rozpočtu schváleného na příslušný rok, rozpočtu po změnách a výsledku od počátku roku (skutečnosti) v členění podle platné rozpočtové skladby. Dále jsou zde uvedeny stavy a obraty na bankovních účtech, členění přijatých transferů a výdajů podle účelových znaků nebo podle nástroje a zdroje financování. Obec je povinna tento výkaz předat každým měsícem ministerstvu financí prostřednictvím krajského úřadu.

### 8.2.1 Celkový rozpočet

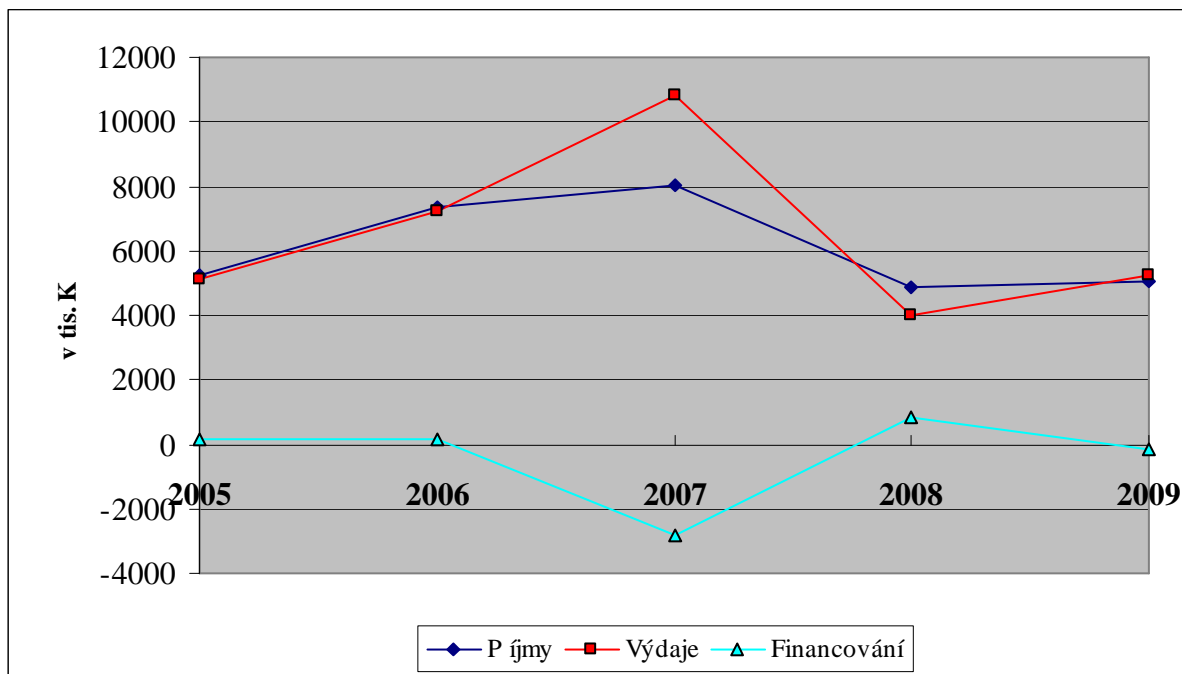
Celkový rozpočet je porovnáním celkových příjmů, celkových výdajů a financování. Podmínkou pro sestavení rozpočtu je, že musí být vždy vyrovnaný, případně schodkový. V praxi je financování často používáno, nebo sestavit vyrovnaný rozpočet bez zapojeného financování je dost obtížné, protože v současné době lze jen těžko odhadnout vývoj příjmové části rozpočtu. Na druhé straně během roku mohou vyskytnout neplánované výdaje, který celý rozpočet změní.

Tab. 7 – Vývoj rozpočtu obce Pertoltice v období 2005-2009

		Výsledek od počátku roku v tis. Kč			Meziroční přírůstek		Meziroční index	
		Příjmy	Výdaje	Financ.	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje
Rozpočet za rok	2005	5 229,0	5 088,0	141,0	x	x	x	x
	2006	7 367,0	7 223,0	144,0	2 138,0	2 135,0	140,9	142,0
	2007	8 016,0	10 817,0	-2 801,0	649,0	3 594,0	108,8	149,8
	2008	4 839,0	3 991,0	847,0	-3 177,0	-6 826,0	60,4	36,9
	2009	5 047,0	5 227,0	-180,0	208,0	1 236,0	104,3	131,0

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazu FIN 2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

Následující graf ukazuje názorný vývoj příjmů, výdajů a zapojeného financování v jednotlivých letech.



Obr. 8 – Vývoj příjmů, výdajů a financování rozpočtu obce Pertoltice za období 2005-2009

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazů FIN 2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

Podstatnou část příjmů tvoří daňové příjmy, jak ze sdílených, tak svěřených daní. Rostoucí trend inkasa příjmů v letech 2005-2008 kopíroval příznivý vývoj ekonomiky, kdy byl výběr jednotlivých daní ovlivněn zejména hospodářským růstem v České republice, spojený s poklesem nezaměstnanosti a vytvářením nových pracovních míst. Vzhledem k rostoucímu HDP rostla spotřeba jak domácností, tak státu, což mělo příznivý vliv na výběr DPH.

Nejvyšší nárůst zaznamenaly příjmy v roce 2006, kdy se meziroční růst zastavil na 40 %, což znamenalo pro rozpočet navýšení prostředků ve výši 2,1 mil. Kč. Ještě v roce 2007 jsme zaznamenali růst příjmů, ale klesajícím tempem, nebo vzrostly pouze o 9 %, což v penězích představovalo 649 tis. Kč. V roce 2008 nastal velký propad příjmů, o celých 40 %, meziroční poklesly příjmy o 3,2 mil. Kč.

Vývoj příjmů v roce 2008 je velice zajímavý, protože obec určitě neokládala takový propad. Na inkaso příjmů působilo více faktorů, a to jak příznivých, tak nepříznivých. Hlavním nepříznivým vlivem byl vývoj české ekonomiky, kterou v roce 2008 naplno zasáhla ekonomická krize, jež se projevila snížením zaměstnanosti a klesajícím růstem HDP. Na druhé straně obec počítala s vyššími výnosy ze sdílených daní na základě upravených podmínek rozpočtového určení daní platného od 1. 1. 2008, které mělo alespoň částečně odstranit znevýhodnění malých obcí odstraněním 14 velikostních kategorií. Dalším přínosem pro rozpočet byl výběr daní z nemovitosti, kdy se novelou zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, zvýšil koeficient podle počtu obyvatel, z povodního 0,3 % na 1 % pro výpočet daní ze stavebních pozemků. Z vývoje příjmů je ale zřejmé, že negativní vlivy byly podstatně silnější a převážily vlivy pozitivní. V roce 2009 došlo ke zvrácení nepříznivého vývoje příjmů, a to mírným nárůstem ve výši 4 %, což činilo 208 tis. Kč. Tato čísla sice přesně hodnotí vývoj rozpočtových příjmů v jednotlivých letech, nezachycují ale zásadní fakt, který vychází z prostého porovnání příjmů za jednotlivé roky. V roce 2008 objem příjmů nedosahoval ani výše příjmů roku 2005, konkrétně se příjmy v tomto roce propadly oproti roku 2005 o 7,5 %, tj. o 390 tis. Kč. Mírné zlepšení nastalo v roce 2009, kdy příjmy dosahovaly 96,5 % příjmů roku 2005.

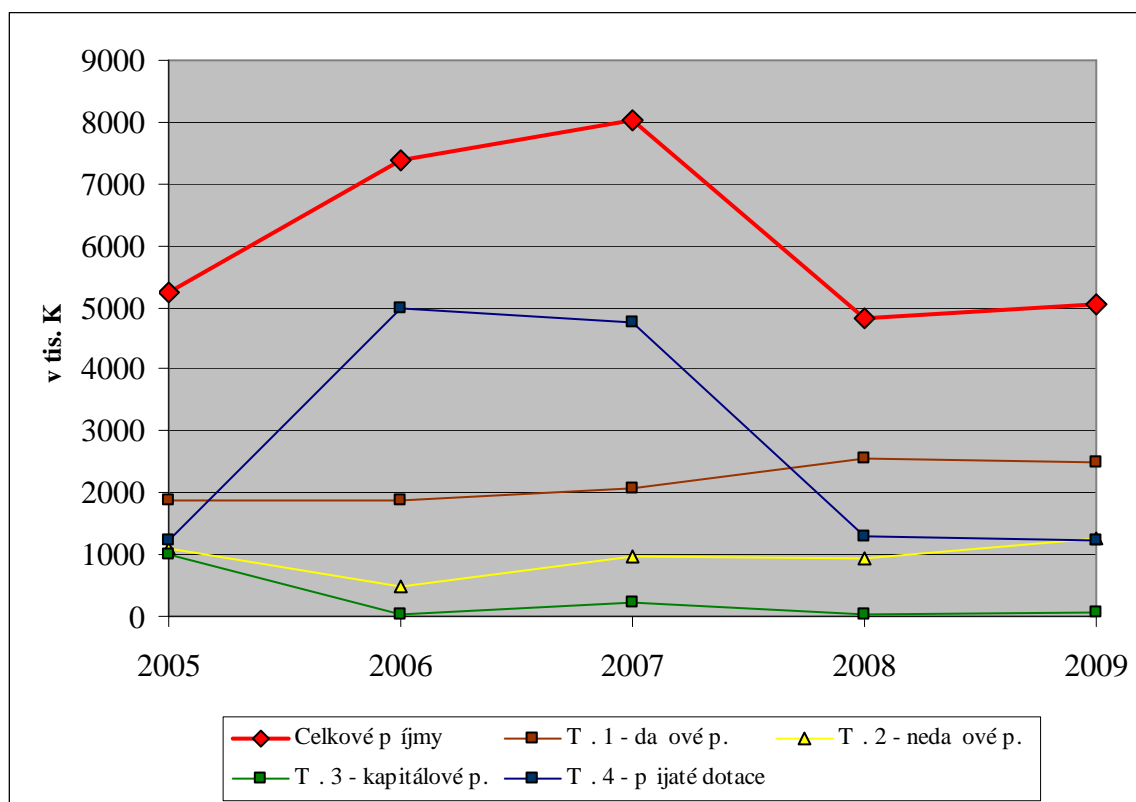
Vliv konkrétních daní na vývoj příjmů v jednotlivých letech bude popsán v následující subkapitole.

Na vývoj výdajů je nutno nahlížet hlavně z hlediska reagování na výši příjmů. V roce 2005 a 2006 se obci dařilo držet výdaje na úrovni příjmů. Alarmující je rok 2007, ve kterém došlo k 50 % nárůstu příjmů oproti 9 % nárůstu výdajů. Takový rozdíl mezi příjmy a výdaji znamenal, že obec musela zapojit financování ve výši 2,8 mil. Kč. Tento nesoulad byl pokryt finančními prostředky, které obec získala z poskytnutého úvahu České spořitelny a.s.. Nárůst výdajů v tomto roce způsobila již výše zmíněná přestavba školy na 14 bytových jednotek, která ukrojila z výdajů celých 8 mil. Kč, tj. 74 % celkových výdajů.

Na závěr lze zkonstatovat, že obec se snaží „udržet krok“ se svými příjmy, respektive neutráct víc než má ve svém rozpočtu. Bohužel, jsou akce a závazky, které budou obec trápit ještě několik let. Akce typu postavy 14 bytových jednotek, i „sponzorský dar“ ve výši 750 000,- Kč, který nakonec obec musí splácet, je příliš velkým soustem na tak malou obec a nízký rozpočet. Nabízí se otázka, zda je tato obec vůbec schopna ufinancovat všechny svoje závazky při souasném vývoji inkasa daní a zda nebudou mít pro obec následky v podobě neschopnosti splácet.

## 8.2.2 Celkové příjmy

Celkové příjmy dělíme podle rozpočtové skladby z hlediska druhové na jednotlivé třídy: třída 1 – daňové příjmy, třída 2 – nedaňové příjmy, třída 3 – kapitálové příjmy a třída 4 – přijaté dotace. Následující graf zobrazuje, jak se jednotlivé druhy příjmů podílely na celkových příjmech obce Pertoltice v letech 2005 – 2009.



Obr. 9 – Složení celkových příjmů rozpočtu obce Pertoltice za období 2005-2009

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazů FIN 2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009



Tab. 8 – Složení celkových příjmů obce Pertoltice v období 2005-2009

	Rozpočet za rok v celých tis. Kč				
	2005	2006	2007	2008	2009
<b>Příjmy celkem</b>	<b>5229,0</b>	<b>7337,0</b>	<b>8 016,0</b>	<b>4 839,0</b>	<b>5 047,0</b>
T. 1 – daňové příjmy	1 883,0	1 867,0	2 081,0	2 561,0	2 498,0
T. 2 – nedaňové příjmy	1 112,0	492,0	966,0	944,0	1 254,0
T. 3 – kapitálové příjmy	1 002,0	18,0	224,0	35,0	70,0
T. 4 – přijaté dotace	1 233,0	4 990,0	4 746,0	1 299,0	1 226,0

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazu FIN 2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

Dležitou součástí celkových příjmů jsou příjmy daňové, které má obec zajištěny na základě rozpočtového určení daní podle zákona o rozpočtovém určení výnosů některých daní, respektive má zajištěn procentuelní podíl ze sdílených daní a 100 % podíl na dani z nemovitosti a dani z příjmů právnických osob placených obcí. Daňové příjmy se podílely na celkových příjmech v roce 2005 celkem 36 %, v letech 2006 a 2007 jejich podíl klesl na 25 %. V roce 2008 tvořily dokonce většinový podíl 53 %. Toto číslo ale není zcela vypovídající, neboť nárůst meziročního indexu způsobil velký propad příjmů rozpočtu, daňové příjmy se navýšily pouze o 500 tisíc korun. I v roce 2009 pokračoval takto velký podíl daňových příjmů, došlo ke snížení o 4 procentní body.

U této obce nelze přehlédnout podíl příjmů z dotací, které hlavně v roce 2006 a 2007 tvořily podstatnou část příjmové části rozpočtu, a to 68 % a 59 %. Jedná se převážně o dotace ve výši 4,4 mil. Kč v každém z těchto roků na postavbu 14 bytových jednotek. Jednotlivé získané dotace a jejich vliv na rozpočet bude popsán v podkapitole 8.2.5. Nedaňové příjmy budou blíže specifikovány v podkapitole 8.2.4.

V této části bych se chtěla vrátit hlavně k kapitálovým příjmům. Netvoří hlavní část příjmů rozpočtu, ale jsou důkazem toho, že obec se snaží vlastním prostředím navýšit příjmovou stránku rozpočtu a tím snížit financování z jiných zdrojů. Jedná se hlavně o prodej obecního majetku, kterým je prodej pozemků, prodej ostatního hmotného dlouhodobého majetku a příjmy z prodeje akcií.

Největší příjmy do rozpočtu plynuly v roce 2005, kdy byla prodána nemovitost ve vlastnictví obce a společně s prodejem pozemků tvořily kapitálové příjmy 19 % podíl

na celkových p íjmech, tj. 1 002 tis. K . V roce 2007 byly, s ohledem na špatnou finan ní situaci, prodány poslední akcie ve vlastnictví obce a další pozemky, p esto podíl kapitálových p íjm na celkových p íjmech činil necelá 3 %, tj. 224 tisíc K . V letech 2006, 2008 a 2009 tvo řily kapitálové p íjmy p evážn ě prodeje obecních pozemk ů v ádách desítek tisíc korun, jejich podíl na celkových p íjmech byl prakticky zanedbatelný a pohyboval se okolo 1 %. Obec se snaží o zvýšení p íjm ve svém rozpo tu dostala do situace, kdy už nemá co nabídnout. Vývoj kapitálových p íjm sv ědí o tom, že obec nemá v sou ásné době co prodávat, takže bude v dalších letech závislá hlavn ě na da ových p íjmech.

### 8.2.3 T řída 1 – da ové p íjmy

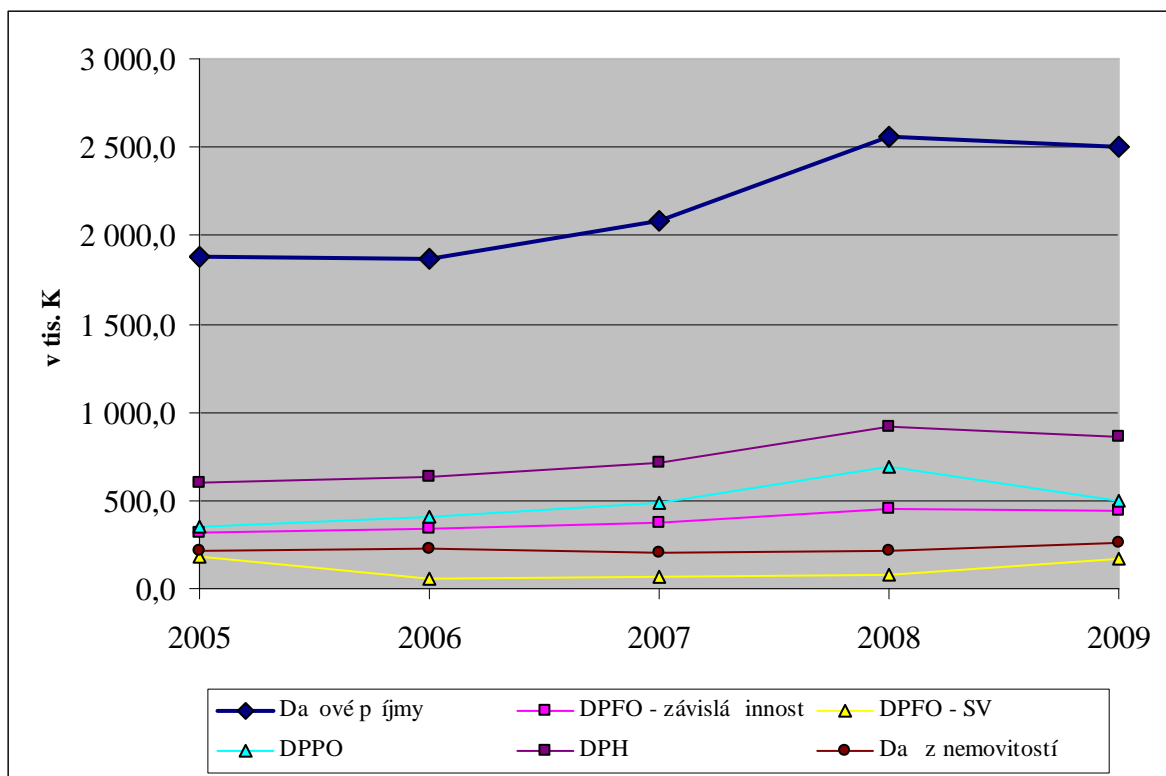
Da ové p íjmy dle rozpo tové skladby zahrnují dan ě z p íjm fyzických osob (ze závislé innosti, ze samostatné výd ě le né innosti a vybírané srážkou), dan ě z p íjm právnických osob, dan ě z p ídané hodnoty, dan ě z nemovitostí, poplatky za likvidaci komunálního odpadu, poplatek ze ps ů, správní poplatky apod.

Tab. 9 – Vybrané složky da ových p íjm rozpo tu obce Pertoltice v období 2005-2009

	Rozpo et za rok v celých tis. K				
	2005	2006	2007	2008	2009
<b>Da ové p íjmy</b>	<b>1 883,0</b>	<b>1 867,0</b>	<b>2 081,0</b>	<b>2 561,0</b>	<b>2 498,0</b>
DPFO - závislá innost	316,0	334,0	379,0	458,0	440,0
DPFO - SV	176,0	52,0	65,0	80,0	172,0
DPPO	352,0	402,0	484,0	688,0	500,0
DPH	604,0	633,0	714,0	917,0	861,0
Dan ě z nemovitostí	213,0	222,0	202,0	212,0	264,0
Správní poplatky	59,0	47,0	51,0	14,0	71,0
Poplatky za likvidaci TKO	159,0	169,0	178,0	168,0	181,0

Zdroj: vlastní zpracování dle údaj ů z výkaz ů FIN 2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

Pro p ehlednost jsou v grafu zobrazeny pouze vybrané dan ě. Vliv dalších složek na da ové p íjmy, nap ř. poplatky za likvidaci komunálního odpadu, správní poplatky budou popsány pouze slovn ě a jejich výše ve všech sledovaných letech je zachycena v p ředchozí tabulce.



Obr. 10 – Složení da ových p íjm rozpo tu obce Pertoltice za období 2005-2009

Zdroj: vlastní zpracování dle údaj z výkaz FIN 2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

Jak již bylo výše popsáno, správní poplatky slouží k áste nému krytí náklad spojených s poskytováním správním úkon v rámci p enesené p sobnosti, kdy se výnos pohybuje okolo 5 % celkových p íjm rozpo tu. V Pertolticích se správní poplatky podílejí v pr m ru 3 % na celkových p íjmech. D ležitou ást této položky tvo í správní poplatek za povolení hracího automatu. Tento poplatek se platí pololetn ve výši 16 tis. Kč , p í emž polovina z stává obci a polovina se p evádí p íslušnému finan nímu ú adu. V roce 2008 obec na svém území nepovolila výherní hrací p ístroj, což se projevilo na snížených p íjmech ze správních poplatk , kdy jejich podíl na celkových p íjmech činil pouze 0,5 %. Vývoj výše p íjm ze správních poplatk v jednotlivých letech odráží innost obecního ú adu.

Dalším da ovým p íjmem jsou poplatky za likvidaci TKO<sup>1</sup>. Z ástek uvedených v tabulce by se dalo myln odvozovat, že tyto poplatky významným zp sobem navyšují p íjmy rozpo tu obce, nebo jejich podíl na da ových p íjmech činil v letech 2005-2007

<sup>1</sup> tuhý komunální odpad

v průměru 8,5 %, v roce 2008 se podíl snížil na 6,5 % a v roce 2009 došlo k mírnému navýšení na 7,2 %. Je nutné si uvědomit, že s tímto příjmem jsou spojeny nemalé výdaje obce, které musí vynaložit na likvidaci TKO. Obec je vázána zákonnými předpisy, jakou výši poplatku může požadovat za likvidaci TKO od jednotlivého občana. Obec Pertoltice vydala obecní závaznou vyhlášku č. 4/2008 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, která je účinná od 1. 1. 2008, kde je stanovena výše poplatku v maximální zákonné výši, která činí 500,- Kč. Tento poplatek je povinen platit každý občan obce starší 8 let. V roce 2007 platila vyhláška 2/2007, která stanovovala stejnou výši poplatku. Pro posouzení přínosu poplatku za likvidaci TKO jsou v následující tabulce zobrazeny příjmy a výdaje na tuto oblast v jednotlivých letech.

Tab. 10 – Financování likvidace TKO v letech 2005-2009

	Poplatek za likvidaci TKO v Kč				
	2005	2006	2007	2008	2009
Příjmy	155 898,5	169 093,4	177 879,5	168 213,0	180 640,0
Výdaje	207 853,4	143 334,5	285 889,5	236 925,0	261 401,0
Rozdíl	-51 954,9	25 758,9	-108 010,0	-68 712,0	-80 761,0

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazu FIN 2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

Z Tab. 10 je jasné patrné, že poplatek na likvidaci TKO má prakticky stejnou funkci jako správní poplatek. Slouží pouze jako částečná úhrada výdajů obce na tuto oblast, nebo každý rok ve sledovaném období, mimo roku 2006, musela obec doplácet výdaje v řádu desítek tisíc korun. Vzhledem k tomu, že v příjmech nelze zaznamenat závažnější výkyvy v jednotlivých letech, obci se daří tento poplatek od občanů úspěšně vybírat, případně vymáhat. Rezervu je tedy nutné hledat na straně výdajů. Je nutné stlačit výdaje na nutné minimum a hledat rezervy. Alarmující je porovnání let 2006 a 2007, kdy došlo k 100 % nárůstu výdajů. Následně se je podařilo v roce 2008 snížit o 18 %, další rok ale opět nastalo navýšení výdajů o 10 %, což vyjádřeno v penězích znamenalo náklady vyšší o 24,5 tisíc Kč.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti se na daňových příjmech podílí v průměru okolo 17 %. Nejvyšší podíl této daně byl v roce 2007, kdy činil 18,2 %. V roce 2008 došlo

ke snížení podílu této daně na daňových příjmech na 17,9 %, přesto bylo inkaso oproti roku 2007 vyšší o 79 tisíc Kč. Podíl se snížil i v roce 2009, na 17,6 %, tentokrát došlo ale i ke snížení inkasa daně ve výši 18 tis. Kč. Vývoj částek inkasa v jednotlivých letech lze vysledovat z tabulky 7. Příjmy z této daně nekopírují vývoj celostátního hrubého inkasa sdílených daní. Na obec nedolehlo plnou silou snížení inkasa vlivem ekonomické krize, nebo podmínky nového rozpočtového určení daní měly silnější vliv a zvrátily nepříznivý vývoj ve prospěch obce. Ke snížení příjmů došlo až v roce 2009, jak je výše uvedeno. Přesto propad inkasa ve výši 18 tis. Kč není pro obec nijak zásadní. Další snížení inkasa lze očekávat v tomto roce, nebo obec dlouhodobě bojuje s rostoucí nezaměstnaností, která má vliv na výběr této daně.

U daně z příjmů fyzických osob samostatně výdělečně činných lze sledovat zajímavý vývoj, respektive velký propad v letech 2006, 2007 a 2008. Výše výběru této daně hodně závisí na konkrétní obci, jaké podmínky je schopna poskytnout podnikajícím osobám a proto roky 2006 - 2008 hovoříme o krajně nízkých sazbách proti obci. V roce 2005 bylo inkaso této daně ve výši 176 tis. Kč, tato částka se podílela 9 % na daňových příjmech. Hned následující rok došlo k markantnímu poklesu o 124 tis. Kč (tj. 2,8 % daňových příjmů) a tento trend pokračoval i v letech 2007 a 2008. Výběr této daně rostl, ale pouze nepatrným tempem 0,3 %. Nepříznivý vývoj se zastavil až v roce 2009, kdy naopak došlo k podstatnému nárůstu inkasa o 92 tisíc Kč, což je nárůst o 115 % oproti roku 2008. Kde lze hledat příčiny tohoto nárůstu. Jak již bylo řečeno, tato obec se dlouhodobě potýká s nezaměstnaností. Jednou z možností je, že obec nabídla svým občanům podmínky pro podnikání, kterých se někteří rádi chopili, protože výhled na získání zaměstnání je prakticky nulový. Podnikání také nahradil rozšířený systém výdajových paušálů, kdy byl v rámci protikrizových opatření v roce 2009 zvýšen paušál u jednotlivých živností, příjmy z živností paušálně činil 80 % a toto opatření platí i pro zdaňovací období roku 2010.

Inkaso daně z příjmů právnických osob mělo rostoucí trend až do roku 2008, kdy dosáhlo svého maxima a jeho podíl na daňových příjmech činil 26,86 %. I u této daně se zvrátilo nové rozpočtové určení daní jeho nepříznivý vývoj, nebo ani inkaso DPPO roku 2008 nekopíruje vývoj hrubého celostátního inkasa sdílených daní. Propad

p íšel až v roce 2009, a to na 20 % podíl této dan ě na celkových da ových p íjmech, jedná se o snížení o 188 tisíc K , což už je významná ástka pro tak malý rozpo et. V tomto p ípad ě m ě obec sp íše p íhlízet snižování inkasa, nebo nemá možnost jej výrazným zp ůsobem ovlivnit. Na vývoj inkasa této dan ě mají vliv více zákonné úpravy, které se týkají snižování sazby této dan ě a dále nep íznivý vývoj eské ekonomiky, tak, jak bylo blíže specifikováno v subkapitole 7.2.

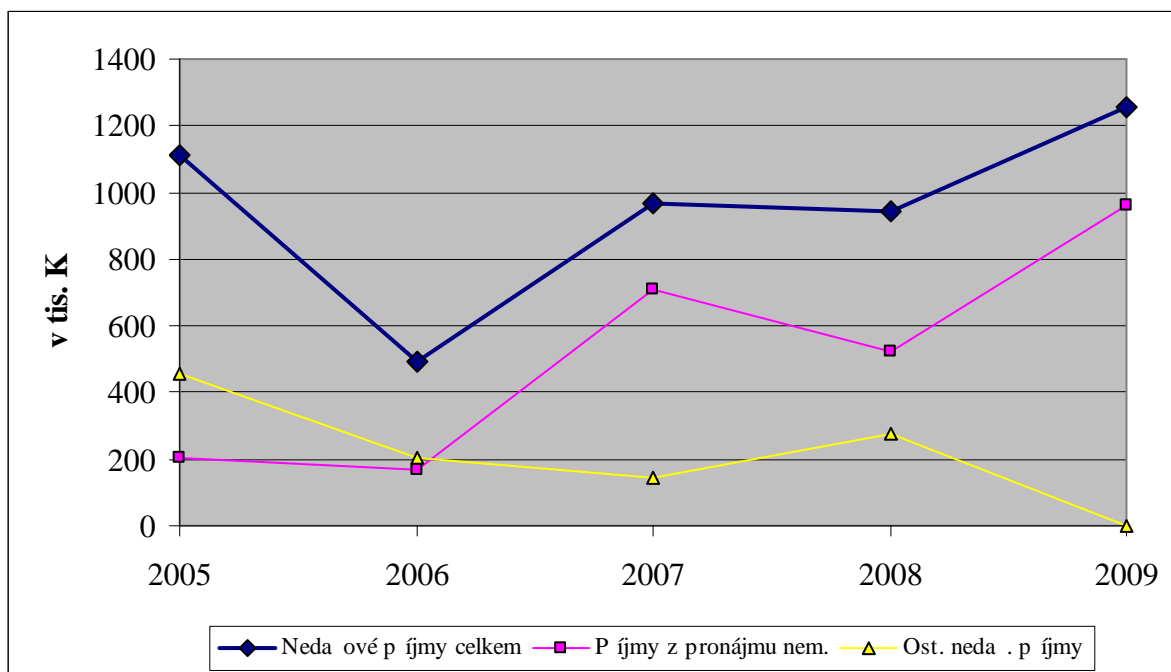
Inkaso dan ě z p ídané hodnoty taktéž zaznamenalo rostoucí trend až do roku 2008, kdy se podílelo na da ových p íjmech 35,8 %. Jedná se o nejv tší podíl na da ových p íjmech, a tím pádem i na celkových p íjmech rozpo tu Pertoltic. V roce 2009 došlo k mírnému propadu inkasa o 1,33 %, tj. o 56 tis. K . Na výb ěr DPH má nejv tší vliv spot eba jak obyvatel, tak státu, která p ímo souvisí s vývojem dané ekonomiky. V roce 2008 op ět zasáhlo nové rozpo tové ur ění ve prosp ěch obce, v roce 2009 už ale nesta ilo zcela vykompenzovat dopad ekonomické krize na eskou ekonomiku, což se projevilo ve sníženém inkasu i této dan ě. V tomto roce m ě dojít k dalšímu poklesu inkasa vlivem pesunu n kterých služeb s vysokou hodnotou do snížené sazby DPH, pokud bude schválen. V tší vliv by na vývoj této dan ě mohla mít spot eba obyvatel, ta je ale závislá na vývoji ekonomiky, zda budou i nadále spo ít nebo za ňou utrácet.

Poslední daní je da ě z nemovitostí, což je da ě sv ěná, tzn. že veškeré inkaso z této dan ě jde do rozpo tu obce. Je to také jediná da ě, kde m ě obec alespo áste n ovlivnit její inkaso. Obec svou možnost využila pouze áste n , a to vydáním Obecn ě závazné vyhlášky . 2/2008, kterou stanovila koeficient dan ě z nemovitostí 1,5 pro objekty sloužící k rekreaci v souladu s ust. § 11 odst. 3 písm. b) zákona . 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, v platném zn ění. Tento zákon dává obci ješt další možnost, a to stanovit místní koeficient dan ě z nemovitosti podle § 12 zákona ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Této možnosti obec nevyužila. U dan ě z nemovitosti lze zaznamenat nejmenší výkyvy v inkasu. V roce 2005 a 2006 se da ě z nemovitostí podílela na da ových p íjmech 11 %. K propadu inkasa došlo pouze v roce 2007, a to pouze nepatr ě o 9 %, v d sledku to znamenalo snížení p íjm ě o 10 tis. K . V dalších letech došlo k postupnému navyšování inkasa, v roce 2008 ěnil podíl na da ových p íjmech 8,3 %, v roce 2009 už to bylo 10,6 %, což lze p í íst zavedení koeficientu obecn ě závaznou vyhláškou. V roce 2010

dojde k navýšení sazeb daní u některých staveb a pozemků, což bude pro obec znamenat užití navýšení příjmů.

#### 8.2.4 Třída 2 – nedaňové příjmy

Podstatnou část nedaňových příjmů tvoří příjmy z pronájmu z bytových a nebytových prostor a ostatní nedaňové příjmy, které budou blíže specifikovány. Další druhy tvoří zanedbatelnou část nedaňových příjmů. Jedná se například o příjmy z poskytování služeb a výrobků, příjmy z úroků apod.



Obr. 11 – Složení nedaňových příjmů rozpočtu obce Pertoltice za období 2005-2009

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazů FIN 2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

Obec pronajímá celkem 17 bytů a 350 m<sup>2</sup> nebytových prostor, které slouží k podnikání. V následující tabulce jsou zobrazeny příjmy z pronájmu bytů a nebytových prostor za jednotlivé roky.

Tab. 11 – P íjmy z pronájmu v letech 2005-2009

	P íjmy z pronájmu za jednotlivé roky				
	2005	2006	2007	2008	2009
Bytové hosp.	113 840,00	86 781,00	88 689,00	416 777,00	748 027,00
Nebytové hosp.	91 317,50	83 422,00	622 126,00	104 437,00	211 684,00

*Zdroj: vlastní zpracování dle údaj z výkaz FIN2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009*

Z tabulky je zřejmé, jaký vliv na p íjmy z pronájmu měla dostavba 14 bytových jednotek v roce 2008. Hned tento rok p íjmy z pronájmu bytů zaznamenaly 370 % nárůst oproti roku 2007, což ve finančním vyjádření znamenalo zvýšení p íjm o 328 088,- Kč. V roce 2009 rapidní nárůst dále pokračoval, kdy se p íjmy zvedly o dalších 331 250,- Kč, tj. o 179 %. Při prvním pohledu by se dalo konstatovat, že se jedná o razantní nárůst p íjmů a tedy o velký přínos do celkového rozpočtu. Jinak ovšem hovoří výše pohledávek obce. Ruku v ruce nárůstu p íjmů totiž narostly pohledávky obce, respektive dluhy nájemníků, které k datu 31. 12. 2009 dosahovaly výše 689 504,50 Kč. Jak již bylo zřejmé, výše nájmů je nastavena tak, aby byla schopna pokrýt splátky na úvrat, který obec musela uzavřít, aby mohla kofinancovat dotaci na výstavbu dotovaných bytů. Neúspěšnost obce ve vymáhání jednotlivých pohledávek vedla k tomu, že si obec najala právníka, který má na starosti veškeré právní kroky spojené s vymáháním proto, aby došlo ke snížení pohledávek a zároveň se předešlo jejich nedobytnosti.

U nebytových prostor došlo k rapidnímu navýšení p íjmů v roce 2007, na kterém se podílely hlavně firmy, které byly zainteresovány na přestavbě školy. V tomto roce došlo k nárůstu o 645 % oproti roku 2006 a k navýšení p íjmů v roce 2007 o 538 704,- Kč. V roce 2008 probíhala kolaudace stavby a obec pocítila propad nájmu za nebytové prostory o 93 %, tj. o 517 689,- Kč. De facto se obec v roce 2008 vrátila k výši inkasa, které bylo standardní v letech 2005 a 2006. Na tento propad zareagovala obec uzavřením nových smluv a navýšením nájmu prostor určených pro podnikání. Toto opatření odráží navýšením p íjmů v roce 2009 o 102 %, tj. o 107 247,- Kč.

Mezi ostatní nedávkové p íjmy patří všechny identifikované nedávkové p íjmy, které nelze zařadit na jinou druhovou položku. P íjmy této položky zahrnují místní správu, bytové



hospodářství, hasiče a místní knihovnu. Poplatek v knihovně se vybíral pouze v roce 2007 a jeho výše činila 1 500,- Kč. Jak se jednotlivé složky (kromě poplatku v místní knihovně) podílely na výši ostatních nedaňových příjmů je znázorněno v následující tabulce.

Tab. 12 – Ostatní nedaňové příjmy v letech 2005-2009

	Ostatní nedaňové příjmy za jednotlivé roky v Kč				
	2005	2006	2007	2008	2009
Byt. hospodářství	x	x	x	233 560,0	x
Místní správa	454 406,0	202 419,0	51 580,0	43 480,5	x
Hasiči	x	x	90 000,0	x	x
Celkem	454 406,0	202 419,0	141 580,0	277 040,5	x

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazů FIN2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

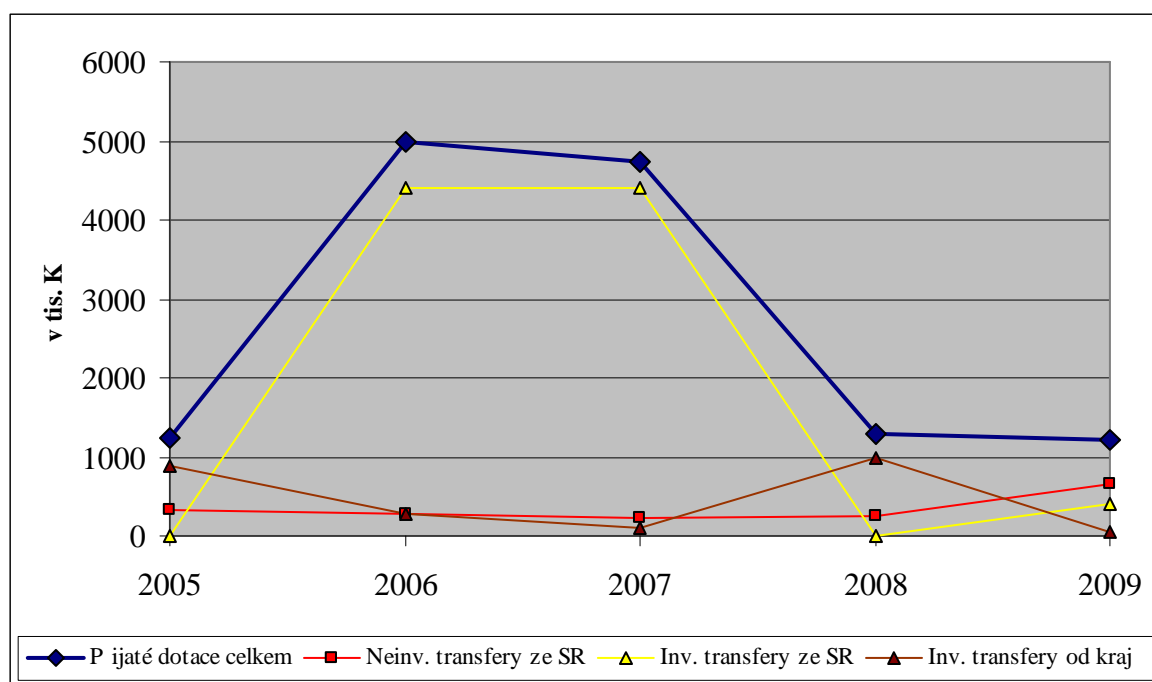
Z tabulky je patrné, že nejvyšší podíl na ostatních nedaňových příjmech má místní správa. Povodňové příjmy v roce 2005 a 2006 se nepodařilo identifikovat, zřejmě se jedná o dary nebo o špatně rozpočtované částky. Jsou to příjmy, které přibyly do rozpočtu ještě za povodňového zastupitelstva a na které doklady z této doby nelze dohledat z důvodu neúplně vedeného účetnictví, tak jak bylo zmíněno v podkapitole 8.1. Příjmy místní správy v letech 2007, 2008 a příjmy bytového hospodářství v roce 2008 tvořily finanční prostředky vrácené podnikatelskými subjekty za nekvalitně provedené nebo neodvedené práce na péči o školy. V roce 2007 byla dobrovolným hasičem provedena část poplatku na zálohách na elektrickou energii. Ostatní nedaňové příjmy lze jenom stěží analyzovat, protože se jedná o soubor nahodilých příjmů a nelze u nich komentovat žádný vývoj. V této práci o nich byla zmínka pouze z důvodu, že tvoří nepřehlednou část nedaňových příjmů a jsou ukázkou toho, že i obec může přijít k neokávaným příjmům.

Nepatrnou součástí nedaňových příjmů jsou příjmy z poskytování služeb a výrobků. Jsou však důkazem snahy obce získat další finanční prostředky ve špatné finanční situaci. Obec začala pronajímat stroje, nářadí a pomůcky (hliníkový žebřík, míchačka apod.) občanům obce podle ceníku stanoveného „Pokynem starosty obce č. 01/2007“ nebo podepsala smlouvu na pronájem místa na reklamu na dobu 5 let v ceně 10 tis. ročně.

### 8.2.5 Třída 4 – přijaté dotace (transfery)

Mezi přijaté dotace řadíme jak neinvestiční přijaté transfery, například příspěvek ze státního rozpočtu na výkon státní správy, dotace na volby, příspěvek na aktivní politiku zaměstnanosti, příspěvek na akceschopnost dobrovolných hasičů, tak investiční přijaté transfery, například investiční dotace ze státního rozpočtu i od kraje.

V následujícím grafu jsou zobrazeny dotace, které výrazně ovlivnily celkové přijaté transfery. Je nutné si uvědomit, že záleží na rozhodnutí obce, zda budou o tyto dotace žádat, nebo rukou v ruce získaného dotačního titulu jde kofinancování obce, což sebou v tšinou nese potěbu úvrat. Takto malá obec, jako jsou Pertoltice, si musí vždy dkladně rozmyslet, zda je schopna splnit podmínky dotace a zda je vůbec efektivní se do takové akce pouštět.



Obr. 12 – Složení přijatých dotací rozpočtu obce Pertoltice za období 2005-2009

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazů FIN 2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

Z grafu lze vyvodit, že nejvýznamnější se na přijatých transferech podílely investiční transfery ze státního rozpočtu. Jedná se o dva dotační tituly, které byly poskytnuty na postavbu školy na 14 bytových jednotek, a to v roce 2006 a v roce 2007 ve stejné výši,

kteřá činila 4,4 milionu korun. Obec se na této akci podílela svými finančními prostředky ve výši 3,05 mil. Kč, které získala úvrem od České spořitelny a.s. Tato akce, která negativně ovlivnila rozpočet obce na mnoho let dopředu, je klasickým příkladem jak chybně vyhodnocených finančních možností malé obce, tak přecenění schopností dovést tak velkou akci do úspěšného konce. Na obranu obce lze říci jediné, tato akce byla plánována v roce 2004, tedy v době, kdy nikdo nečekával tak prudkou změnu vývoje ekonomiky. Obec se po celou dobu přestavby potýkala s pozdním erpáním finančních prostředků z dotací, čímž riskovala nesplnění podmínek pro poskytnutí daného titulu a zároveň „bojovala“ s dodavatelem kvůli nekvalitní a pozdní odvedené práci. Stavba byla přes všechna úskalí zkolaudována v roce 2008, dodnes ale není ukončeno finanční vyúčtování celé akce a obec se soudí s dodavatelem.

Stálými příjmy se vyznačují neinvestiční dotace ze státního rozpočtu, které jsou využívány na aktivní politiku zaměstnanosti. Jedná se o finanční prostředky určené na vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejných prospěšných prací na základě dohod sepsaných s úřadem práce, a to ze státního rozpočtu i Evropského sociálního fondu. Výše dotace je závislá na možnostech obce, kolik pracovních míst je schopna zajistit a zároveň kofinancovat, nebo obec dostává příspěvek na mzdy, ze svého rozpočtu musí platit zdravotní a sociální pojištění. Obec zaměstnávala v průměru 2 osoby a roční příspěvek se pohyboval přibližně ve výši 250 tis. korun. Výjimkou je rok 2009, kdy neinvestiční dotace ze státního rozpočtu činily 661 857,- Kč. Na navýšení příjmů měl vliv vytvoření dalšího pracovního místa, takže obec v současné době zaměstnává 3 pracovníky. Zároveň byla obec ohodnocena „Bílou stuhou“, která se uděluje za práci ainnost s mládeží v rámci kraje. Toto ocenění jí vyneslo dotaci od ministerstva pro místní rozvoj v celkové výši 600 tisíc korun, z čehož 200 tisíc Kč bylo použito na modernizaci obecního úřadu (neinvestiční dotace). Zbýlých 400 tisíc korun bylo poskytnuto jako investiční dotace a obec tuto prostředek využila na rekonstrukci veřejného osvětlení.

Poslední zobrazenou položkou jsou úřadové investiční dotace z investičních fondů Libereckého kraje. V roce 2005 získala obec celkem 980 tis. Kč na akci „Vodovod Horní Pertoltice“, ihned byly obci poskytnuty prostředky ve výši 882 tis. Kč, tj. 90 %. Zbýlých 10 % (98 tis. Kč) obec obdržela po vyúčtování celé akce v roce 2007. V roce 2006 byly

obci poskytnuty prostředky v celkové výši 272 400,- Kč, z toho 150 200,- Kč na přístavbu skladu a 122 200,- Kč na plovací erpadlo. Další dotace, spojená s přestavbou 14 bytových jednotek, byla úřadová investiční dotace ve výši 1 mil. Kč poskytnutá v roce 2008 na „úpravy odpadních vod pro bytový dům „p. 193“. V roce 2009 byl opět poskytnut dotační titul určený na výstavbu ústřední kanalizace odpadních vod, tentokrát u restaurace, ve výši 46 800,- Kč. Dotace, pro obec vyplývající z dotace ve spojení s výstavbou ústřední kanalizace odpadních vod, je platná na území EU jejich výstavbu do roku 2015.

Obec v letech, kdy se konají volby, získává prostředky ze státního rozpočtu na jejich uskutečnění. Dotace je poskytnuta ve výši určené podle počtu obyvatel. Obec ji musí samozřejmě, jako každou jinou dotaci, vyúčtovat. Jak již bylo výše řečeno, stát každoročně přispívá ze státního rozpočtu jednotlivým obcím na výkon státní správy. Přispěvek obci Pertoltice se pohybuje okolo 7 tisíc Kč. Obec také každoročně obdržela finanční přispěvek na akceschopnost dobrovolných hasičů z Fondu požární ochrany Libereckého kraje. Tato dotace se v letech 2005 – 2007 činila přibližně 10 000,- Kč. V roce 2008 se tento přispěvek zvýšil na 21 754,- Kč a v roce 2009 bylo obci poskytnuto navíc 66 450,- Kč na nákup ochranných prostředků.

Analýzovat podíl jednotlivých dotací na celkových přijatých dotacích nemá žádnou vypovídací hodnotu, neboť v první řadě závisí na rozhodnutí obce, na její schopnosti financovat danou akci a také na příznivých okolnostech, zda bude požadovaná dotace poskytnuta. Tato subkapitola má spíše nastínit rozsah finančních prostředků, které do obce putují cestou dotačních titulů.

#### **8.2.6 Celkové výdaje**

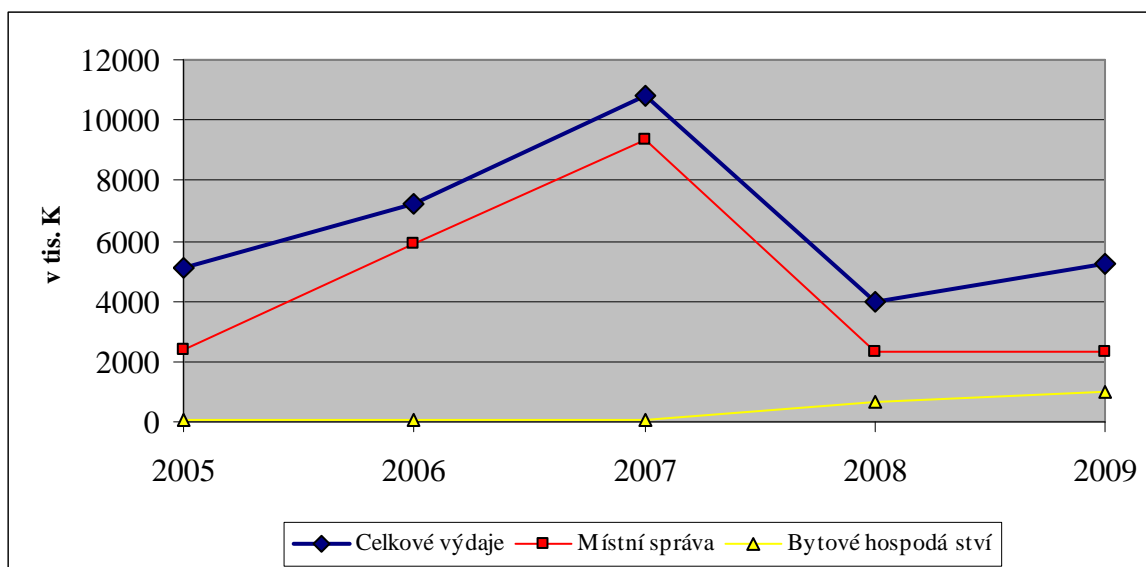
Obec Pertoltice rozpočtuje výdaje na zimní údržbu silnic, provoz veřejné silniční dopravy, veřejné osvětlení, pohřebnictví, sběr a svoz komunálního odpadu, požární ochranu – dobrovolnou část, výdaje související se zastupitelstvem, volbami. Součástí analýzy jsou výdaje, které tvoří podstatnou část celkových výdajů, tj. výdaje na činnost místní správy

a bytové hospodářství. Poměrně vysoké výdaje plynou obci ze sběru a svozu komunálního odpadu. Tato problematika je již blíže popsána v podkapitole 8.2.3.

Tab. 13 - Celkové výdaje v letech 2005-2009

	Výdaje za jednotlivé roky v celých tis. Kč				
	2005	2006	2007	2008	2009
<b>Celkem</b>	<b>5 088,0</b>	<b>7 223,0</b>	<b>10 817,0</b>	<b>3 991,0</b>	<b>5 227,0</b>
Místní správa	2 372,0	5 916,0	9 361,0	2 309,0	2 327,0
Bytové hosp.	40,0	82,0	54,0	694,0	1 017,0

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazů FIN2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009



Obr. 13 – Složení celkových výdajů rozpočtu obce Pertoltice za období 2005-2009

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazů FIN2-12M obce Pertoltice za období 2005-2009

V roce 2005 a 2006 bylo hospodaření obce úspěšné z pohledu porovnání příjmů a výdajů, kdy se výdaje držely pod úrovní příjmů. V roce 2006 došlo k růstu příjmů o 41 %, tj. 2 138 tis. Kč a výdaje toto zvýšení kopírovaly navýšením o 42 %, tj. 2 135 tis. Kč. K nejvyššímu navýšení výdajů došlo v roce 2007, kdy činilo 50 %, což bylo 3 594 tis. Kč oproti nepatrnému navýšení příjmů o 9 % ve výši 649 tis. Kč. Situace v roce 2007 byla způsobena financováním postavby 14 bytových jednotek a obec se díky této akci dostala do schodku ve výši 2 801 tis. Kč, který uhradila úvěrem od České spořitelny a.s. Ukončení této akce a kolaudace stavby znamenala pro obec meziroční snížení výdajů v roce 2008

o 63 %, což znamenalo úsporu ve výši 6 826 tis. Kč a obci se podařilo vrátit na úroveň let 2005 a 2006, kdy příjmy převyšovaly výdaje, tentokrát ve výši 847 tis. Kč. Rok 2009 už jenom odráží současnou situaci v těsnosti obcí. Přestože došlo k meziročnímu navýšení příjmů o 4 %, tj. o 208 tis. Kč, obec nestačila reagovat dostatečným snížením výdajů. U výdajů došlo k meziročnímu navýšení o 31 %, tj. o 1 236 tis. Kč a obec se opět propadla do schodku ve výši 180 tis. Kč.

Výdaje na činnost místní správy zahrnují výdaje na vlastní správní činnost obcí a nejvyšší část ukrojí platy zaměstnanců, služby penzijních ústavů, konzultací, poradenské a právní služby. V právních službách je zahrnut paušál právníka, kterého si obec najala, aby vyřešil problém s narůstajícími pohledávkami vůči jednotlivým nájemníkům.

V roce 2005 se místní správa podílela 47 % na celkových výdajích. V roce 2006 už to bylo 82 %, tj. navýšení o 3 544 tis. Kč, v roce 2007 došlo k dalšímu navýšení na 87 % celkových výdajů, tj. o dalších 3 445 Kč. V roce 2006 i 2007 se jednalo o téměř stejný přírůstek výdajů, které souvisí se stále zmiňovanou přestavbou 14 bytových jednotek. V těchto letech obec obdržela dotace, které jsou blíže specifikovány v subkapitole 8.2.5. V letech 2008 a 2009 se výše výdajů na činnost místní správy stabilizovala na úrovni roku 2005 a podíl na celkových výdajích se snížil z 58 % v roce 2008 na 45 % v roce 2009. Z tohoto vývoje lze usuzovat, že obec správně hledá rezervy pro snížení výdajů právě v této položce.

S navýšením výdajů na činnost místní správy v letech 2006 a 2007 přímě souvisí navýšení výdajů na bytové hospodářství v letech 2008 a 2009, spojené s kolaudací a pronajímáním dalších 14 bytových jednotek oproti 3 bytovým jednotkám v letech 2005 – 2007. Obec platí zálohy na studenou vodu, na elektrickou energii apod. Tyto výdaje jsou kompenzovány příjmy z pronájmu, které zahrnují veškeré zálohy související s provozem bytu. Dále jsou do této položky zahrnuty výdaje na čistky odpadních vod, na které získala obec v těchto letech dotace. V letech 2005 až 2007 se výdaje na bytové hospodářství drží na téměř stejné úrovni, navýšení v roce 2006 bylo způsobeno provedenými revizemi v pronajímaných bytech. Jejich podíl na celkových výdajích je skoro zanedbatelný a pohybuje se okolo 1 %. Radikální změna nastala, z výše popsaných

d vod , v roce 2008, kdy podíl bytového hospodářství na celkových výdajích činil 17 %. V roce 2009 se tento podíl ještě zvýšil na 19 %.

Výdaje jsou v současné době velkým problémem obce. Přestože je jejich výše v roce 2009 na úrovni roku 2005, je obec nucena hledat další rezervy nebo omezovat své výdaje na nutné minimum a financovat pouze nejzákladnější provoz.

### **8.3 Návrh opatření vedoucí ke zlepšení stavu hospodaření obce Pertoltice**

První opatření je možné hledat v kvalitně sestaveném rozpočtovém výhledu. Ten slouží jako pomocný nástroj obce při střednědobém finančním plánování rozvoje hospodaření a usnadňuje nejen každoroční zpracování rozpočtu na běžný rok, ale především zkvalitňuje její celkovou ekonomiku. Rozpočtový výhled sice nemůže zcela zamezit předlužení obce, ale je-li sestaven dostatečně podrobně, signalizuje alespoň neúměrné a nežádoucí rozpínání finančních prostředků. Vzhledem k nízkému personálnímu obsazení obce by bylo vhodné, aby si obec nechala zpracovat rozpočtový výhled od firmy, která se specializuje na danou problematiku. Jednou z možností je využít služeb firmy Regionservis, spol. s r.o. Tato firma je odborníkem na veřejnou správu, marketing a zvyšování výkonnosti. Pro samosprávu nabízí sestavení rozpočtového výhledu na klíč, který dále zahrnuje analýzu dosavadního hospodaření, posouzení finančního zdraví, souhrn silných a slabých stránek financí obce, stanovení maximálních možností zstatků dlouhodobých dluhů (příspěvek na úhradu), tabulky výhledu na 3 roky a doporučení pro samosprávu. Obec Pertoltice by za sestavení výhledu zaplatila 18 000,- Kč. Nejedná se o zanedbatelnou částku, je ale potřeba zhodnotit přínos pro obec v podobě profesionálně sestaveného rozpočtového výhledu, který jí umožní lépe plánovat a rozhodovat o financování a hospodaření v dalších letech.

Možným opatřením se jeví využití další služby, kterou poskytuje výše uvedená firma, a tím je výpočet daňových příjmů. Na základě aktuální predikce firma vypracovává daňové příjmy na rok 2010 s výhledem do roku 2012, vypracovává avízo o finančním zdraví obce a 12 let statistiky dosavadního vývoje příjmů a výdajů, počtu obyvatel a zaměstnanců

v grafech a v tabulkách. Zmíněný výpočet dále obsahuje predikci všech daňových příjmů v letech dle rozpočtové skladby, výpočet provozního salda hospodaření a jeho vývoj, výpočet dopadu světové finanční krize na příjmy obce. Při ceně 3 600,- Kč se jeví zadání této služby jako velice výhodné. Obec bude v současné době schopna odhadnout svou výši podílu na celostátním inkasu sdílených daní. Odborný odhad umožní sestavit kvalitní rozpočet bez nutnosti velkého počtu rozpočtových změn a zároveň bude možné plánovat vyšší výdaj tak, aby nedocházelo k velkému rozdílu mezi příjmy a výdaji, který obec musí financovat.

Jedním ze slabších míst obce je právě sestavování rozpočtu, respektive kdo ho sestavuje. V obci Pertoltice je mnoho let zavedená praxe, kdy rozpočet sestavuje paní místostarostka bez rady úřadní obce. Každý rok se stává pravidlem, že jsou rozpočtovány položky, které v průběhu roku vůbec nejsou použity nebo naopak, položky, které jsou potřeby, rozpočtovány nejsou. Také dochází k přesunu finančních prostředků mezi jednotlivými položkami. Všechny tyto nedostatky se projevují v navýšeném počtu rozpočtových změn. I zde lze nalézt jednoduché řešení, i opatření. Rozpočet by měla sestavovat úřadní obce společně s finančním výborem. Úřadní neustále pracuje s financemi obce. Ví, jaké jsou běžné výdaje obce a zná jejich vývoj, má přehled o pohybu financí v průběhu roku, je znalá chodu obce, takže má nejlepší předpoklady pro správné navržení a sestavení rozpočtu. V gesci finančního výboru je provádět kontrolu hospodaření a majetkem a finančními prostředky obce, takže má také přehled o obecních financích. Zastupitelstvo obce je třeba povolit, aby se přímo účastnil prací nezbytných při sestavování rozpočtu. Toto opatření by jistě vedlo ke zkvalitnění rozpočtu obce.

Další opatření by mělo vést k navýšení výnosů z daní z nemovitostí, jako svěřené daně. Obec nevyužila možnosti, kterou jí dává zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, v platném znění. Ustanovení § 12 umožňuje obci stanovit obecní závaznou vyhláškou jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory. Toto opatření by obci přineslo navýšení v řádech desítek tisíc korun, což je při současném stavu financí obce jistě zajímavá částka. Obec samozřejmě musí hledat úspory, a to na straně výdajů. Jedním z možných opatření



je zrušení nákupu různých publikací, zákon a přímek v knižní formě. V současné době jsou k dispozici veškeré potřebné publikace v elektronické podobě za výhodnější ceny. Obec má že vypracovat plán úspor na provoz veřejného osvětlení v obci, snížit dobu svícení a efektivně využívat všech lamp apod. Rezerva na straně výdajů není mnoho. Z rozpočtu je znát, že obec se snaží hospodářit s minimálními výdaji. To ale, bohužel, vede k absurdním úsporám, jakou je například vedení starosty obce v evidenci úřední práce, aby obci ušetřil peníze ve výši svého přirozeného platu.

Pro obec jsou důležité dotace. Žádná obec není finančně soběstačná a peníze z dotačních titulů jí umožní rozvoj obce, výstavbu apod. V případech, kdy chce obec žádat o dotaci, by si měla uvědomit, zda je tato dotace efektivní a jaký přínos bude mít pro budoucí rozvoj obce, nebo dotace je vždy spojená se spolufinancováním dané obce. Obci Pertoltice již zmíněné 2 dotační tituly v celkové výši 8,8 milionu korun přinesly mnoho problémů a zadlužení ve výši 3,05 milionu korun, proto by měla být obezpečnější při dalších žádostech o dotace.

Posledním a velmi složitým opatřením se jeví připojení případně sloučení obce s Habarticemi. V případě připojení k Habarticím by se jednalo o návrat k povodnímu stavu před rokem 1991. Obec Pertoltice totiž získala právní samostatnost k 1. 1. 1991. Proces připojení i sloučení obce je blíže specifikován v subkapitole 2.2. V případě tohoto opatření je důležité, aby se obec na takovou změnu náležitě připravila a dle kladně naplánovala informační kampaň pro občany obce. Rozhodnutí o sloučení obcí nebo o připojení obce musí být zveřejněno, nebo práv od zveřejnění po jiná bezpečnostní lhůta, během které má být podán návrh na konání místního referenda v této věci. Jedná se o velkou změnu, se kterou nemusí každý souhlasit a při vyhlášení referenda hrozí, že k této změně obec nemusí dojít. Po připojení i sloučení obce dojde k navýšení počtu obyvatel obce, které povede k navýšení daňových příjmů se sdílených daní na základě platného rozpočtového určení daní. Obec by hospodářila s vyšším objemem peněz a měla by lepší výchozí pozici při žádostech o dotace apod. Finanční přínos z tohoto opatření nelze vyčíslit, nebo nejsou k dispozici údaje o financování obce Habartice.

## 9. ZÁV R

Celá diplomová práce je v nována obcím jako územním samosprávným celk m, jejich financování a hospoda ení p i sou asném vývoji eské ekonomiky. Nejd ležit jším zdrojem p íjm pro obce jsou povinné platby stanovené zákonem ve form sdílených daní. Pravidla pro rozdl ování da ových výnos mezi stát, obce a kraje ur uje zejména zákon o rozpo tovému ur ení daní. Velká zm na nastala pro malé obce p íjetím novely tohoto zákona, jejíž ú innost nastala 1. 1. 2008. Došlo ke zvýšení podílu obcí z celostátního hrubého výnosu jednotlivých sdílených daní, které jsou p íjmem rozpo tu obcí, a to z 20,59 % na 21,4 %. Dále bylo nov definováno procento, kterým se jednotlivé obce podílejí na procentní ásti celostátního hrubého výnosu. Úkolem novely bylo odstranit diskrimina ní prvky p edchozího rozpo tového ur ení daní v í malým obcím. Z tohoto d vohu se jeví cíl této práce, a to analyzovat financování a hospoda ení obce Pertoltice, jako vhodný, nebo se jedná o malou obec s 282 obyvateli. Takto malá obec by m la naplno pocítit výhody nov upraveného rozpo tového ur ení daní. Bohužel byl tento p ínos v podob vyššího výnosu sdílených daní do rozpo tu obce negativn ovlivn n vývojem ekonomické situace v eské republice, což se projevilo i na jejím hospoda ení s rozpo tovanými prost edky.

V teoretické ásti této práce je popsána obec jako územn samosprávný celek, její právní postavení, innosti v oblasti samostatné a p enesené p sobnosti a orgány obce. Jsou zde definována a popsána jednotlivá témata související s rozpo tem, a to soustava ve ejných rozpo t , rozpo tový proces a financování obce. Ve zkratce je nastín no hospoda ení obce s jejím majetkem.

Diplomová práce si kladla dva hlavní cíle, jimiž byla analýza sou asné p íjmové situace územních samosprávných celk (obcí) a analýza financování a hospoda ení obce Pertoltice.

Z analýzy sou asné p íjmové situace územních samosprávných celk lze vyvodit jediný záv r, který vyplývá jak z minulého vývoje da ových p íjm , tak z makroekonomické predikce. Na financování obcí postupn doléhá finan ní pokles a hospodá ská krize. Tato

práce se v ní je zhodnocení vývoje příjmů v letech 2006 až 2009 a nastiňuje se předpokládaný vývoj jednotlivých sdílených daní v roce 2010. Provedená analýza by mohla sloužit jako vhodný podklad pro vypracování přesnějšího odhadu budoucího vývoje celostátního inkasa sdílených daní při použití statistických metod, například aproximace. Jistě by se jednalo o vhodný materiál s širokou využitelností, hlavně pro obce při sestavování jejich rozpočtového výhledu a rozpočtu na jednotlivé roky.

Dalším cílem diplomové práce bylo analyzovat financování a hospodaření obce Pertoltice. Tato obec byla vybrána záměrně, neboť se jedná o malou obec s 282 obyvateli, která se rozhodla financovat postavbu 14 bytových jednotek v ádech milion korun. Na takto malou obec se jedná o opravdu velkou akci při srovnání s jejím ročním rozpočtem, kdy příjmy v roce 2009 dosahovaly 5 milion korun. Analýza ukazuje, že předpoklad problém s financováním takto velké investiční akce se naplnil a obec se bude ještě dlouho potýkat s jejími nepříznivými následky v podobě dluhů. Závěrem bylo navrženo několik opatření, které by obci mohli pomoci vyřešit její svízelnou finanční situaci.

Bylo by ještě vhodné provést analýzu hospodaření obce s jejím majetkem. Toto téma však přesahuje rámec této diplomové práce, která byla zaměřena hlavně na financování a hospodaření s rozpočtem obce. Zpracování tohoto tématu by vyžadovalo opravdového odborníka, neboť nepřímým „důkazem“ od předchozího paní úřetní jsou rozvahy obce sestavené bez jakékoli návaznosti jednotlivých stavů majetku.

Na základě uvedených skutečností je možné konstatovat, že tato diplomová práce dosáhla stanovených cílů a mohla by být přínosným podkladem jak pro zastupitelstvo obce Pertoltice při jeho rozhodování o opatřeních vedoucích ke zlepšení současné situace obce, tak pro jiné obce, které se potýkají s obdobnými problémy.

## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

### Bibliografie

- [1] BAKEŠ, M. aj. *Finanční právo*, 4. vyd. Praha : C.H. Beck, 2006. 741 s. ISBN 80-7179-431-7.
- [2] ERNÝ, I., aj. *Průručka pro členy zastupitelstva obce po volbách 2006*, Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2006. 180 s. ISBN 80-239-8318-0.
- [3] HAVLAN, P. *Majetek obcí a kraj v platné právní úpravě*, Praha: Linde, 2004. 375 s. ISBN 80-7201-453-6.
- [4] CHANDLER, J. A. *Local Government in Liberal Democracies*, New York: Routledge, 1993. 210 pgs. ISBN 978-0-415-08875-6.
- [5] JACKSON, P.M., BROWN C.V. *Public Sector Economics*, 4 th ed., Oxford: Basil Blackwell, 1990. 622 pgs. ISBN 80-86432-09-2.
- [6] KADEKA, S. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související*, Praha: C. H. Beck, 2005. 432 s. ISBN 80-7179-918-1.
- [7] KOUDELKA, Z. *Obecní samospráva – Zákon o obcích v komentovaném znění*, 1. vyd. Brno: DOPLN K Brno, 2006. 93 s. ISBN 1081-304-2006.
- [8] MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a kraj*, 1. vyd. Praha: Orac. Praha, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
- [9] PAÍZKOVÁ, I. *Finanční právo: Finance územní samosprávy*, 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 116 s. ISBN 80-210-3601-X.
- [10] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [11] PEKOVÁ, J. *Hospodaření obcí a rozpočet*, 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 1997. 289 s. ISBN 80-85963-34-5.
- [12] PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy*, 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, a.s., 1995. 268 s. ISBN 80-7187-024-2.
- [13] PEKOVÁ, J. *Místní rozpočty*, 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997. 253 s. ISBN 80-7079-704-5.
- [14] SCHNEIDEROVÁ, I. *Rozpočtová skladba v roce 2009*, 1. vyd. Rožalovice: REVOS-L, 2009. 262 s. ISBN 978-80-903160-8-9.
- [15] STIGLITZ, J. *Economics of the Public Sector*, New York: W. W. Norton, 1986. 661 pgs. ISBN 0-393-96651-8.

### Elektronické dokumenty

*Datové příjmy obcí a kraj* [online]. Česká datová správa, 2010 [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <[http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane\\_poplatky\\_10270.html?year=0](http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane_poplatky_10270.html?year=0)>.

*Fiskální výhled* [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009 [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW: <[http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ek\\_fiskalni\\_vyhledy.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ek_fiskalni_vyhledy.html)>.

*Makroekonomická predikce* [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2010 [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW: <[http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/makro\\_pre.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/makro_pre.html)>.

NETOLICKÝ, M. *Rozpočtové určení daní ÚSC* [online]. 2009 [cit. 2010-03-15]. Dostupný z WWW: <[http://www.upol.cz/fileadmin/user\\_upload/PF-katedry/spravni-pravo/ostatni/FinUSC/RozpocetoveUrceni.pdf](http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/spravni-pravo/ostatni/FinUSC/RozpocetoveUrceni.pdf)>.

### **Zákonné normy**

Ústavní zákon . 1/1993 Sb.

Zákon . 200/1990 Sb., o pěstupcích, v platném znění

Zákon . 565/1991 Sb., o místních poplatcích, v platném znění

Zákon . 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, v platném znění

Zákon . 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Zákon . 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění (zákon o obcích)

Zákon . 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění (zákon o krajích)

Zákon . 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění (zákon o hlavním městě Praze)

Zákon . 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změnách souvisejících zákonů, v platném znění (zákon o rozpočtových pravidlech)

Zákon . 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a o některém státním fondu, v platném znění

Zákon . 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění (zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

Zákon . 420/2000 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, v platném znění

Zákon . 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o finanční kontrole)

Zákon . 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění

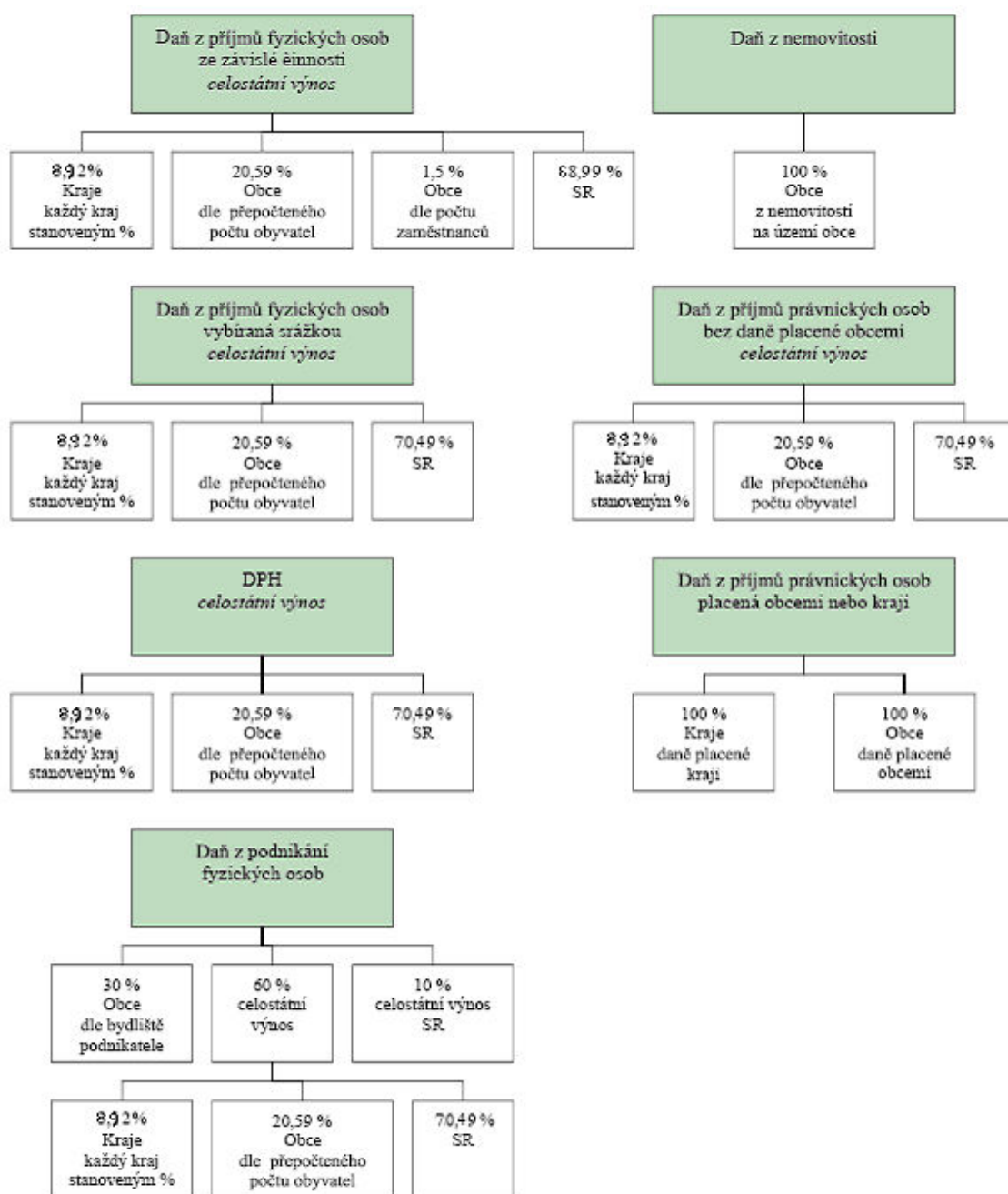
Zákon . 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, v platném znění

Vyhláška . 323/2003 Sb., o rozpočtové skladbě, v platném znění

## **SEZNAM PŘÍLOH**

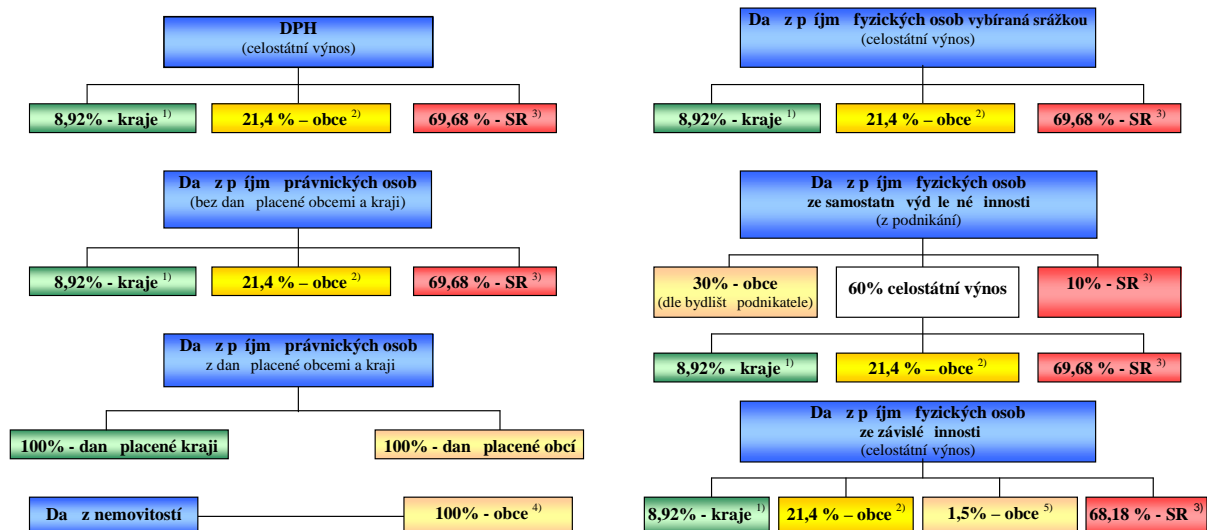
- Příloha A** Schéma rozdělení rozpočtového určení daní platné k 31. 12. 2007, 1 s.
- Příloha B** Schéma rozdělení rozpočtového určení daní platné od 1. 1. 2008, 1 s.
- Příloha C** Rozpočet obce Pertoltice v roce 2005, 3 s.
- Příloha D** Rozpočet obce Pertoltice v roce 2006, 3 s.
- Příloha E** Rozpočet obce Pertoltice v roce 2007, 3 s.
- Příloha F** Rozpočet obce Pertoltice v roce 2008, 3 s.
- Příloha G** Rozpočet obce Pertoltice v roce 2009, 3 s.

**Příloha A – Schéma rozdělení rozpočtového určení daní platné k 31. 12. 2007**



Zdroj: vlastní zpracování

**Příloha B** - Schéma rozdělení rozpočtového určení daní platné k 1. 1. 2008



Vysv tlivky:

<sup>1)</sup> Každý kraj se na procentní část celostátního hrubého výnosu dan podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o RUD, v platném znění

2) Da ové p íjmy jsou rozd lovány na základ :

1. kritéria vým ry katastrálních území obce
2. prostého po tu obyvatel v obci
3. násobk postupných p echod

3) P íjmy  
státního  
rozpo tu

4) Výnos dan z nemovitostí; p fjemcem je ta obec, na jejíž území se nemovitost nachází.

<sup>5)</sup> Da ové p íjmy jsou rozd lovány na základ po tu zam stnanc s místem výkonu práce v obci.

Zdroj: Schéma rozpočtového určení daní [online]. Česká daňová správa, 2009 [cit. 2010-04-10]. Dostupný z WWW: < <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/283.html?year=0> >.



# **Příloha C - Rozpočet obce Pertoltice v roce 2005**

Paragraf	Položka	Výsledek od počátku roku
<b>I. Rozpočtové příjmy</b>		
	1111 Daň z příjmů fyz. osob ze záv. innoti	315 585,00
	1112 Daň z příjmů fyz. osob ze sam. výd. l. innoti	176 021,00
	1121 Daň z příjmů právnických osob	352 120,00
	1211 Daň z prodané hodnoty	603 546,00
	1337 Poplatek za likvidaci TKO	155 898,50
	1341 Poplatek ze ps	7 980,00
	1361 Správní poplatky	58 821,50
	1511 Daň z nemovitostí	212 638,00
	2460 Splátky poj. í. prost. edk. od obyvatelstva	67 501,02
	4112 Neinv. p. íjaté dotace ze SR	9 509,00
	4116 Ost. neinv. p. íjaté dotace ze SR	331 692,00
	4122 Neinv. p. íjaté dotace od kraj	9 781,00
	4222 Inv. p. íjaté dotace od kraj	882 000,00
3612 - Bytové hospodářství	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk	23 984,00
	2132 Příjmy z pronájmu ost. nemovitostí	113 840,00
3613 - Nebytové hospodářství	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk	5 430,00
	2132 Příjmy z pronájmu ost. nemovitostí	91 137,50
6171 - innot místní správy	2131 Příjmy z pronájmu pozemk	340 013,00
	2329 Ostatní neda. p. íjmy	454 406,00
	3111 Příjmy z prodeje pozemk	41 723,00
	3112 Příjmy z prodej ost. nemovitostí	960 000,00
6310 - Ob. p. íjmy z fin. operací	2141 Příjmy z úrok	10 581,47
	2142 Příjmy z podíl. na zisku a dividend	5 100,00
<b>Příjmy celkem</b>		<b>5 229 307,99</b>
<b>II. Rozpočtové výdaje</b>		
2212 - Silnice	5169 Nákup ostatních služeb	0,00
	5171 Opravy a udržování	277,00
2221 - Provoz veřejné silniční dopravy	5323 Neinvestiční dotace kraj. m	22 950,00
	5329 Ostatní neinv. dotace ve . rozp. územní úrovni	0,00
2310 - Pitná voda	5139 Nákup materiálu j. n.	0,00
	5154 Elektrická energie	6 380,00
	5171 Opravy a udržování	27 758,00
	6121 Budovy	1 703 687,30
3113 - Základní školy	5321 Neinvestiční dotace obcím	92 340,00
3314 - innot knihovnické	5136 Knihy	8 196,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	690,00
	5154 Elektrická energie	1 400,00
	5155 Pevná paliva	4 000,00
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	2 708,50
3392 - Zájmová innot v kultuře	5021 Ost. osobní výdaje	2 400,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	3 851,00
	5154 Elektrická energie	2 100,00

3392 – Zájmováinnost v kultu e	5161 Služby pošt	0,00
	5175 Pohoštění	1 158,50
	5194 Věcné dary	6 076,50
3612 - Bytové hospodářství	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	3 235,00
	5151 Studená voda	13 088,00
	5154 Elektrická energie	20 900,00
	5161 Služby pošt	0,00
	5169 Nákup ostatních služeb	1 250,00
	5171 Opravy a udržování	1 752,00
3613 - Nebytové hospodářství	5151 Studená voda	1 537,50
	5169 Nákup ostatních služeb	720,00
3631 - Veřejné osvětlení	5139 Nákup materiálu j. n.	144,00
	5154 Elektrická energie	54 280,48
	5161 Služby pošt	0,00
	5171 Opravy a udržování	13 477,00
3722 - Sběr a svoz TKO	5169 Nákup ostatních služeb	207 853,40
4179 - Sociální dávky	5410 Sociální dávky	6 000,00
5512 - Požární ochrana - dobrovolná část	5021 Ost. osobní výdaje	2 000,00
	5136 Knihy	780,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	18 096,00
	5151 Studená voda	268,00
	5154 Elektrická energie	11 000,00
	5155 Pevná paliva	6 946,60
	5156 Pohonné hmoty a maziva	10 346,00
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	6 753,00
	5163 Služby peněžních ústav	14 782,00
	5169 Nákup ostatních služeb	18946
	5171 Opravy a udržování	9820
6112 - Zastupitelstva obcí	5023 Odměny členů zastupitelstev obcí a kraj	360 712,00
	5175 Pohoštění	0,00
6171 -innost místní správy	5011 Platy zaměstnanců v pracovním poměru	657 431,00
	5019 Ostatní platy	0,00
	5021 Ost. osobní výdaje	552,00
	5031 Povinné poj. na soc. zab. a příspěv. na st. pol. z.	205 419,00
	5032 Povinné poj. na veřejné zdravotní pojištění	71 091,00
	5038 Ostatní pojištění	2 691,00
	5136 Knihy	21 397,50
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	60 985,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	45 620,00
	5151 Studená voda	4 537,00
	5154 Elektrická energie	38 833,02
	5156 Pohonné hmoty a maziva	22 297,00
	5161 Služby pošt	3 493,50
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	65 389,01
	5163 Služby peněžních ústav	57 237,52
	5166 Konzultace, poradenské a právní služby	33 411,90
	5169 Nákup ostatních služeb	228 487,20

6171 –innost místní správy	5171 Opravy a udržování	72 625,90
	5173 Cestovné	0,00
	5329 Ostatní neinv. dotace ve . rozp. územní úrovn	248,00
	6121 Budovy	349 970,00
	6122 Stroje	430 000,00
6310 - Obecné p íjmy a výdaje z fin. operací	5163 Služby pen žních ústav	1 486,00
	6460 Investí ní p j ené prost edky obyvatelstva	27 000,00
6402 - Fin.vyp. min. let	5366 Výdaje finan. vypo . min. let mezi kraje	17 232,80
<b>Výdaje celkem</b>		<b>5 088 095,23</b>
<b>P íjmy po konsolidaci</b>		<b>5 229 307,99</b>
<b>Výdaje po konsolidaci</b>		<b>5 088 095,23</b>
<b>Financování</b>		<b>-141 212,76</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle údaj z výkazu FIN 2-12M obce Pertoltice za rok 2005*

**P ÍLOHA D - Rozpočet obce Pertoltice v roce 2006**

Paragraf	Položka	Výsledek. od počátku roku
<b>I. Rozpočtové příjmy</b>		
	1111 Daň z příjmů fyz. osob ze záv. činnosti	334 359,91
	1112 Daň z příjmů fyz. osob ze sam. výd. činnosti	51 670,12
	1121 Daň z příjmů právnických osob	401 845,00
	1211 Daň z prodaných hodnot	633 334,00
	1337 Poplatek za likvidaci TKO	169 093,40
	1341 Poplatek ze ps	7 470,00
	1361 Správní poplatky	46 741,00
	1511 Daň z nemovitostí	222 365,62
	2460 Splátky půjč. í. prost. edk. od obyvatelstva	88 776,14
	4111 Neinvestiční přijaté transfery z všeob. pokladny	40 000,00
	4112 Neinv. přijaté dotace ze SR	3 865,00
	4116 Ost. neinv. přijaté dotace ze SR	265 925,00
	4122 Neinv. přijaté dotace od kraj	7 825,29
	4216 Ostatní invest. přijaté transfery ze státního rozpočtu	4 400 000,00
	4222 Inv. přijaté dotace od kraj	272 400,00
3612 - Bytové hospodářství	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk	10 178,00
	2132 Příjmy z pronájmu ost. nemovitostí	86 781,00
3613 - Nebytové hospodářství	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk	6 516,00
	2132 Příjmy z pronájmu ost. nemovitostí	83 422,00
5512 - Požární ochrana	2132 Příjmy z pronájmu ost. nemovitostí	500,00
6171 - činnost místní správy	2131 Příjmy z pronájmu pozemk	2 820,00
	2329 Ostatní nedávk. příjmy	202 419,00
	3111 Příjmy z prodeje pozemk	18 451,00
6310 - Obecní příjmy z fin. operací	2141 Příjmy z úrok	4 996,12
	2142 Příjmy z podílů na zisku a dividend	5 100,00
<b>Příjmy celkem</b>		<b>7 366 853,60</b>
<b>II. Rozpočtové výdaje</b>		
2212 - Silnice	5169 Nákup ostatních služeb	0,00
	5171 Opravy a udržování	0,00
2221 - Provoz veš. sil. d.	5323 Neinvestiční dotace kraj. m.	23 040,00
2310 - Pitná voda	5139 Nákup materiálu j. n.	0,00
	5154 Elektrická energie	5 300,00
	5171 Opravy a udržování	0,00
3113 - Zákl. školy	5321 Neinvestiční dotace obcím	40 480,00
3314 - činnosti knihovnické	5136 Knihy	10 450,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	0,00
	5154 Elektrická energie	1 610,00
	5155 Pevná paliva	7 000,00
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	1 430,00
	5169 Nákup ostatních služeb	1 870,00
3392 - Zájmová činnost v kultuře	5021 Ost. osobní výdaje	2 040,00

3392 – Zájmováinnost v kultu e	5139 Nákup materiálu j. n.	1 922,50
	5154 Elektrická energie	2 200,00
	5161 Služby pošt	0,00
	5175 Pohoštění	1 438,50
	5194 Věcné dary	3 876,00
3612 - Bytové hospodářství	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	0,00
	5151 Studená voda	4 214,00
	5154 Elektrická energie	17 500,00
	5161 Služby pošt	0,00
	5169 Nákup ostatních služeb	60 000,00
	5171 Opravy a udržování	0,00
3613 - Nebytové hosp.	5169 Nákup ostatních služeb	72 220,00
3631 - Veřejné osvětlení	5139 Nákup materiálu j. n.	6 166,00
	5154 Elektrická energie	70 785,50
	5161 Služby pošt	0,00
	5171 Opravy a udržování	12 500,00
3722 - Sběr a svoz TKO	5169 Nákup ostatních služeb	143 334,50
5512 - Požární ochrana - dobrovolná část	5136 Knihy	0,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	66 485,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	7 872,00
	5151 Studená voda	0,00
	5154 Elektrická energie	13 000,00
	5155 Pevná paliva	9 943,20
	5156 Pohonné hmoty a maziva	5 500,50
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	5 280,00
	5163 Služby peněžních ústav	0,00
	5169 Nákup ostatních služeb	18 427,50
	5171 Opravy a udržování	7 550,00
	6121 Budovy	46 262,00
	6122 Stroje	60 433,00
6112 - Zastupitelstva obcí	5023 Odměny členů zastupitelstev obcí a kraj	483 568,00
	5175 Pohoštění	0,00
6114 - Volby do Parlamentu ČR	5011 Platy zaměstnanců v pracovním poměru	646,00
	5021 Ost. osobní výdaje	3 054,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	4 116,00
	5161 Služby pošt	600,00
	5169 Nákup ostatních služeb	6 183,50
	5173 Cestovné	91,00
	5175 Pohoštění	451,50
6115 - Volby do zastupitelstev územních samosprávných celků	5011 Platy zaměstnanců v pracovním poměru	667,00
	5021 Ost. osobní výdaje	3 033,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	1 600,00
	5161 Služby pošt	728,00
	5169 Nákup ostatních služeb	9 178,40
	5173 Cestovné	0,00
6171 -innost místní správy	5011 Platy zaměstnanců v pracovním poměru	630 241,00
	5019 Ostatní platy	0,00
	5021 Ostatní osobní výdaje	26 512,00

6171 -innost místní správy	5031 Povinné poj. na soc. zab. a p ísp. na st. pol. zam.	200 974,00
	5032 Povinné poj. na veřejné zdravotní pojištění	95 825,00
	5038 Ostatní pojištění	3 517,00
	5136 Knihy	8 876,40
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	4 988,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	59 416,00
	5151 Studená voda	165,00
	5154 Elektrická energie	45 470,00
	5156 Pohonné hmoty a maziva	19 777,50
	5161 Služby pošt	3 211,50
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	80 725,50
	5163 Služby peněžních ústav	47 360,74
	5166 Konzultace, poradenské a právní služby	10 951,30
	5169 Nákup ostatních služeb	237 201,20
	5171 Opravy a udržování	15 828,00
	5173 Cestovné	1 585,00
	5321 Neinvestiční dotace obcím	1 200,00
	5329 Ostatní neinv. dotace ve veřej. rozpoč. územní úrovn	1 300,00
	6121 Budovy	4 400 000,00
	6122 Stroje	0,00
6310 - Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	6125 Výpočetní technika	21 280,00
	5163 Služby peněžních ústav	1 935,00
	6460 Investiční příspěvek na rozvoji obce	60 000,00
<b>Výdaje celkem</b>		<b>7 222 850,74</b>
<b>Příjmy po konsolidaci</b>		<b>7 366 853,60</b>
<b>Výdaje po konsolidaci</b>		<b>7 222 850,74</b>
<b>Financování</b>		<b>-144 002,86</b>

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazu FIN 2-12M obce Pertoltice za rok 2006

**P ÍLOHA E - Rozpočet obce Pertoltice v roce 2007**

Paragraf	Položka	Výsledek od počátku roku
<b>I. Rozpočtové příjmy</b>		
	1111 Daň z příjmů fyz. osob ze záv. činnosti	378 869,13
	1112 Daň z příjmů fyz. osob ze sam. výd. činnosti	64 813,53
	1121 Daň z příjmů právnických osob	483 656,59
	1211 Daň z prodaných hodnot	714 458,07
	1337 Poplatek za likvidaci TKO	177 879,50
	1341 Poplatek ze psů	8 150,00
	1361 Správní poplatky	51 024,50
	1511 Daň z nemovitostí	201 741,01
	2460 Splátky pojistného od obyvatelstva	80 155,52
	4112 Neinvest. přijaté dotace ze SR	6 958,00
	4116 Ost. neinvest. přijaté dotace ze SR	230 892,00
	4122 Neinvest. přijaté dotace od kraj.	9 878,60
	4134 Převody z rozpočtových útvarů	46 387,00
	4216 Ostatní invest. přijaté transfery ze státního rozpočtu	4 400 000,00
	4222 Invest. přijaté dotace od kraj.	98 000,00
3314 - in. knihovnické	2329 Ostatní nedaň. příjmy	1 150,00
3612 - Bytové hospodářství	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk.	11 571,00
	2132 Příjmy z pronájmu ost. nemovitostí	88 689,00
3613 - Nebytové hospodářství	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk.	9 963,00
	2132 Příjmy z pronájmu ost. nemovitostí	622 126,00
3639 - Kom. služby a úz. rozvoj	2131 Příjmy z pronájmu pozemků	3 574,00
5512 - Požární ochrana	2329 Ostatní nedaň. příjmy	90 000,00
6171 - činnost místní správy	2329 Ostatní nedaň. příjmy	51 580,00
	3111 Příjmy z prodeje pozemků	87 570,00
	3113 Příjmy z prodeje ost. hm.dl. majetku	10 000,00
	3201 Příjmy z prodeje akcií	126 387,00
6310 - Ob. příjmy z fin. operací	2141 Příjmy z úroků	7 000,39
	2142 Příjmy z podílů na zisku a dividend	0,00
<b>Příjmy celkem</b>		<b>8 062 473,84</b>
<b>II. Rozpočtové výdaje</b>		
2212 - Silnice	5169 Nákup ostatních služeb	0,00
	5171 Opravy a udržování	0,00
2221 - Provoz veš. sil. dopravy	5323 Neinvestiční dotace kraj. m.	23 310,00
2310 - Pitná voda	5139 Nákup materiálu j. n.	0,00
	5154 Elektrická energie	3 600,00
	5171 Opravy a udržování	0,00
3113 - Základní školy	5321 Neinvestiční dotace obcím	146 420,00
3314 - činnosti knihovnické	5136 Knihy	2 504,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	4 176,50
	5154 Elektrická energie	2 940,00
	5155 Pevná paliva	6 959,00
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	339,00

	5169 Nákup ostatních služeb	1 969,00
3392 - Zájmováinnost v kultu e	5021 Ost. osobní výdaje	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	2 966,50
	5154 Elektrická energie	5 300,00
	5175 Pohoštění	0,00
	5194 Věcné dary	3 960,90
3612 - Bytové hospodářství	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	6 617,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	7 515,00
	5151 Studená voda	19 945,00
	5154 Elektrická energie	11 730,00
	5169 Nákup ostatních služeb	8 032,00
	5171 Opravy a udržování	0,00
3613 - Nebytové hosp.	5151 Studená voda	5 847,00
	5169 Nákup ostatních služeb	7 631,00
3631 - Veřejné osvětlení	5139 Nákup materiálu j. n.	0,00
	5154 Elektrická energie	79 000,00
	5171 Opravy a udržování	12 000,00
3722 - Sběr a svoz TKO	5169 Nákup ostatních služeb	285 889,50
5512 - Požární ochrana - dobrovolná část	5019 Refundace	6 655,00
	5021 Ost. osobní výdaje	0,00
	5136 Knihy	790,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	7 097,00
	5151 Studená voda	525,00
	5154 Elektrická energie	17 000,00
	5155 Pevná paliva	8 000,00
	5156 Pohonné hmoty a maziva	4 965,00
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	2 493,05
	5163 Služby peněžních ústav	25 314,00
	5169 Nákup ostatních služeb	7 005,00
	5171 Opravy a udržování	0,00
	6121 Budovy	31 391,00
	6122 Stroje	213 710,00
6112 - Zastupitelstva obcí	5023 Odměny členů zastupitelstev obcí a kraj	390 856,00
	5175 Pohoštění	0,00
6171 -innost místní správy	5011 Platy zaměstnanců v pracovním poměru	626 952,00
	5021 Ost. osobní výdaje	86 752,00
	5031 Povinné poj. na soc. zab. a příspěv. na st. pol. zam.	228 607,00
	5032 Povinné poj. na veřejné zdravotní pojištění	81 592,00
	5038 Ostatní pojištění	2 894,00
	5039 Ost. povinné pojistné placené zaměstn.	904,00
	5136 Knihy	14 220,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	40 457,90
	5151 Studená voda	880,00
	5154 Elektrická energie	-5 692,00
	5156 Pohonné hmoty a maziva	16 259,20
	5161 Služby pošt	7 063,50
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	33 666,41



6171 –innost místní správy	5163 Služby peněžních ústav	54 384,47
	5166 Konzultační, poradenské a právní služby	8 580,40
	5169 Nákup ostatních služeb	129 263,40
	5171 Opravy a udržování	240,00
	5173 Cestovné	343,00
	5321 Neinvestiční dotace obcím	1 200,00
	5329 Ostatní neinv. dotace ve v. rozp. územní úrovni	1 300,00
	6121 Budovy	8 003 557,00
	6125 Výpočetní technika	27 691,00
6310 - Obecné příjmy a výdaje z fin. operací	5163 Služby peněžních ústav	1 878,00
	6460 Investiční příspěvek prostedky obyvatelstva	70 000,00
6330 - Příjmy vl. fond.	5349 Ostatní příjmy vlastním fondem	46 387,00
6402 - Fin.výpořádky min.let	5366 Výdaje finan. výp. min. let mezi kraje	9 187,60
6409 - Ostatní činnosti j.n.	6349 Ostatní invest. transf. ve v. rozpočt. ÚSC	10 760,00
<b>Výdaje celkem</b>		<b>10 863 780,33</b>
<b>Příjmy po konsolidaci</b>		<b>8 016 086,84</b>
<b>Výdaje po konsolidaci</b>		<b>10 817 393,33</b>
<b>Financování</b>		<b>2 801 306,49</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazu FIN 2-12M obce Pertoltice za rok 2007*

**Příloha F - Rozpočet obce Pertoltice v roce 2008**

Paragraf	Položka	Výsledek od počátku roku
<b>I. Rozpočtové příjmy</b>		
	1111 Daň z příjmů fyz. osob ze záv. innoti	457 756,25
	1112 Daň z příjmů fyz. osob ze sam. výd. l. innoti	80 085,69
	1121 Daň z příjmů právnických osob	688 086,66
	1211 Daň z prodané hodnoty	916 991,53
	1337 Poplatek za likvidaci TKO	168 213,00
	1341 Poplatek ze ps	8 304,00
	1347 Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	10 000,00
	1351 Odvod výťžku z provozování loterií	5 567,00
	1361 Správní poplatky	13 804,00
	1511 Daň z nemovitostí	212 390,36
	2460 Splátky příspěvků od obyvatelstva	86 219,35
	4111 Neinvestiční přijaté transfery z všeob. pokladny	13 159,10
	4112 Neinv. přijaté dotace ze SR	7 200,00
	4116 Ost. neinv. přijaté dotace ze SR	256 815,00
	4122 Neinv. přijaté dotace od kraj	21 754,00
	4134 Příjmy z rozpočtových úřadů	41 822,29
	4222 Inv. přijaté dotace od kraj	1 000 000,00
3612 - Bytové hospodářství	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk	8 914,00
	2132 Příjmy z pronájmu ost. nemovitostí	416 777,00
	2329 Ostatní nedař. příjmy	233 560,00
3613 - Nebytové hospodářství	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk	10 349,00
	2132 Příjmy z pronájmu ost. nemovitostí	104 437,00
3639 - Kom.služby, a úz. rozvoj	2131 Příjmy z pronájmu pozemk	2 084,00
3722 - Sběr a svoz kom. odpad	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk	18 273,50
6171 - innot místní správy	2111 Příjmy z poskytování služeb a výrobk	9 401,00
	2131 Příjmy z pronájmu pozemk	400,00
	2141 Příjmy z úrok	2 373,61
	2310 Příjmy z prodeje krátk. a drobného dl. majetku	1 200,00
	2329 Ostatní nedař. příjmy	43 480,50
	3111 Příjmy z prodeje pozemk	35 000,00
6310 - Ob. příjmy z fin. operací	2141 Příjmy z úrok	6 112,39
<b>Příjmy celkem</b>		<b>4 880 530,23</b>
<b>II. Rozpočtové výdaje</b>		
2212 - Silnice	5171 Opravy a udržování	0,00
2221 - Provoz veř. sil. d.	5323 Neinvestiční dotace kraj m	24 390,00
3113 - Zákl. školy	5321 Neinvestiční dotace obcím	95 976,00
3314 - innoti knihovnické	5136 Knihy	3 224,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	0,00
	5154 Elektrická energie	1 500,00
	5155 Pevná paliva	0,00
	5169 Nákup ostatních služeb	2 487,00
3392 - Zájmová innot v kultuře	5139 Nákup materiálu j. n.	2 706,00

3392 – Zájmováinnost v kultu e	5154 Elektrická energie	3 500,00
	5194 Vcné dary	4 107,00
3612 - Bytové hospodáství	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	309,00
	5151 Studená voda	13 010,00
	5154 Elektrická energie	85 623,00
	5169 Nákup ostatních služeb	13 810,50
	5171 Opravy a udržování	51 908,00
	6121 Budovy	498 871,00
	6460 Investice na zlepšení prostředí obyvatelstva	30 000,00
3613 - Nebytové hosp.	5151 Studená voda	2 516,00
	5169 Nákup ostatních služeb	1 891,50
3631 - Veřejné osvětlení	5139 Nákup materiálu j. n.	3 023,00
	5154 Elektrická energie	42 590,00
	5169 Nákup ostatních služeb	14 000,00
	5171 Opravy a udržování	22 566,00
3632 - Pohřebnictví	5151 Studená voda	43,00
3722 - Sběr a svoz TKO	5169 Nákup ostatních služeb	236 925,00
5512 - Požární ochrana - dobrovolná část	5136 Knihy	550,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	24 980,50
	5139 Nákup materiálu j. n.	3 537,00
	5151 Studená voda	1 095,00
	5154 Elektrická energie	5 240,00
	5155 Pevná paliva	23 492,00
	5156 Pohonné hmoty a maziva	11 557,50
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	0,00
	5163 Služby peněžních ústav	12 657,00
	5169 Nákup ostatních služeb	5 915,00
	5171 Opravy a udržování	0,00
6112 - Zastupitelstva obcí	5023 Odměny členů zastupitelstev obcí a kraj	423 216,00
6115 - Volby do zastupitelstev územních samosprávných celků	5011 Platy zaměstnanců v pracovním poměru	6 213,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	928,00
	5166 Konzultace, poradenské a právní služby	5 518,10
	5169 Nákup ostatních služeb	500,00
6171 -innost místní správy	5011 Platy zaměstnanců v pracovním poměru	543 793,00
	5021 Ostatní osobní výdaje	71 778,00
	5031 Povinné poj. na soc. zab. a příspěv. na st. pol. zam.	176 440,00
	5032 Povinné poj. na veřejné zdravotní pojištění	79 485,00
	5038 Ostatní pojištění	1 704,00
	5136 Knihy	495,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	8 356,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	30 632,50
	5151 Studená voda	5 552,00
	5154 Elektrická energie	72 897,50
	5156 Pohonné hmoty a maziva	10 726,50
	5161 Služby pošt	9 165,00
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	30 548,44
	5163 Služby peněžních ústav	219 521,50
	5166 Konzultace, poradenské a právní služby	27 197,40

6171 –innost místní správy	5169 Nákup ostatních služeb	176 003,10
	5171 Opravy a udržování	0,00
	5173 Cestovné	15 484,00
	5175 Pohoštění	892,00
	5229 Ostatní neinv. transfery nezisk. a podob. org.	13 900,00
	5321 Neinvestiční dotace obcím	600,00
	5329 Ostatní neinv. dotace ve st. rozp. územní úrovn	9 415,00
	5362 Platby daní a poplatků st. rozpočtu	3 443,00
	5660 Neinvestiční příspěvek obyvatelstvu	4 000,00
	6121 Budovy	797 300,00
6310 - Obecné příjmy a výdaje z fin. operací	5163 Služby peněžních ústav	1 594,00
	6460 Investiční příspěvek obyvatelstva	0,00
6330 - Příjmy vl. fondů	5345 Příjmy vl. rozpočtovým úřadům	41 822,29
<b>Výdaje celkem</b>		<b>4 033 120,33</b>
<b>Příjmy po konsolidaci</b>		<b>4 838 707,94</b>
<b>Výdaje po konsolidaci</b>		<b>3 991 298,04</b>
<b>Financování</b>		<b>-847 409,90</b>

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazu FIN 2-12M obce Pertoltice za rok 2008

# **P ÍLOHA G - Rozpo et obce Pertoltice v roce 2009**

Paragraf	Položka	Výsledek. od počátku .roku
<b>I. Rozpo tové p íjmy</b>		
	1111 Da z p íjm fyz. osob ze záv. innosti	439 614,26
	1112 Da z p íjm fyz. osob ze sam. výd l. innosti	171 798,91
	1121 Da z p íjm právnických osob	500 465,08
	1211 Da z p ídané hodnoty	860 506,00
	1337 Poplatek za likvidaci TKO	180 640,00
	1341 Poplatek ze ps	9 620,00
	1351 Odvod výt žku z provozování loterií	0,00
	1361 Správní poplatky	71 120,00
	1511 Da z nemovitostí	263 847,32
	2460 Splátky p í. prost edk od obyvatelstva	69 542,59
	4111 Neinvesti ní p íjaté transfery z všeob. pokladny	17 673,30
	4112 Neinv. p íjaté dotace ze SR	7 400,00
	4116 Ost. neinv. p íjaté dotace ze SR	661 857,00
	4122 Neinv. p íjaté dotace od kraj	92 600,00
	4134 P evody z rozpo toových ú t	585 901,00
	4216 Ostatní inv. p íjaté transfery ze st. rozpo tu	400 000,00
	4222 Inv. p íjaté dotace od kraj	46 800,00
3612 - Bytové hospodá ství	2111 P íjmy z poskytování služeb a výrobk	29 405,00
	2132 P íjmy z pronájmu ost. nemovitostí	748 027,00
3613 - Nebytové hospodá ství	2111 P íjmy z poskytování služeb a výrobk	0,00
	2132 P íjmy z pronájmu ost. nemovitostí	211 684,00
3632 - Poh ebnictví	2111 P íjmy z poskytování služeb a výrobk	5 220,00
3722 - Sb r a svoz kom. odpad	2111 P íjmy z poskytování služeb a výrobk	25 074,00
5512 - Požární ochrana	2324 P íjaté nekapitálové p ísp vky a náhrady	11 259,00
6171 - innost místní správy	2111 P íjmy z poskytování služeb a výrobk	125 499,50
	2131 P íjmy z pronájmu pozemk	5 443,00
	2141 P íjmy z úrok	4 801,11
	2310 P íjmy z prodeje krátk. a drobného dl. majetku	1 950,00
	2324 P íjaté nekapitálové p ísp vky a náhrady	10 715,00
	3111 P íjmy z prodeje pozemk	69 500,00
6310 - Ob. p íjmy z fin. operací	2141 P íjmy z úrok	1 696,67
6402 - Finan . vyp. minulých let	2226 P íjmy z fin. vypo ádání min. let mezi obcemi	3 497,00
<b>P íjmy celkem</b>		<b>5 633 156,74</b>
<b>II. Rozpo tové výdaje</b>		
2212 - Silnice	5169 Nákup ostatních služeb	33 590,00
	5171 Opravy a udržování	0,00
2221 - Provoz ve . sil. d.	5323 Neinvesti ní dotace kraj m	24 750,00
3113 - Zákl. školy	5321 Neinvesti ní dotace obcím	111 565,00
3314 - innosti knihovnické	5136 Knihy	6 277,60
	5139 Nákup materiálu j. n.	1 078,00
	5154 Elektrická energie	0,00
	5155 Pevná paliva	0,00

3314 – innosti knihovnické	5169 Nákup ostatních služeb	2 005,00
3392 - Zájmová innost v kultu e	5136 Knihy	1 248,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	6 011,00
	5154 Elektrická energie	0,00
	5169 Nákup ostatních služeb	15 947,00
	5175 Pohoštění	1 104,00
	5194 Vcné dary	4 105,00
3611 - Podpora ind. byt. výstavby	6460 Investice p j ené prost edky obyvatelstva	80 000,00
3612 - Bytové hospodá ství	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	1 948,00
	5151 Studená voda	25 114,00
	5154 Elektrická energie	435 173,00
	5161 Služby pošt	0,00
	5169 Nákup ostatních služeb	29 276,50
	5171 Opravy a udržování	0,00
3613 - Nebytové hosp.	6121 Budovy	525 962,00
	5151 Studená voda	3 347,00
3631 - Ve ejné osv tlení	5169 Nákup ostatních služeb	6 065,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	220,00
	5154 Elektrická energie	177 326,00
	5169 Nákup ostatních služeb	0,00
	5171 Opravy a udržování	14 000,00
	6121 Budovy	308 021,00
3632 - Poh ebnictví	5151 Studená voda	183,00
	5171 Opravy a udržování	13 399,00
3722 - Sb r a svoz TKO	5169 Nákup ostatních služeb	261 401,00
5512 - Požární ochrana - dobrovolná ást	5019 Ostatní platy	1 488,00
	5136 Knihy	576,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	119 820,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	16 489,00
	5151 Studená voda	0,00
	5154 Elektrická energie	1 440,00
	5155 Pevná paliva	11 880,00
	5156 Pohonné hmoty a maziva	20 843,00
	5163 Služby pen žních ústav	14 782,00
	5167 Služby školení a vzd lávání	500,00
	5169 Nákup ostatních služeb	7 646,60
	5171 Opravy a udržování	12 350,00
6112 - Zastupitelstva obcí	5023 Odm ny len zastupitelstev obcí a kraj	584 585,00
6117 - Volby do Evropského parlamentu	5021 Ost. osobní výdaje	6 351,00
	5032 Povinné poj. na ve ejné zdravotní pojištění	513,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	4 527,00
	5166 Konzultace, poradenské a právní služby	4 943,30
	5169 Nákup ostatních služeb	600,00
	5173 Cestovné	259,00
	5175 Pohoštění	480,00
6171 - innost místní správy	5011 Platy zaměstnanců v pracovním pom ru	463 857,00
	5021 Ost. osobní výdaje	35 469,00
	5031 Povinné poj. na soc. zab. a p ísp. na st. pol. z..	179 024,00
	5032 Povinné poj. na ve ejné zdravotní pojištění	90 316,00

6171 -innost místní správy	5038 Ostatní pojištění	1 477,00
	5136 Knihy	18 652,00
	5137 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	87 514,00
	5139 Nákup materiálu j. n.	54 189,00
	5151 Studená voda	211,00
	5154 Elektrická energie	7 140,00
	5156 Pohonné hmoty a maziva	8 755,00
	5161 Služby pošt	8 277,00
	5162 Služby telekomunikací a radiokomunikací	27 559,29
	5163 Služby peněžních ústav	214 108,16
	5166 Konzultace, poradenské a právní služby	230 614,45
	5167 Služby školení a vzdělávání	1 390,00
	5169 Nákup ostatních služeb	490 898,80
	5171 Opravy a udržování	110 000,00
	5173 Cestovné	23 307,00
	5175 Pohoštění	750,00
	5229 Ostatní neinv. transfery nezisk. a podob. org.	16 675,00
	5321 Neinvestice dotace obcím	1 800,00
	5329 Ostatní neinv. dotace ve st. rozp. územní úrovn	5 834,19
	5362 Platby daní a poplatků st. rozpočtu	2 800,00
	6121 Budovy	246 000,00
6310 - Obecné příjmy a výdaje z fin. operací	5163 Služby peněžních ústav	1 527,50
6330 - Příjmy vl. fondů	5345 Příjmy vl. rozpočtovým úřadům	585 901,00
<b>Výdaje celkem</b>		<b>5 813 235,39</b>
<b>Příjmy po konsolidaci</b>		<b>5 047 255,74</b>
<b>Výdaje po konsolidaci</b>		<b>5 227 334,39</b>
<b>Financování</b>		<b>180 078,65</b>

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z výkazu FIN 2-12M obce Pertoltice za rok 2009